

Gorenjski Glas

PETEK, 25. SEPTEMBRA 2009

Leto LXII, št. 76, cena 1,35 EUR, 19 HRK | ODPONOMA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | NAKLADA: 22.000 IZVODOV | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

V pokoj starejši od šestdeset let

Pokojninska reforma naj bi zvišala starostno mejo za upokojitev, odhod v pokoj naj bi vsako leto po 65. letu nagradili s 3,6 odstotka višjo pokojnino.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Pokojninski sistem bo spet deležen prenove, še temeljitejša bo po letu 2015. Predlog naj bi vlada predstavila javnosti še ta mesec, do konca leta pa bo o njem potekala javna razprava. Prihodnje poletje bo predlog pripravljen, spremembe pa naj bi začele veljati leta 2012. Zadnja pokojninska reforma je bila opravljena leta 2000.

Predlog je še neuraden, v javnosti pa so že sedaj znane nekatere ključne novosti. Tako bodo spremembe pri starostni meji za upokojitev

in izenačiti moških in žensk. Starostna meja za upokojitev bo za oboje 65 let, vendar neobvezno. Najnižja upokojitvena starost bo 60 let, kdor se bo upokojil pri 65. letu, bo prejel za 18 odstotkov višjo pokojnino, po tem letu pa za vsako leto 3,6 odstotka višjo. Temelj za obračunavanje pokojninske osnove ne bo več 18 najugodnejših let, pač pa 35 zaporednih let. Ukinili naj bi tudi sedanje bonusne, ki k delovni dobi prištevajo vojaški rok, študijska leta in porodiške. Ostaja pa ugodnost za tiste, ki so se zaposlili mlajši od 18 let. Z reformo naj bi iz

pokojninske blagajne izločili prejemke socialne narave, kot sta varstveni dodatek in državna pokojnina.

Spremembe bi bile tudi pri odmeri pokojnin, ki so sedaj na osnovi plač, po reformi pa naj bi imel vsak zavarovanec oseben virtualni račun, ki bi bil podlaga za odmero pokojnine po metodi pokojninskih točk. Te bi se izračunavale za vsako leto posebej na podlagi plač zavarovanca in zavarovalnih osnov, pokojninski faktor pa bi določal, v kolikšni meri se vrednostne točke upoštevajo pri odmeri meščne pokojnine.

Prihodnje generacije se bodo upokojevale po 60. letu. / Foto: Tina Dokl

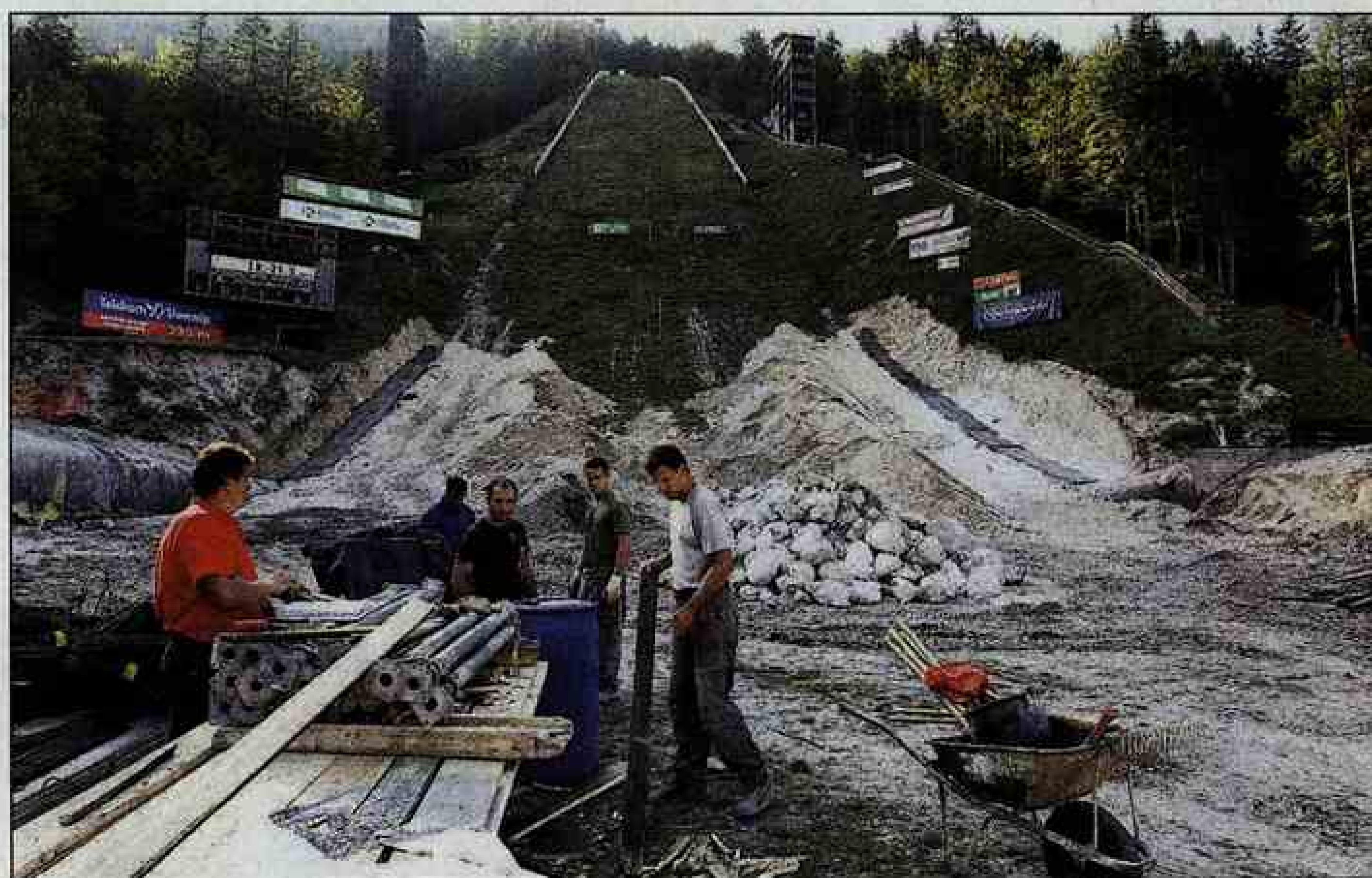
V Planici vendarle začeli delati

Ob planički velikanki so zabrneli stroji, do zime bodo zgradili še sedežnico in komunikacijske poti.

MARJANA AHAČIČ

Planica - Dela na planički velikanki so se pričela z nekaj tedensko zamudo, ki je posledica pritožb neizbranih izvajalcev, a Jelko Gros, direktor Zavoda za šport Planica, ki vodi gradnjo Nordijskega centra v Planici, je optimist. "Nismo brez skrbi, ker je pred nami precejšen zalogaj predvsem obnovitvena dela na letalnici, a verjamem, da nam bo uspelo." Da bo letalnica pripravljena na svetovno prvenstvo v poletih marca prihodnje leto, so se obnove lotili tako, da ne podirajo ničesar, kar ne bi mogli takoj na novo zgraditi.

▶ 4. stran

Na skakalnicah so začeli delati z enomesečno zamudo, a so v Planici klub temu optimistični. / Foto: Anka Bulovc

paket za mlade

Brezplačni paket za vodenje osebnih financ mladostnikov z darilom - **30 EUR za filmske predstave** v Koloseju.

www.gbkr.si/mladi

Gorenjska Banka

Vložena tožba zoper Florjančiča

Tožilstvo je vložilo tožbe zaradi zlorabe položaja, neupravičene uporabe tujega premoženja ...

SIMON ŠUBIC

Kranj - Kranjsko tožilstvo je po petih letih od prejema kazenske ovadbe na Okrožno sodišče v Kranju vendarle vložilo obtožnico zoper nekdanjega dekana Fakultete za organizacijske vede dr. Jožeta Florjančiča in njegove štiri sodelavce - nekdanjega prodekanata Draga Vuka, ne-

kdanjo tajnico fakultete Jožico Novak, profesorja Miroslava Kljajića in Gorana Vučovića, takratnega tajnika programsko-organizacijskega odbora za izvedbo znanstvene konference. Vodja tožilstva Irena Kuzma je potrdila, da so obtoženi storitve kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic.

▶ 8. stran

76

AKTUALNO

Pasji kakci so lahko zelo dragi

Pasji iztrebki na javnih površinah so neprijetna nadloga. Za lastnike psov, ki ne pobirajo kakcev za svojimi ljubljenci, so v gorenjskih občinah zagrožene visoke kazni, od 42 do 1.400 evrov. Inšpektorji doslej še nikogar niso kazovali.

GG+

Znova si želi v vesolje

"Že ob prvem obisku v Sloveniji smo raziskovali, od kod izvira naša družina. Zdi se mi, da bomo tokrat malce odprli Pandorino skrinjico," je povedala ameriška astronautka Sunita Williams pred obiskom Leš, odkoder izvira njena prababica.

3

EKONOMIJA

V LTH ugotovljenih že za 35 milijonov terjatev

Do 3. oktobra bo v stečajnem postopku za loški LTH znana končna vsota terjatev, številka se po besedah stečajnega upravitelja Dušana Taljata spreminja iz dneva v dan, trenutno že presega 35 milijonov evrov.

10

ZADNJA

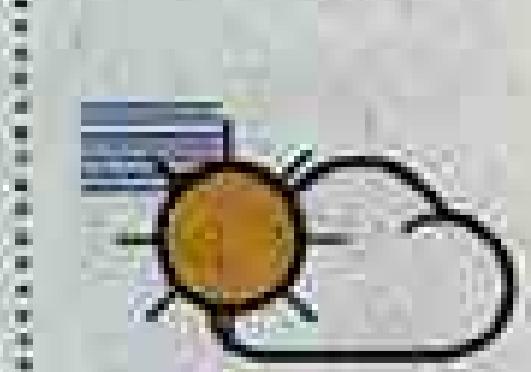
Mamut že v gumijasti preobleki

Postavitev mamuta v naravnvi velikiosti, največje skulpture v Sloveniji, na sotočju Kamniške Bistrice in Nevlike je še za korak bližje. Po številnih zapelejih med kiparjem in občino je pred dnevi začel z delom livar Roman Kamšek z Gore pri Komendi.

17

VРЕМЕ

Danes bo zmerno do pretežno oblačno. V soboto in nedeljo bo delno jasno, zjutraj bo ponekod po nižinah nastala megla.

9/22 °C

24

jutri: delno jasno

Kriza priložnost za spremembe

MARJANA AHAČIČ

Radovljica - "Marsikaj smo že storili in veliko še bomo, zato opozarjam politike, ki uvajajo sistemske spremembe zdaj, ko so delavci zaradi recesije najbolj ranljivi, da ne bomo 'odnehalo,' je na sredini novinarski konferenci poudaril Dušan Semolič, predsednik ZSSS. Dejal je še, da bodo sindikati še na-

Semolič je znova poudaril, da sta sedanje gospodarsko krizo povzročila pohlep kapitala in lestvica vrednot, kjer je na prvo mesto postavljen dobiček. "Upali smo, da bo kriza prinesla spremembe na bolje v smislu povečevanja državne blaginje, a prva sporočila že nekaj časa kažejo, da pričakovanih sprememb ni. Vztrajamo, da delavci ne smejo imeti manj kot šeststo

"Tudi tisti delavci, ki bi morda lahko delali še kakšno leto ali dve, zdaj zaradi groženj s podaljševanjem delovne dobe drvijo v pokoj."

prej vztrajali pri nasprotovanju podaljševanja starostne meje za upokojitev, saj ukrep vidijo kot krivičnega za večino delavcev. "Tudi tisti delavci, ki bi morda lahko delali še kakšno leto ali dve, zdaj zaradi groženj s podaljševanjem delovne dobe drvijo v pokoj, ker se bojijo prihodnosti. Poleg tega za stare delavce ni delovnih mest, po drugi strani pa ni niti stalnih zaposlitev za mlade, ki bi radi delali. Prepričani smo, da bi povečevanje starostne meje vodilo v več bolniške odsotnosti, invalidnosti in brezposelnosti."

PREDDVOR

Srečanje SD z Miranom Potrčem

Konec minulega tedna je bilo v Potočah srečanje socialnih demokratov. Udeležil se ga je tudi podpredsednik stranke SD in podpredsednik državnega zabora, poslanec **Miran Potrč**. Opisal je trenutne razmere v državi in probleme, ki jih skuša čim bolj uspešno reševati. Dotaknil se je tudi zunanje politike, predvsem najnovejših dogodkov pri reševanju odprtih vprašanj s sosednjo Hrvaško. Srečanje, ki ga je na kratko obiskal tudi župan občine Preddvor **Miran Zadnikar**, je popestril mešani pevski zbor Kokrškega odreda, nam je sporočil predsednik občinske in območne organizacije SD **Ivan Grginič**. D. Ž.

Darilo
iz žrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas

Avtokarto prejme MARIJA ŠTEMPIHAR iz Šenčurja.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Abonmaji za Vas!

Prešernovo gledališče Kranj bo tudi letos petim naročnikom Gorenjskega glasa podelilo brezplačni abonma. Nagradno vprašanje se glasi: Katere predstave vključuje letoski redni abonma Prešernovega gledališča Kranj? Odgovore s svojimi podatki (ime, naslov, telefon) in pripisom "za abonma" pošljite najkasneje do srede, 30. septembra, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si. Predvidevamo, da bo prispeli pravilnih odgovorov več, zato bo pet nagrajencev določil žreb. Imena nagrajencev bodo objavljena v petkovem Gorenjskem glasu. D. K.

Neuspešna v boju s krizo

Leto dni po volitvah vlado Boruta Pahorja podpira 38 odstotkov ljudi, kažejo raziskave javnega mnenja.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Na državnozborskih volitvah 21. septembra lani je zmaga do tedaj opozicijska stranka SD, ki jo je podprt 30,45 odstotka volivcev. Nekdanja največja vladna stranka SDS se je z 29,26 odstotka uvrstila na drugo mesto. Parlamentarni prag so prestopili še Zares, DeSUS, SNS, SLS, SNS in LDS, zunaj pa sta ostali NSi in Lipa, ki jima ni uspelo preseči štiriodstotnega parlamentarnega praga.

Po volitvah je Borut Pahor kot predsednik zmagovalke volitev in mandatar za sestavo nove vlade sestavil t. i. vladni trojček (poleg SD še Zares in LDS), ki se mu je pridružila še stranka DeSUS. Vladna koalicija je še vedno enako sestavljena, večkrat pa je v letu dni že prišlo do nesoglasja med njimi. Ministrska ekipa je bila v državnem zboru sicer potrjena 21. novembra, s čimer je Slovenija dobila deveto vlado, od kar je samostojna država. Sedanja vlada se ves čas spopada s posledicami gospodarske krize, po mnenju mnogih, ne le opozicije, precej neuspešno. Ob obleti parlamentarnih volitev

Vladna ekipa trenutno nima veliko razlogov za dobro razpoloženje. / Foto: Tina Dokl

je bila v dnevnem tisku objavljena javnomnenjska raziskava, v kateri vlado kot uspešno ocenjuje 38,4 odstotka, kot neuspešno pa 56,4 odstotka vprašanih. Med strankami pa najvišjo podporo uživa opozicijska SDS. Njen prvak Janez Janša leta dni od volitev ocenjuje kot leto prelomljenih predvolilnih obljud, neizpolnjenih pričakovanj, velike zadolžitve države in nekompetentnega sponadanja vlaže z gospodarsko krizo.

Mi pa smo za oceno prvega leta po volitvah vprašali dva gorenjska politika. Davorka Pirc, predsednica gorenjskega odbora stranke

LDS, o tem meni: "Leta dni po volitvah se je vladni znižala podpora v javnosti, kar se zdi v današnjih razmerah normalno. Vlade namreč javnost ne ocenjuje le po njenem delu, pač pa ji pripisuje odgovornost tudi za splošne razmere, v katerih smo se znašli. V gospodarski krizi so veliki gospodarski giganti prave socialne bombe, na kar bi morala biti pozorna vsaka vlada. Mislim, da se bo podpora vladni spet dvignila, če bo začela krčiti javne izdatke in podpirati podjetniško pobudo ljudi, pri čemer naj bi sprejela zlasti takšne ukrepe, ki bodo manjšim podjetjem poenostavili poslovanje in

jim olajšali razvoj." Sicer pa dodaja, da sodeč po delu ministrov iz njene stranke, vladna trdo dela.

Eden od gorenjskih poslancev SDS in gorenjevaški župan **Milan Čadež** pa je dejal, da je Janševa vlada sedanji pustila dobro dediščino, češ da je bila Slovenija tedaj po gospodarski rasti na tretjem mestu med državami EU, sedaj pa se lahko enačimo le še z baltskimi državami in Portugalsko. "Gospodarska situacija se je poslabšala, pojavlja se stavke, sindikati, ki so v navezi z oblastjo, izgubljajo zaupanje delavcev, poleg tega pa pada tudi politični ugled Slovenije v svetu, ki se je moralna denimo v zvezi s Hrvaško podrediti zahtevam velesil. Poleg tega je problematično kadrovjanje te vlade, tudi afera Patria, ki je preobrnula rezultat lanskih volitev, še ni razrešena. Zaradi vsega tega me ne preseneča, da je podpora vladni padla. Naši stranki pa se povečuje. Žal ne moremo nič narediti, ker so vsi naši predlogi zavrnjeni," poudarja Milan Čadež in dodaja, da tudi sam dobiva veliko signalov ljudi, nezadovoljnih z današnjim stanjem in delom vlade.

LJUBLJANA

DeSUS nasprotuje zamrznitvi pokojnin

Z včerajšnje seje vlade je bila umaknjena obravnava proračuna, ker se premieru Borutu Pahorju ni uspelo dogovoriti s stranko DeSUS zamrznitev pokojnin ni sprejemljiva, zdi pa se jim tudi nepotrebna, češ da pokojnine sledijo rasti plač, in če bodo te ostajale enake, bo tako tudi s pokojninami. Predsednik stranke DeSUS Karl Erjavec meni, da bi morali poseči po drugačnih ukrepih za proračunsko varčevanje, delimo davku na luksuz ali dodatnih dohodninskih razredih. Rezerve vidi tudi v možnosti povečanja prispevne stopnje za pokojninsko zavarovanje. Pogovori o tej temi se bodo še nadaljevali. D. Ž.

LJUBLJANA

V razpravi je predlog družinskega zakonika

V javni razpravi je predlog družinskega zakonika, ki je že ob predstavitvi sprožil živahne polemike. Najbolj sporno se zdi določilo o zakonski zvezi, ki je predlagana kot življenska skupnost dveh oseb, istega ali različnega spola, ob tem pa se istospolnim partnerjem odpira tudi možnost posvojitve otrok. Sicer pa po besedah ministra za delo Ivana Svetnika zakonik v ospredje postavlja otroka in njegove koriste. Med drugim prepoveduje telesno kaznovanje otrok, uvaja pa tudi institut zagovornika. Pristojnost odločanja o ukrepih za varstvo otroka se prenesejo s centrov za socialno delo (ti bodo imeli večjo svetovalno vlogo) na sodišče, država bo imela večjo možnost posega v družinske odnose. D. Ž.

Podnebni zagovorniki na Jezerskem

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Jezersko - Ta teden je Slovenija gostila mednarodni podnebni tabor, ki sta ga v okviru projekta Evropa pred izvodom pripravila British Council in predstavništvo Evropske komisije v Sloveniji. Trideset mladih iz šestih držav: Turčije, Danske, Velike Britanije, Finske, Madžarske in Slovenije je na Jezerskem razpravljalo o ključnih izvivih podnebnih pogajanj, vezanih za zmanjševanje emisij, financiranju ukrepov v državah v razvoju, tehno-

in razvoj Janez Potočnik, častni pokrovitelj projekta, sodelovalo je več uglednih mednarodnih strokovnjakov, med njimi tudi klimatologinja dr. Lučka Kajfež Bogataj, prišla pa so tudi ambasadri držav, iz katerih so bili udeleženci. Slednji so oblikovali deset prednostnih nalog, ki bi jih po njihovem mnenju morala obravnavati podnebna konferenca, ki bo decembra v København. Včeraj so jih predstavili tudi v državnem zboru. Na sliki: udeleženci konference na Jezerskem.

Zdravi zobje za velik denar

Na Gorenjskem manjka zobozdravnikov, iz obveznega zavarovanja dobite plombo in en pregled na leto, zobozdravniki v javnih zavodih pa tudi zaradi zastarelih standardov napovedujejo opozorilno stavko.

SUZANA P. KOVACIČ

Kranj - Gorenjsko pesti pomanjkanje zobozdravnikov. "V škofjeloškem zdravstvenem domu dela na primer pet zobozdravnikov v šolskem zobozdravstvu v okviru javnega zavoda, od teh petih so še tri zobozdravnice skoraj hkrati na porodniški dopust. Zelo se trudimo dobiti nadomeščanje za čas porodniških dopustov, objavljen imamo razpis, pa odziva ni. Trenutno vsaka od teh treh ambulant delata dvakrat na teden, vsaj toliko nam je uspeло dobiti zobozdravnikov za honorarno delo," je povedala Karla Hribar, dr. dentalne medicine, vodja zobozdravstva v Zdravstvenem domu (ZD) Škofja Loka.

Zobna poliklinika Kranj je z letosnjim šolskim letom združila ambulanti mladinskega zobozdravstva s polovičnim programom, ker so zaradi pomanjkanja zobozdravnikov žeeli omogočiti pacientom lažji in pogostejši dostop do zobozdravnika. "Odsotno zobozdravnično nadomeščamo v tej ambulanti petkrat na teden. V zobni ambulantni Zdravstvene postaje Stražišče 'odsotno zobozdravnično nadomeščamo trikrat na teden in najkasneje v februarju bomo omogocili pacientom vsakodnevno zobozdravniško oskrbo. V šolski zobni ambulanti OŠ Šenčur in OŠ Naklo smo za-

Solska zobra ambulanta v OŠ Šenčur že sprejema mlade paciente. / Foto: Tina Dokl

posili zobozdravnici; ambulanta v Šenčuru že sprejema paciente petkrat na teden, v ambulanti OŠ Naklo pa bo zobozdravnica začela redno delati oktobra," je povedala Irena Matjan, dr. dentalne medicine, direktorica Zobne poliklinike Kranj.

"Glavni problem pomanjkanja zobozdravnikov v javnih zavodih vidim v razmerju med koncesionarji in številom zobozdravnikov v javnih zavodih, ki je občutno v korist koncesionarjem. Zobozdravniki zasebniki zaposljujejo mlade zobozdravnike, ki jim dajo višje plačilo, kot jim ga lahko v javnih zavodih," je povedala Matjana. "Okoli osemdeset odstotkov zobozdravnikov za odrašle na Gorenjskem dela na

koncesijo, kar pomeni, da jih je le še osem zaposlenih v javnem zavodu. Pri mladinskem zobozdravstvu ima koncesijo nekaj manj kot petdeset odstotkov zobozdravnikov," je povedal Jože Veternik, direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske. "Tudi zobozdravniki, ki delajo na koncesijo, morajo opravljati dežurstvo, ker so za to zavezani s pogodbo. Kar se tiče nadomeščanj za čas odsotnosti, koncesionarji to urejajo sami, niso pa dolžni nadomeščati zobozdravnikov, ki so zaposleni v javnem zavodu," je razložila Karla Hribar.

Očitno se javnemu zobozdravstvu s spremembou pravil in zakonodaje obetajo bolj črni časi. Pacientu pripada za

zobozdravstvene storitve od države na leto le (še) 42,5 evra, za kar lahko dobi eno sivo plombo in en pregled. "Problem je tudi v zastarelih standardih, ljudje pa upravljeno zahtevajo sodobne storitve. Predlog zdravstvene zavarovalnice, da bi uveli financiranje zobozdravstvene dejavnosti po t. i. sistemu glavarine (glede na število opredeljenih oseb), se nam ne zdi sprejemljiv, saj bi se čakalne vrste še podaljšale, dostopnost storitev bi se še bolj odmikala," je povedala Hribarjeva. Sindikat zobozdravnikov Slovenije - DENS tudi zaradi nestrinjanja s plačnim sistemom za 1. oktober napoveduje opozorilno stavko. Sprejemali bodo le najne primere.

Pilatus spet leti

Slovenska vojska in Društvo gibanja proti širivju in hrupu letališča v Lescah našla skupen jezik.

MARJANA AHAČIČ

Lesce - Pretekli teden je slovenska vojska znova uvedla vzletanje in pristajanje vojaških zrakoplovov na letališču v Lescah, so sporočili z generalštaba Slovenske vojske. Zaradi pritožb Društva gibanja proti širivju in hrupu letališča Lesce so namreč v avgustu začasno ustavili polete vseh vojaških plovil z leskega letališča, tudi letala pilatus, s katerega svoje treninge opravljajo padalci.

"Slovenska vojska je s predstavniki društva izvedla dva sestanka in jih obvestila, da je letališče v Lescah uporabljala za pristajanje helikopterjev ob reševanju ponesrečencev v gorah ter za urjenje padalcev vojaške reprezentance. Vsi poleti so bili izvedeni skladno s področno zakonodajo in predpisi ter v popolnem soglasju z odgovornimi

z Občino Radovljica in letališča v Lescah. Predstavniki društva so s temi ugotovitvami soglašali," je pojasnil Simon Korez, tiskovni predstavnik Slovenske vojske.

Kot je povedal predsednik Društva Miha Zalokar, so se na sestanku dogovorili, da se treningi padalske ekipe razporedijo na vsa letališča v Sloveniji, ki so za to primerne, letni načrt treningov padalske ekipe pa se objavi na spletu. "Slovenska vojska je bila tudi obveščena, da se s primernimi koridorji letenja hrup lahko precej zmanjša in bo tak način letenja tudi upoštevala, prav tako kot urnik letenja, ki je že sedaj doloden le med 8. in 15. uro ob delavnikih. Društvo je od Slovenske vojske dobilo tudi zagotovilo, da bo vožnjo s svojimi letali dovoljevala le osebam, zaposlenim v Slovenski vojski."

KRANJ

Dan lekar na temo Zdravila in mladostniki

Ob petem dnevu slovenskih lekar bodo danes v vseh javnih lekarnah v Sloveniji na voljo informativne knjižice in informativni lističi o pravilni ter varni uporabi zdravil pri mladostnikih. Lekarne bodo opremljene tudi s plakati, ki bodo opozarjali na temo Zdravila in mladostniki. Farmacevti v lekarnah bodo obiskovalcem na voljo za strokovni nasvet o pravilni in varni uporabi zdravil. V okviru aktivnosti ob dnevu slovenskih lekar so organizatorji lekarniške farmacevte še pozvali, naj se pri ozaveščanju o pravilni in varni uporabi zdravil povežejo z lokalnimi osnovnimi in srednjimi šolami. Lekarniški farmacevti bodo v sodelovanju s pedagogi pripravili predavanja o varnem zdravljenju z zdravili za mladostnike in njihove starše. S. K.

Pasji kakci so lahko zelo dragi

Gorenjske občine nepobiranje pasjih kakcev kaznujejo od slabih 42 do celo 1400 evrov. Inšpektorji so sicer na preži, a kaznovali niso še nikogar.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Pasji iztrebki na javnih površinah so res neprijetna nadloga; ne samo da se morajo sprehajalci izogibati tem smrdečim "pehotnim minam", ampak so nevarni tudi za zdravje ljudi in živali. Zelo moteči so na pločnikih in sprehajalnih poteh ter predvsem na otroških igriščih. Občine se različno spopadajo s tem problemom; večina jih je postavila posebne smetnjake za odlaganje pasjih kakcev, veliko pa jih je že sprejelo tudi ustrezne občinske odloke o urejanju in vzdrževanju javnih površin, v katerih so določile globe za lastnike psov, ki na javnih zelenicah ne pospravljajo kakcev za svojimi širinožnimi

prijatelji. Preverili smo po nekaterih gorenjskih občinah in ugotovili, da se globe gibljejo od dobrih 41 evrov pa vse do 1400 evrov. A brez morebitnega razburjanja zradi pretiranih kazni, saj inšpektorji le redko (če sploh kdaj) kaznujejo neodgovorne lastnike psov. "Redarje smo posebej usmerili v nadzor tovrstnih kršiteljev. V njihovi prisotnosti so lastniki psov disciplinirani in odstranjujejo iztrebke, ko redarjev ni, pa je stanje drugačno," na primer ugotavlja Drago Zadnikar, direktor občinske uprave v Tržiču.

V Mestni občini Kranj je za nepobiranje pasjih kakcev predvidena globi v višini 41,73 evra, v Žireh 62,59 evra, v Radovljici 83,46 ev-

rov, na Jesenicah tristo evrov, v Tržiču pa 420 evrov. Poseben primer pa so Cerkle, saj so za nepobiranje pasjih iztrebkov določili globi petdeset ali pa 1400 evrov. "Globe so 1400 evrov za pravne osebe, samostojne podjetnike posameznike in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost (širisto evrov) za odgovorno osebo pravne osebe, saj menimo, da tu ne gre posamezen primer, temveč za organizirano dejavnost pravne osebe, v kateri sodeluje oziroma je navzočih več živali. Za fizične osebe je globa bistveno nižja in znaša petdeset evrov," je pojasnila Marta Jarc, direktorica občinske uprave. Iz vseh naštetih občin so nam tudi odgovorili, da doslej inšpektorji za tak

prekršek še niso izrekli kazni, edino v Radovljici se prav te dni ukvarjajo s prijavo pojava pasjih iztrebkov, vendar so ti na zasebni površini.

Obstajajo pa tudi občine, ki ne poznajo sankcij za nepobiranje pasjih kakcev. Mednje sodita tudi občini Šenčur in Škofja Loka, vendar v obeh še ugotavljajo, da bodo za discipliniranje neodgovornih lastnikov psov potrebovali ustrezni odlok, ki bo določil primerno sankcijo. V Škofji Loki so na primer postavili že dvajset košev za pasje iztrebke, ki pa so slabo uporabljeni, je razložil Jernej Tavčar iz službe za stike z javnostjo. Vseeno pa v Škofji Loki menijo, da bi moral biti ta problematika enotno urejena po vsej državi.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cvetlo Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARI - UREDNIKI:

Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovac, Urša Petremel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cvetlo Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargić, stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladrin, Marjeta Smolnikar, Ana Volčak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vozlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in oznitnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: od ponedeljka do četrtek nepreričeno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poletnik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkral letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: Druck Carinthia GmbH & CoKG, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,35 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25% popusta; v cene je vračan DDV po stopnji 8,5%; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

V Planici vendarle začeli delati

◀ 1. stran

Kot pravi Gros, jih še najmanj skrbi postavitev sedežnice, saj imajo zanje že izbranega izvajalca, ki mora do prvega snega postaviti temelje in nato konstrukcijo do konca leta.

Sicer pa je ta čas v teku arhitekturni natečaj, s katerim naj bi do konca oktobra izbrali najboljšo rešitev za ureditev celotnega kompleksa Nordijskega centra Planica. 120- in 90-metrsko skakalnico naj bi zgradili od prihodnje zime leta 2010, do leta 2013 pa naj bi bila večina dela v Planici končana. "Vsi

si želimo, da se center zgradi čim prej, in ker delo teče, smo v lokalni skupnosti optimisti," je optimističen tudi kranjskogorski župan Jure Žerjav. "Nordijski center bo zagotovo prispeval k ponudbi celotne Zgornjesavske doline, ne le Kranjske Gore, in to vse leto, ne le ob velikih prireditvah."

V gradnjo objektov v Planici bo v letošnjem in prihodnjem letu vloženih štiri milijone evrov, celoten projekt nordijskega centra pa je vreden 42 milijonov evrov. Večino denarja zanj naj bi država zagotovila iz Evropskega sklada za razvoj.

NAKLO

Starejši niso osamljeni

V petek so za obiskovalce odprli vrata Doma starejših občnov Naklo. Direktorica Doma starejših občnov Preddvor Andreja Valant je povedala, da so to enoto po spremenu prvega stanovalca maja povsem zapolnili. Dvajset zaposlenih skrbi za 46 starejših, ki so s stanovalci v Preddvoru velika družina. Skupaj so bili na izletu, imajo domsko glasilo, tokrat pa gostijo prvo srečanje z domačini. Kot je poudaril župan Občine Naklo Janez Štular, je po zapletih z opomljajnjem doma zaradi stiske z denarjem najpomembnejše, da je dom zaživel. Trudili se bodo, da starejši ne bodo samevali, kar je potrdila peстра prireditve. V programu, ki ga je povezovala Katja Gaber, so nastopili glasbeniki in folklorni plesalci OŠ Naklo, citrarka Vida Učakar ter stanovalca Eva Leban in Jože Bogataj. Vera Ahačič iz Medgeneracijskega društva Z roko v roki Kranj je povabila k ogledu razstave izdelkov članov in stanovalcev doma, predsednik KUD Dobrava Marjan Babič pa je odprl likovno razstavo. S. S.

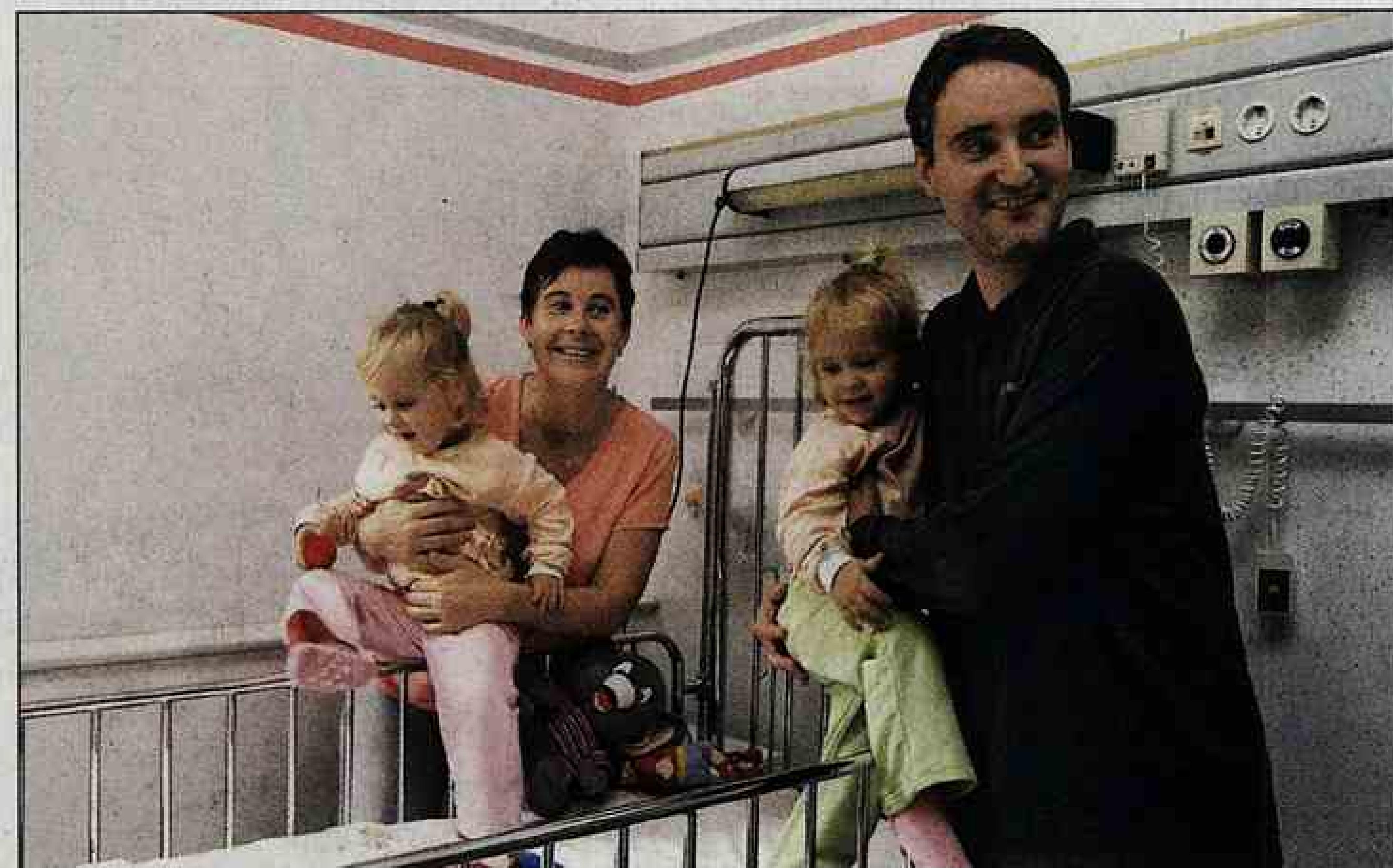

Pol stoletja skrbi za bolnike

Pediatrični oddelek Splošne bolnišnice Jesenice praznuje pol stoletja obstoja.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Pred petdesetimi leti, natančneje 29. novembra 1959, so v Splošni bolnišnici Jesenice odprli samostojen otroški oddelek. Imel je 31 bolniških postelj, a je že kmalu postal premajhen, zato so ga leta 1964 preselili v nove prostore stanovanjske stavbe. Leta 1999 pa so oddelek selili še enkrat, in sicer v zgornje nadstropje glavne bolnišnične stavbe v nove, sodobne in otrokom prilagojene prostore, kjer deluje še danes. Ob praznovanju petdesetletnice oddelka danes na Bledu pripravljajo srečanje, ki ga bodo začeli s pravljivo in podelitvijo priznanj, nadaljevali pa s strokovnim (in nato tudi družabnim) programom. Kot je o delu pediatričnega oddelka povedal predstojnik Peter Najdenov, dr. med., letno sprejmejo okrog dva tisoč bolnikov, starih od nekaj ur pa do polnjenega osemnajstega leta starosti. Povprečna ležalna doba je 2,76 dni, na oddelku pa imajo dnevno pov-

Utrinek s pediatričnega oddelka: dveletni dvojčki Nika in Neža sta morali v bolnišnico zaradi bronhitisa. Večino časa sta bila ob njima mamica Helena in očka Aleš. / Foto: Anka Bulovec

prečno po dvanajst do triajst bolnikov, pozimi več, poleti manj. Med najpogostejsimi boleznjimi so okužbe dihal, prebavne težave in alergije. Na oddelku je zaposlenih šest pediatrov, pet diplomiranih medicinskih sester in dvajset srednjih medicinskih sester. Poleg dela na oddelku letno opravijo še

okrog 4500 pregledov v ambulanti, od tega največ v alergološki, imajo tudi petsto do šeststo primerov na otroški kirurgiji, skrbijo pa tudi za okrog šeststo novorojenčkov, kolikor se jih letno rodita Jesenicah. Po besedah Petra Najdenova so z opredelenostjo kar zadovoljni, res pa je, da se aparature z

leti iztrošijo, prihajajo nove, sodobnejše naprave ... Tako bi bili veseli še kakšnega ultrazvoka, naprave za merjenje življenskih funkcij ... Veliko pozornosti namenja jo tudi izobraževanju, predvsem pa si prizadevajo za strokovnost in pravilno obravnavo otrok s čim manj strokovnimi napakami.

Izkušnje za obnovo dediščine

Z uvodno konferenco so se začele izvajati aktivnosti čezmejnega projekta Brezmejna doživetja kulturne dediščine.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - S čezmejnimi projekti Slovenija-Avstrija, Brezmejna doživetja kulturne dediščine želijo partnerji poglobiti sodelovanje med slovenskimi in avstrijskimi institucijami na področju kulturne dediščine, izboljšati njihovo tržno usmerjenost in zavedenje o pomenu kulturne dediščine. "Naši prijatelji iz avstrijske Koroške imajo na tem področju veliko izkušenj in jih želijo deliti z

nami, hkrati pa bomo z nekaj investicijami na Gorenjskem pomagali pri ohranjanju dediščine," je povedal Bogo Filipič, direktor Regionalne razvojne agencije Gorenjske (BSC Kranj), kjer projekt vodi.

Na Gorenjskem je precej objektov in spomenikov, ki jih je treba zaščititi, oplešati ali ohraniti ter tudi približati Gorenjcem in obiskovalcem, pri vsem tem pa bodo pomagali partnerji na drugi strani Karavank. Miloš Ekar iz kranjske obrmočne službe

Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije je povedal, da jim manjkajo predvsem viri bogate gorenjske dediščine: "Mi vsakodnevno svetujemo lastnikom kulturne dediščine, vendar nas je pre malo, da bi ustregli vsem. Pri projektu bomo lahko uporabili nove načine komuniciranja in razmišljali o uporabi kulturne dediščine tudi za druge namene." "Naš osnovni cilj je izmenjava izkušenj in primerov dobrih praks na področju obnavljanja in ohranjanja

nepremične kulturne dediščine ter izvedba manjših investicij kot vzorčni primer za prihodnje obnove," je pojasnila Franja Gabrovšek, skrbnica projekta na razvojni agenciji. V sklopu projekta bodo na Gorenjskem izvedene štiri investicije v občinah Bled, Radovljica, Tržič in Gorenja vas-Poljane. V slednji bodo dvorec Visoko, Rupnikovo linijo in Šubičevu hišo registrirali v navigacijske sisteme, postavili table kulturne dediščine in pokrili jaške utrdbe na Hrastovem griču v sklopu Rupnikove linije. Projekt je skupno vreden 1,33 milijona evrov (85 odstotkov prispeva Evropski sklad za regionalni razvoj), za investicije pa bodo morale občine prispevati zgolj pet odstotkov.

STRAHINJ

Mladi prisegajo na sonce

Biotehniški center Naklo je znani po ekološki naravnosti. Na nujnost varčevanja z energijo je opozorila petkova prireditve S soncem smo močnejši. Tako imenovani Solarni show so pripravili dijaki, ki so poleti obiskali tabor za ZERO CO₂ agenta v organizaciji Slovenskega e-foruma. Klemen Stanonik, Jure Jeglič, Tjaša Križnar, Ana Prešeren, Urška Golorej, Katja Pogačnik in Matej Bergant (na sliki) so svoja spoznanja o uporabi sončne energije prepletli s plesom, petjem in glasbo ob pomoči dijakov in mentoric Bernarde Božnar, Mete Kastelic Švab in Marjete Vovk. Njim sta Tomaž Dintinjana in Maja Blejec iz E-foruma podelila simbolne pripombe, njihovo delo pa so pohvalili župan Občine Naklo Ivan Štular, Franci Dovč iz projekta EKO-šola in ravnateljica srednje šole BC Naklo Andreja Ahčin. Učitelj Tomaž Levstek je predstavil delovanje sončne elektrarne v Strahinju. V šoli so odprli tudi razstavo srednjih EKO-šol o podnebnih spremembah. S. S.

VPIK
KONCERTNI
KRISTALNI
ABONMA

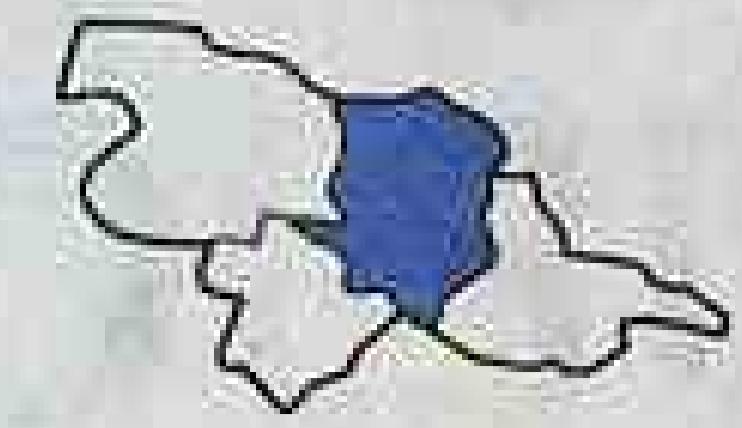
VPIK ABONMAJEV OD 18.9. DO 26.9.
NA BLAGAJNI SOKOLSKEGA DOMA

OB DELAVNIKIH OD 16.00 DO 19.00 URE IN
OB SOBOTAH OD 9.00 DO 12.00 URE

INFORMACIJE:
NA TELEFONSKIH ŠTEVILAH 04 51 12 344, 041 734 163,
E-MAIL: SOKOLSKIDOM@SKOHALOKA.SI,
WWW.SKOHALOKA.SI

SPONZOR:
MARMOR HOTAVLJE

SKOHALOKA
OKTOBER 2009
APRIJ 2010

Komunala in psihijatrija še brez direktorjev

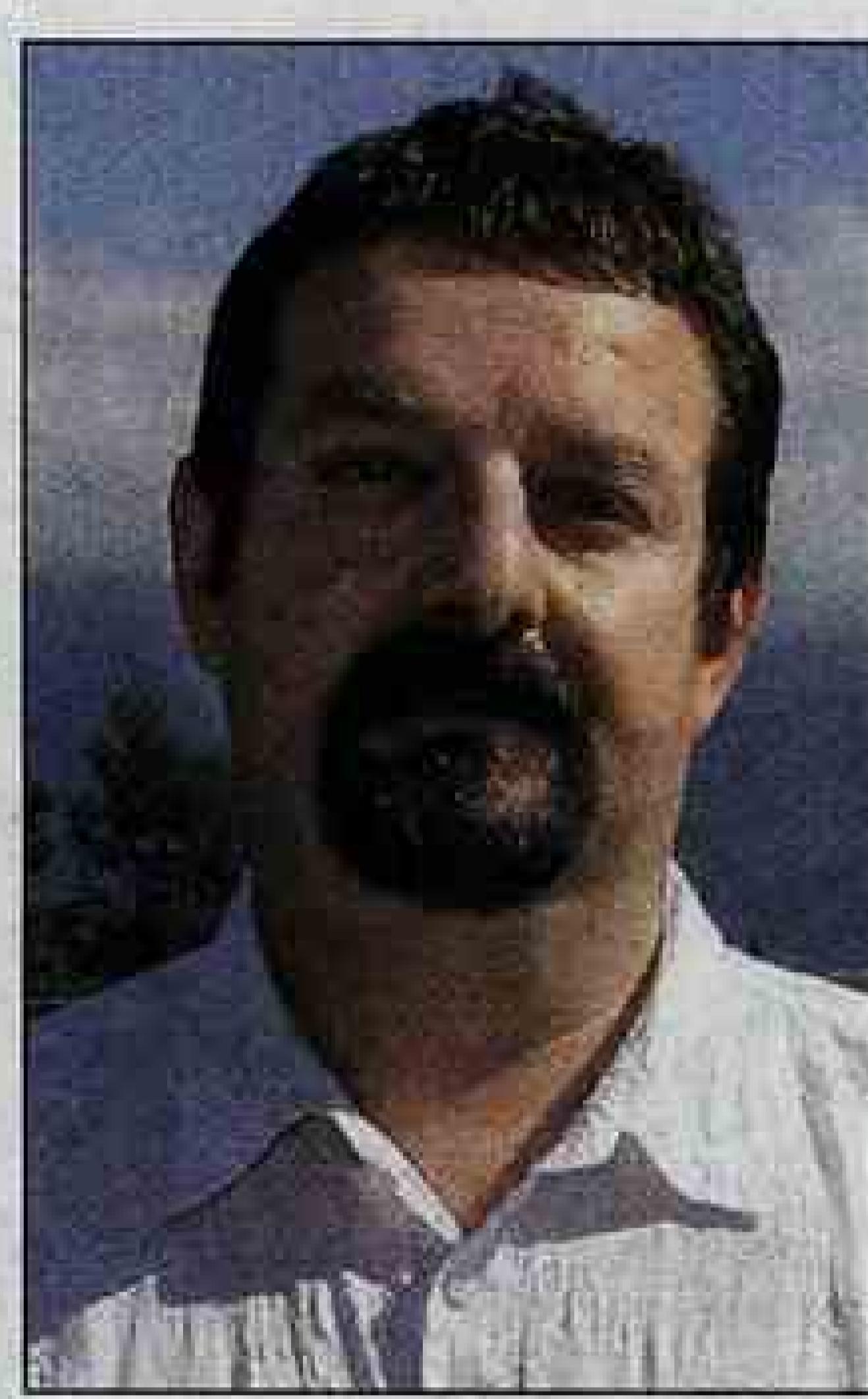
Poslanec in župan Damijan Perne še vedno čaka na imenovanje na mesto direktorja Psihiatrične bolnišnice Begunje, za direktorja Komunale Kranj pa bodo ponovili razpis.

SUZANA P. KOVACIČ

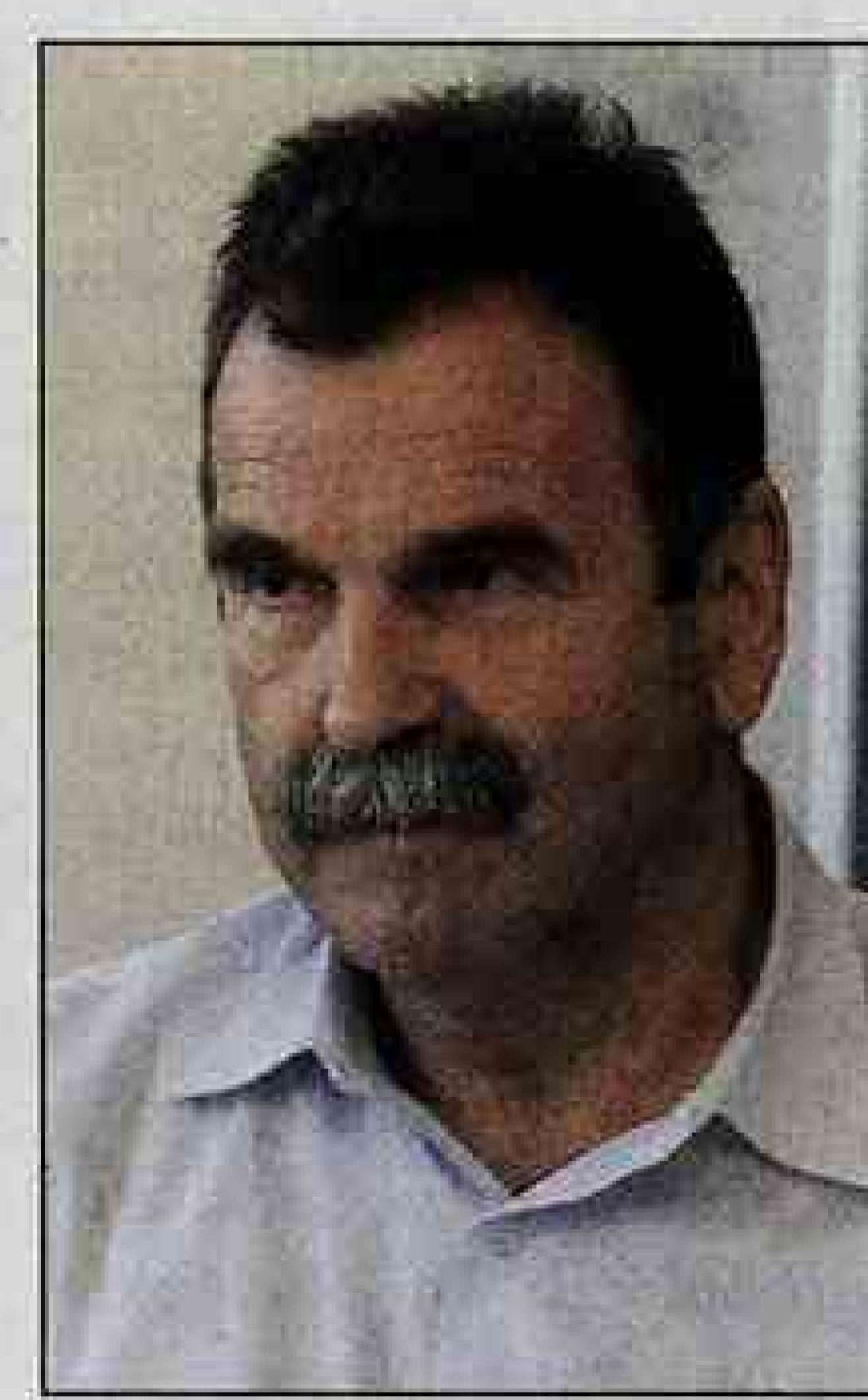
Kranj - V torek naj bi župani občin ustanoviteljic Komunale Kranj glasovali o direktorju Komunale Kranj, saj se sedanji direktor Ivan Hočevarju izteče mandat prvega decembra. Hočevar je vnovič kandidiral, poleg njega sta v ožji izbor prišla še Barbara Avčin Kržan (med drugim je bila direktorica podjetja Slopak) in nekdanji poslanec Anton Kokalj. Župani niso zaupali novega mandata nobenemu od kandidatov. "V času do imenovanja se je pojavilo veliko nedopustnih prijemov lobiranja, kar je močno dvignilo strasti in zameglilo realno končno odločitev. Zato smo se z zelo veliko večino županov odločili, da razpis

zaključimo tako, da ne potrdimo nobenega kandidata in v najkrajšem možnem času ponovimo razpis," je komentiral dogajanje za zaprimi vrti predstavnik najvplivnejše občine v Svetu zavoda občin ustanoviteljic, kranjski župan Damijan Perne.

Ravno poslanec in župan Damijan Perne pa se potegeže za mesto direktorja v Psihiatrični bolnišnici Begunje. "Že ob nastopu županovanja sem večkrat poudaril, da bi se želel vrnilti v svojo stroko, psihijatrijo. Kdaj bi se mi ta priložnost lahko ponudila, nisem mogel načrtovati, zato sem se odločil tudi za kandidaturo na mesto poslanca, saj je bilo znano, da je bilo v preteklosti sodelovanje med vladom in Gorenj-

Damijan Perne / Foto: Tina Dokl

Ivan Hočevar / Foto: Tina Dokl

sko slabo. Junija se je priložnost za vrnilitev v stroko ponudila z razpisom v psihiatrični bolnišnici. Če bom izbran, bom mesto poslanca prepustil svojemu nasledniku. Dokler pa ne dobim

sklepa o izbiri direktorja bolnišnice, so vsakršne izjave o nadaljevanju moje politične kariere prehitre," je povedal Perne. Če bo uspel, ga bo na mestu poslanca nadomestil Alojz Potočnik.

V Mačah bo slovesno

V nedeljo bodo namreč blagoslovili novo obzidje pri podružnični cerkvi sv. Miklavža, ki so ga zgradili letosne poletje.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Mače - Cerkev, občina in vaščani so letosne poletje sodelovali pri urejanju obzidja cerkvice v Mačah, podružnice preddvorske župnijske cerkve. Uredili pa so tudi me-teorno kanalizacijo. "Dela so se začela ob koncu junija in bila dokončana ravno do velikega šmarna. Izvajalo jih je Cestno podjetje iz Kranja, pri gradnji 60 metrov zidu pa smo izdatno pomagali tudi domačini, ki smo opravljali prevoze s traktorji. Ocenjujemo, da smo opravili okoli 360 strojnih ur," je povedal

cerkveni ključar Lojze Arh. Skupna vrednost naložbe je bila 44 tisoč evrov, deloma jo je financirala občina Predvor, ki je financirala tudi vso projektno dokumentacijo, finančno in z delom pa so sodelovali tudi vaščani.

Nedelja, 27. septembra, bo v Mačah zaradi nove pridobitve še posebej slovesna. Lojze Arh pravi, da bi radi vaščane in vse druge, ki so sodelovali pri obnovi, povabili na slovesnost. Ob 10.30 bo maša, novo cerkveno obzidje pa bo blagoslovil Franci Petrič, ki ga poznamo kot urednika verskega tednika Družina.

Foto: Gorazd Kavčič

Na novo zgrajeno cerkveno obzidje k cerkvi sv. Miklavža

Stoletnik še pomni Ivana Tavčarja

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Martin Košir s Poljanske ceste je že tretji Ločan, ki je letos dopolnil sto let. Rojen je bil 13. septembra 1909 in je v otroških letih živel na Visokem, od koder še pomni pisatelja Ivana Tavčarja. V zakonu s prvo ženo se mu je rodila hčerka Tilka, ki ima danes 73 let. Nato je ovdovel, se znova poročil in dobil še sinova Toneta in Vinka ter hčerko Minko. Družina se mu je do danes povečala z devetimi vnuki, dvanajstimi pravniki in prvimi pravrnukom. Upokojitev je leta 1975 dočkal v Jelovici, pred desetletjem pa je družič ovdovel. Danes z njim živita sin Vinko in snaha Joži, ki pravita, da je ata zelo samostojen, nikoli ga nič ne boli in zajtrke si pri-

Stoletnik Martin Košir med svojimi otroki: Tonetom, Tilko, Minko in Vinkom / Foto: Gorazd Kavčič

pravlja še sam. Največkrat si skuha sok, kakor v teh krajinah rečajo močniku, nato pa gre rad malo naokoli. Vesel je, da so v sosedstvu zgradili pločnik, da njegovi

sprehodi proti mestu niso več tako nevarni. Ob atovem jubileju se je družina veselila pri Ruparju na Sv. Andreju, voščit sta mu prišla tudi Anica Pintar z

Rdečega križa in župan občine Škofja Loka Igor Draksler. Slavljenec je župana posadil na stol, ki ga je pred sedemdesetimi leti sam izdelal.

PODBREZJE

Taborski dnevi četrtek

Kulturno društvo Tabor Podbrezje vabi na četrte Taborske dneve, ki se bodo začeli v nedeljo, 27. septembra, ob 10. uri z blagoslovom in predstavitvijo novih podob križevega pata pri cerkvi na Taboru. Isto dan ob 17. uri bodo v Pirčevem domu odprli razstavo o protiturških taborih v Transilvaniji, prof. dr. Peter Fister pa bo predaval o arhitekturi taborov. Od 28. septembra do 3. oktobra bo ob 17. uri voden ogled razstave, med katerim bosta Dragica in Jožef Perne prikazala slikovno gradivo s potovanja po Romuniji. S. S.

ŠENČUR

Prompt odslej v Šenčuru

V torek se je podjetje Prompt, vodilno slovensko podjetje na področju distribucije elektronskih komponent in gradnje sekundarne infrastrukture za telekomunikacije in energetiko, v zadnjem času pa tudi po gradnji sončnih elektrarn, slovensko z Bleda preselilo v industrijsko cono Šenčur. "Naše podjetje je vedno v ozadju, vendar brez naše opreme ne gre. Ni signalna mobilne telefonije, ne dela bankomat, računalniška mreža," je povedal direktor Peter Praprotnik, ki je novo, tehnološko izredno napredno stavbo (t. i. pametna hiša) odpril skupaj s partnerjem Nedeljkom Dabićem (na sliki). Odprtje sta popestriila Perpetum Jazzile in Mambo Kings, poslovnim partnerjem so predstavili številne novosti, na strehi pa odprli novo sončno elektrarno z dvajsetimi kilovati nazivne moči. B. B.

ŠKOFJA LOKA

Blaznikov večer posvetili Tinetu Debeljak

Na Blaznikovem večeru v Škofji Loki, ki ga je v sredo v Sokolskem domu pripravilo loško muzejsko društvo, so se spomnili svojega rojaka dr. Tineta Debeljaka, ki je leta 1945 odšel v Argentino. Ob dvajsetletnici njegove smrti so izdali knjigo Kazimiera Wierzinskega Olimpijski venec v prevodu Tineta Debeljaka. Muzejsko društvo je ob tej priložnosti Debeljaka posthumno proglašilo za svojega častnega člena. Listino o tem je predsednik društva Aleksander Igličar izročil Meti Debeljak Vombergar in Jožeki Debeljak Žakelj (na sliki z leve proti desni), ki sta prišli iz Argentine. D. Ž.

Foto: M. V.

Foto: Gorazd Kavčič

KRATKE NOVICE

CERKLJE

Letos sedem občinskih priznanj

Letos bodo po sklepu občinskega sveta podelili sedem priznanj občine Cerkle na Gorenjskem. Veliko plaketo prejme Komorni moški pevski zbor Davorina Jenka Cerkle (predlagatelj župan Franc Čebulj), malo plaketo dr. Borut Belehar (predlagatelj Lista za razvoj vasi pod Krvavcem), nagrado bo prejel Mladinski center Cerkle (predlagateljica Nina Vselinović), priznanja pa bodo šla v roke Milana Zamljena (predlagatelj PGD Šenturška Gora in krajani), mentorji PGD Zalog pri Cerkljah Tina Lončar, Peter Lončar, Boštjan Kovač in Janez Plevel (predlagatelj Miro Janežič), Cveto Kotnik (predlagatelj KO Rdečega križa Cerkle) in Jože Močnik (predlagatelj uredniški odbor Grajskega zbornika). Podelitev priznanj bo na osrednji občinski slovesnosti, ki bo jutri, 26. septembra, ob 19. uri v Kulturnem hramu Ignacija Boršnika v Cerkljah. Slavnostna govornica bo ravnateljica OŠ Davorina Jenka Damijana Božič-Močnik. Na slovesnosti bodo podelili tudi priznanja za najbolj urejene vasi in objekte v občini. S. Š.

CERKLJE

Letos zasadili jesen

Na Osnovni šoli Davorina Jenka v Cerkljah so v ponedeljek ob svetovnem dnevu miru v okviru programa ENO zasadili že tretje drevo na zelenici za šolsko stavbo, kjer tako nastaja učna pot z različnimi drevesnimi vrstami. Zasaditev so organizirali učenci v projektu ENO, Mavričniki in Unicefov ter Unescov krožek pod mentorstvom Katje Sodnik, Renate Flander in Tatjane Škrab Grašič. Povabili so tudi otroke iz vrtca Murenčki. Ob tej priložnosti so zapeli tudi nekaj pesmi, glasno izrazili želje drevesu na poti rasti, misli o miru, tretješolci pa so prisegli, da bodo vzorno skrbeli za letošnje drevo - jesen. Zasaditvi se je pridružil tudi župan Franc Čebulj, ki je na koncu skupaj z mentorico Lilijano Skubic in najmlajšim murenčkom spustil belega goloba - simbol miru. Za njim je poletela jata 33 golovov, kolikor je oddelkov na šoli. Program so razključili s pesmijo Naj bo mir, ki so jo zapele v petih jezikih. Cilj programa ENO, ki ga vodijo na Finskem, je zasaditi sto milijonov dreves do leta 2017. S. Š.

BRDO PRI KRANJU

Razstava del z Mežanove kolonije

V galeriji hotela Kokra na Brdu pri Kranju bo danes ob 19.30 odprtje razstave del, nastalih v mladinski Mežanovi koloniji ob gradu Strmol. Razstava je nastala ob dnevnih evropskih kulturnih dediščin 2009 in občinskem prazniku. S. Š.

Ob občinskem prazniku
iskrene čestitke
ter veliko uspeha
vsem občankam in občanom
Občine Cerkle
na Gorenjskem.

Franc Čebulj, župan
Občinski svet
Občinska uprava

Obrtina Cerdje na Gorenjskem, Trg Davorina Jenka 13, Cerdje na Gorenjskem

Petrovčeva domačija nič več kamen spotike

Po temeljiti obnovi Petrovčeva domačija v središču Cerkelj ni več kamen spotike, ob letošnjem občinskem prazniku ugotavlja cerkljanski župan Franc Čebulj.

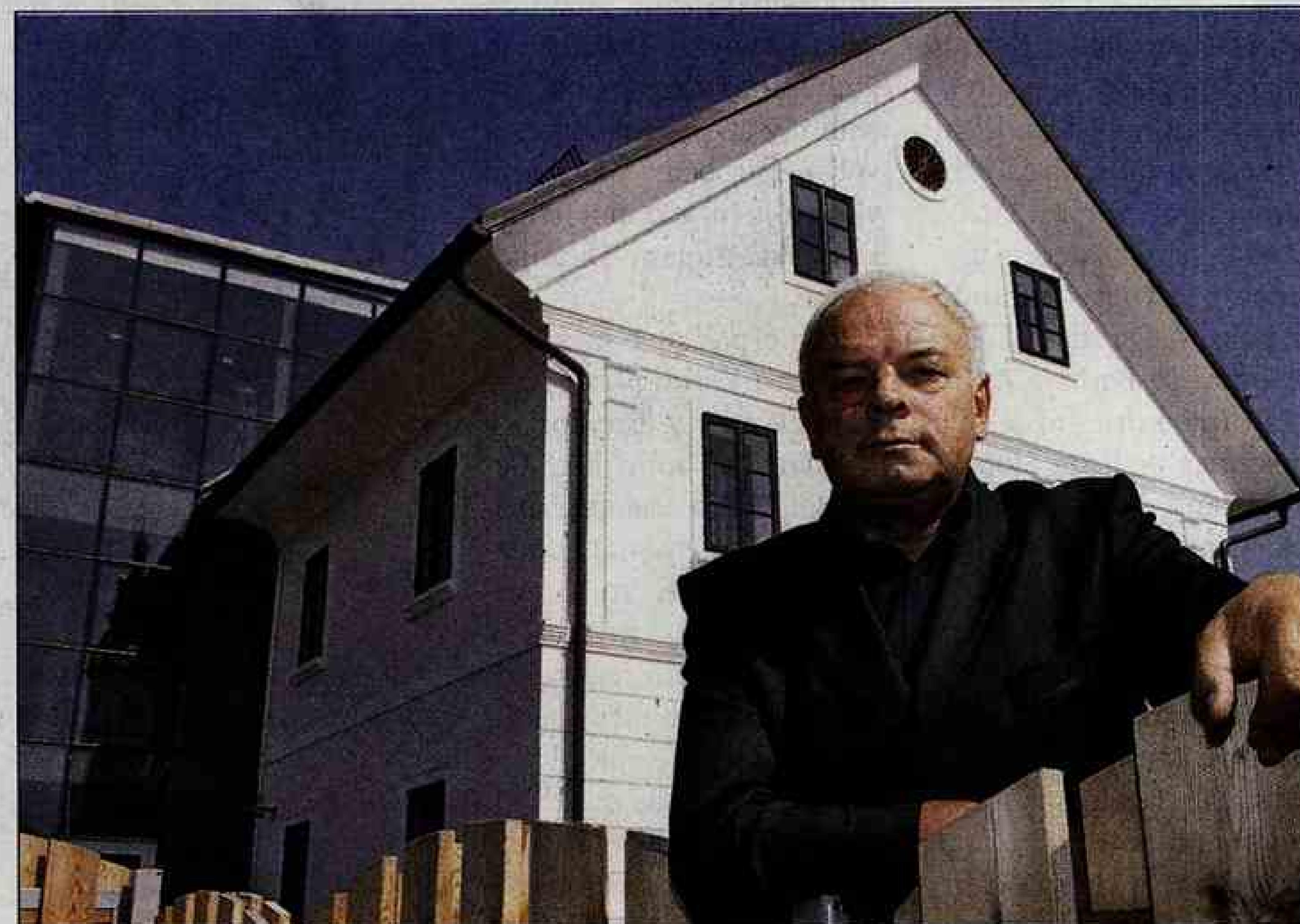
SIMON ŠUBIC

Letošnje praznovanje občinskega praznika spremljajo sami jubileji: petnajst let samostojne občine, devetdeset let od smrti prvega slovenskega poklicnega igralca in cerkljanskega rojaka Ignacija Boršnika, cigar dan smrti ste v Cerkljah tudi določili za občinski praznik ...

"Tako je, letos praznujemo petnajsto leto samostojne občine Cerkle na Gorenjskem in devetdeset let smrti Ignacija Boršnika, a to še niso vsi jubileji. Letos tudi desetič praznujemo občinski praznik na dan Boršnikove smrti, lani pa je minilo 150 let od rojstva Ignacija Boršnika, na katerega smo kot njegovi rojaki zelo ponosni. V preteklosti so ga sicer bolj častili in poznali v Mariboru, kjer prirejajo Boršnikovo srečanje, v zadnjih letih pa se trudimo, da bi Boršnika vsi Slovenci znali povezati tudi z njegovim rojstnim krajem - s Cerkljami. Prav zato smo po Boršniku poimenovali tudi naš kulturni hram, ki smo ga zgradili pred dvema letoma, tedaj je občina tudi omogočila izid knjige Ignacij Boršnik na poti domov s ponatisom njegove ljudske igre Stari Ilija ter objavo nekaterih njegovih pesmi in eseja o Boršniku, ki ga je napisal Martin Kadivec. Letos je občina izdala in založila novo knjigo o Ignaciju Boršniku - Pesmi in igri, ki jo je prav tako uredil Martin Kadivec."

Župan občine Cerkle ste že vse od njenega nastanka. Kako doživljate teh petnajst let?

"Petnajstletna samostojna pot je bila zelo pestra in težka, a mislim, da smo v tem času ogromno naredili in zelo težko bo v naslednjih petnajstih letih slediti takemu tempu. Realizirali smo številne infrastrukturne in družbene projekte, ki so zelo spremenili podobo krajev pod našim Krvavcem. Tako smo obnovili skoraj vseh 170 kilometrov občinskih cest in javnih poti, ob tem urejali tudi razsvetljavo, vodovodno in kanalizacijsko omrežje. Obnovili smo centralno Osnovno šolo Davorina Jenka s podružnico v Zalogu,

Župan Franc Čebulj pred obnovljeno Petrovčevom domačijo v središču Cerkelj / Foto: Gorazd Kavčič

dobili smo nov vrtec Murenčki, h kateremu prav sedaj gradimo tudi prizidek. V Cerkljah smo zgradili večnamensko športno dvorano, v Velesovem pa bomo v kratkem uredili nov nogometni center. V zadnjih letih smo zgradili tudi Kulturni hram Ignacija Boršnika, pa novo upravno občinsko zgradbo in gasilski dom. Našo odgovornost do okolja dokazujo nov zbirni center za ločeno zbiranje odpadkov, čistilna naprava Češnjevek in mnogo kilometrov kanalizacijskega omrežja. Prav sedaj smo tudi pred zelo velikim izivom, to je obnova oziroma kar novogradnjo medobčinskega vodovodnega sistema Krvavec, pri katerem sodeluje pet občin solastnic, pričakujemo pa tudi evropska sredstva. Ta smo prejeli tudi za obnovu Petrovčeve hiše v Cerkljah, ki bo oktobra že predana svojemu namenu.

Prav tako smo v teh letih sprejeli vse potrebne prostorske dokumente za nemoten razvoj občine, med drugim smo predvideli tudi območja za razvoj turistične dejavnosti, na brniškem letališču smo omogočili gradnjo ekonomsko-poslovne cone na več kot osemdesetih hektarjih. Recesija je te načrte sicer nekoliko zavrla, a upamo, da bo projekt čim prej realiziran, saj bo ta cena zagotovo prinesla nov razvojni zagon občini in dodatna delovna mesta ne samo za naše občane, ampak za širšo okolico. Nenazadnje se razvoj občine

Cerkle vidi tudi v rasti prebivalcev; če je bilo še leta 1994 v občini 5.652 prebivalcev, jih je sedaj že 6.729."

Omenili ste že obnovo Petrovčeve hiše, ki je ta trenutek največji investicijski zalogaj na območju občine Cerkle. Kaj boste pridobili s tem objektom?

"Petrovčeva hiša je bila v Cerkljah dolgo časa velik kamen spotike, sedaj lahko že zatrdim, da temu ni več tako. Po treh letih obnove bo začela do konca oktobra. Res je, ta projekt, ki bo na koncu stal približno 1,6 milijona evrov, ne bi bil uresničljiv brez pomoci Evropskega sklada za regionalni razvoj, ki je prispeval približno polovico zneska oziroma okroglih 842 tisoč evrov, ostalo pa smo financirali iz občinskega proračuna. Nova Petrovčeva domačija bo zagotovo dvignila ponudbo kulturnih, izobraževalnih in turističnih vsebin v kraju, saj bodo v njej dobili prostor info in internetna točka, sodobna knjižnica z okoli 20 tisoč enot knjižnega gradiva in s čitalnico, slikarski atelje in muzejsko-razstavni prostor."

Poleg obnove Petrovčeve hiše je občina v zadnjem letu izpeljala oz. še vodi tudi druge pomembne projekte ...

"Tako kot že nekaj let smo tudi v minulem letu zgradili ogromno primarnega sistema fekalne kanalizacije, sočasno pa smo obnavljali tudi

Balinarji obljudljajo medaljo

Na bližnjem svetovnem balinarskem prvenstvu v Lyonu bodo nastopili tudi trije Gorenjci: Davor Janžič, Dejan Tonejc in Aleš Borčnik.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana - V Maconu pri Lyonu se bo v ponedeljek pričelo svetovno prvenstvo v balinjanju. Slovenska članska reprezentanca se v Francijo odpravlja optimistično razpoložena in z željo po vsaj eni medalji, po tistem pa računa, da je še na kaj več. Selektor Aleš Škoberne je sicer v reprezentanco vpoklical Davorja Janžiča (Pontese, Italija), Dejana Tonejca (Radovljica Alpetour), Aleša Borčnika (Trio Bužet, Hrvaška), ter Gregorja Severja in Erika Petriča (oba San Daniele, Italija).

"Imel sem velik izbor igralcev, zato menim, da sem sestavil zelo kakovostno reprezentanco. Njena postava je podobna kot na lanskem evropskem prvenstvu, na katerem smo osvojili pet od šestih možnih medalj. Zagotovo gre za zelo kakovostne igralce, ki so vsi sposobni poseči po medaljah. Končni uspeh bo precej odvisen tudi od žreba, saj se zavedamo, da se je svetovni vrh precej razširil in bo treba garati do zadnjega dne. Skromna želja je vsaj ena medalja, po tistem pa si želim precej več," je

V Lyon po vsaj eno medaljo (z leve): Aleš Škoberne, Erik Petrič, Gregor Sever, Aleš Borčnik, Dejan Tonejc in Davor Janžič

svoj izbor ocenil Škoberne.

Škofjeločan Davor Janžič in Leščan Dejan Tonejc bosta tako kot lani skupaj zaigrali v dvojicah. "Z Dejanom sva dobro uigran par, saj sva skupaj uspešno igrala že v mladinskih vrstah. Mislim, da nama vsaj četrfinale ne more uiti, potem pa bo vse odvisno od nasprotnika," je dejal Janžič, ki bo v Franciji nastopil tudi v natančnem zbijanju. "Trenutna forma je

zelo dobra, z rezultati, kakršne dosegam na treningu, lahko posežem na sam vrh," je optimističen. Tonejc napoveduje borbo za medaljo tako v dvojicah kot v igri v krog, ki bo tudi njegova disciplina. "Forma je dobra, bojimo se nikogar," zagotavlja.

Vodičan Aleš Borčnik bo pričakovan nastopil v hitrostnem zbijanju in štafeti (skupaj s Petričem). "V štafeti si želiva prebiti vsaj med naj-

boljše štiri in narediti rezultat nad 50. Kar bo manj, bom razočaran. Vsaj polfinalne si želim tudi v hitrostnem zbijanju," napoveduje zmagovalec v hitrostnem zbijanju na letošnjih svetovnih igrah na Tajvanu in drugi na sredozemskih igrah. Najizkušenejši reprezentant in hkrati kapitan Gregor Sever bo igral posamezno, peti član reprezentance Erik Petrič pa bo z Borčnikom nastopil v štafeti.

Zmagovalca Jure Bogataj in Jaka Oblak

Minuli konec tedna so na kranjski skakalnici pripravili dve tekmi pokala Cockta. V najmočnejši kategoriji članov je v soboto vse tekme ugnal Jure Bogataj, v nedeljo pa Jaka Oblak.

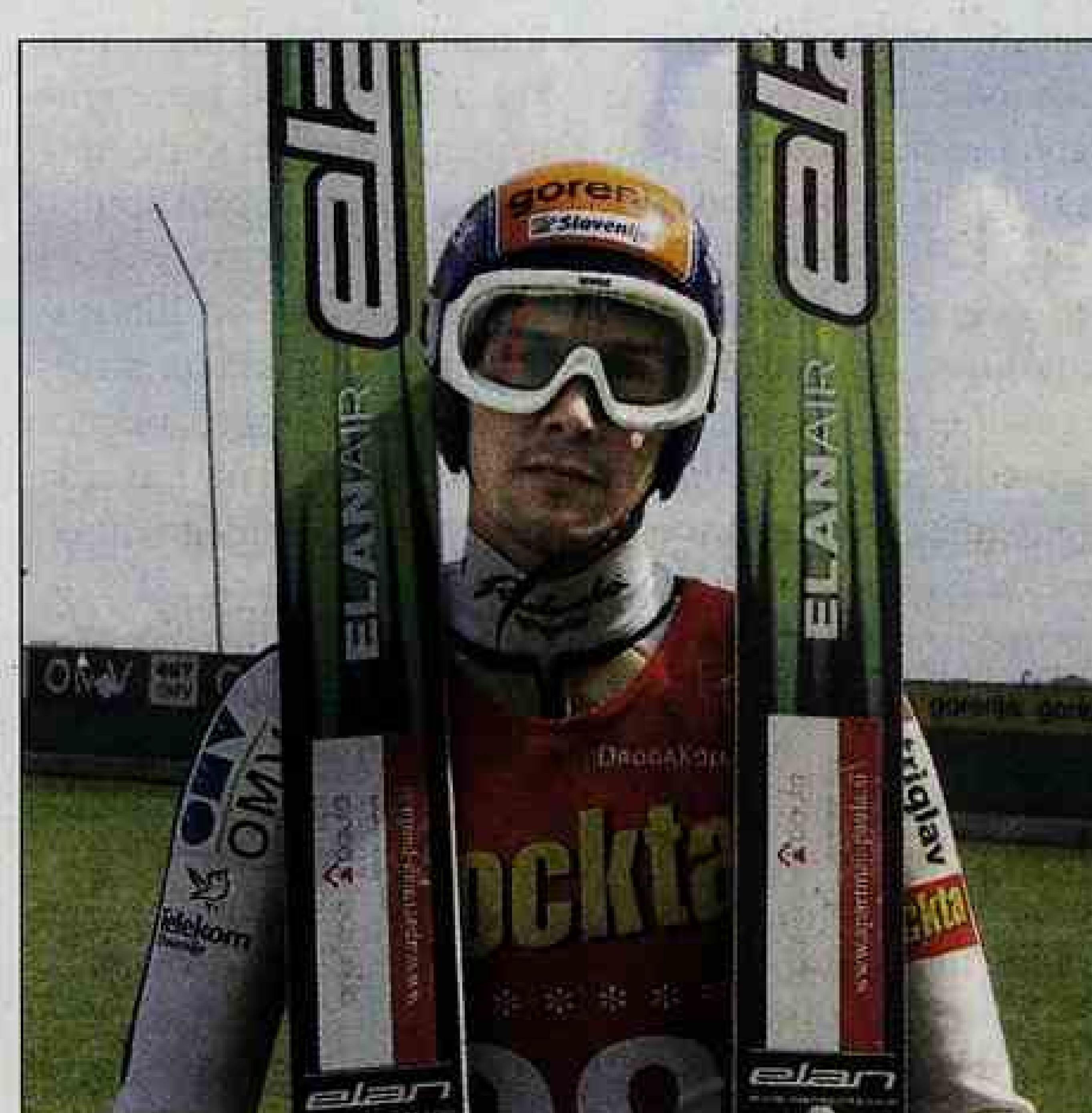
VILMA STANOVNIK

Kranj - Klub slabl vremenski napovedi in sobotnemu dežju ob začetku tekmovanja se je prek sto smučarjev skakalcev in skakalk v večinoma lepem sončnem vremenu minuli konec tedna pomerilo na dveh tekmalah za pokal Cockta, ki ju je na kranjski skakalnici organiziral SK Triglav natanko pet let po prvi tekmi na novi skakalnici.

Na sobotni tekmi je (po prekinjeni drugi seriji) s skokom 113,5 metra slavil Jure Bogataj (SK Triglav), pred Rokom Zimo (NSK Tržič Trifix) in Jakom Oblakom (SK Triglav). Na 4. mesto se je uvrstil Rok Urbanc (SK Triglav), na 5. Jurij Tepeš

(SD Dolomiti) in 6. Primož Peterka (SK Triglav). "To je rezultat, ki sem ga v tem trenutku potreboval, saj sem dobro treniral, pravega uspeha pa kar ni bilo," je po tekmi povedal Jure Bogataj, ki pa mu je malce slabše šlo v nedeljo, ko je s skokoma 104 in 107 metrov osvojil 12. mesto. Se je pa zato v nedeljo znova izkazal Žirovec v dresu Triglava Jaka Oblaka, ki je skočil 113,5 in 105,5 metra ter za seboj pustil Roka Mandla (SSK Costella Ilirija), Jurija Tepeša, Jerneja Damjana (SSK Costella Ilirija), Roka Zimo in Anžeta Damjana (SSK Costella Ilirija), ki so se za njim vrstili do 6. mesta.

Med mladinci do 20 let je tako v soboto kot nedeljo slava

Kranjčan Jure Bogataj je zmagal na sobotni tekmi za pokal Cockta.

vil Dejan Judež (SK Zagorje). Med mladinci do 18 let je bil oba dneva nepremagljiv Peter Prevč (SK Triglav), na drugo mesto pa se je oba dneva uvrstil Luka Leban (NSK Tržič Trifix). Pri mladincih do 16 let je v soboto slavil Urban Sušnik (NSK Tržič Trifix), v

nedeljo pa ga je ugnal Jaka Kosec (SSK Mengeš), Urban pa je bil drugi. Med dekleti je bila oba dneva najboljša Eva Logar (Zabrdje), ki je obakrat zmagala pred Špelo Rogelj (SSK Costella Ilirija) in Barbaro Klinec (SSK Alpina Žiri).

KRANJ

Izkazali so se tudi gorenjski lokostrelci

Novomeški klub Vring, ki letos praznuje dvajset let obstoja, je bil minuli konec tedna organizator letošnjega lokostrelskega dvodnevnega državnega prvenstva v prestižnem tarčnem programu. Med Gorenjci so se izkazali: člana Lokostrelske sekcijske Škofja Loka Najka Tomat in Andrej Zupan, član Lokostrelskega kluba Šenčur Anže Kus in članica kluba Feniks Kranj Toja Černe. Najka, ki nastopa z ukrivljenim lokom, je v soboto postal mladinska državna prvakinja, v nedeljo pa je zmagala še v absolutni konkurenčni. Enak uspeh je dosegla Toja Černe s sestavljenim lokom. Kamnogoričan Andrej Zupan je v soboto postal članski podprvak, v nedeljo pa je v absolutni konkurenčni stal na tretji stopnički. Stopničko višje je v nedeljo stal mladinec Anže Kus iz Šenčurja, ki pa je v soboto postal v svoji konkurenčni podprvak. Omeniti je treba še ekipo Feniksa iz Kranja v postavi Toja in Tomo Černe ter Boštjan Langus, ki je v konkurenčni s sestavljenim lokom v dramatičnem boju z lokostrelci iz Dravograda klonila šele v finalu, ter Dejana Sitarja iz Dvorja, ki sicer nastopa za dolenski klub Varing Novo mesto. Dejan je zmagal s sestavljenim lokom v absolutni konkurenčni in v soboto med člani z rezultatom prek magičnih 1400 krogov dokazal, da ni letos neutemeljeno stal tudi na zmagovalnem odu svetovnega pokala. V. S.

KRANJ

Nova sezona za kegljače

Minuli vikend so se pričela tekmovanja v vseh kegljaških ligah za sezono 2009-2010. Tudi letos nastopa veliko ekip z Gorenjskega in kar nekaj jih upa na vidnejše rezultate. Pri ženskah v 1. A nastopa Eta Kamnik in povratnik med najboljše, tržiški Ljublj. V 1. B sta ekipi kranjskega Triglava in Avia team iz Medvod. Prvi favorit je celjska ekipa Lanteks (Miroteks), Kamničanke pa računajo na drugo ali tretje mesto. Pri moških pa v 1. A nastopata ekipi kranjskega Triglava in Calcit Kamnik, slednja upa na mesto med dve in tri, ker je prvo rezervirano za mariborski Konstruktur. V 1. B ligi nastopajo Ljublj Tržič, Knauf Insulation Škofja Loka, Hidro Medvode in Siliko Kranj. V 2. ligi so Jesenice, Coma Medvode in Calcit-2 Kamnik. V 3. ligi pa so ekipi Triglav-2 Kranj, Ljublj-2 Tržič, Adergas in Simon Jenko Podreča. Rezultate bomo objavljali na internetni strani www.gorenjskglas.si. M. F.

Skakalnica na Bauhenku bo najboljše slovenske skakalce znova gostila 10. oktobra, ko bo v Kranju člansko državno prvenstvo v posamični in ekipni konkurenčni. Prav tako bo v Kranju 24. oktobra zadnja tekma za pokal Cockta za poletno sezono.

MERKUR

ROKOMETNI KLUB

SOBOTA, 26. 9. 2009 ob 18.00 uri,
Sportna dvorana STRAHINJ

VABLJENI * VSTOP PROST

WWW.GORENSKGGLAS.SI

4. Kolesarska dirka za pokal Tadeja Valjavca

Spodnja Besnica, sobota, 3. oktobra

Odprta dirka za kategorije dečkov in deklic, 1400 m - start ob 14. uri
Začetniki in začetnice, 350 m - start ob 16.30

Finalna dirka Gorenjskega glasa za kategorizirane tekmovalce z licenco - start ob 14.30

Organizator: Kolesarski klub Sava Kranj v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Besnica

Info: www.tadejvaljavčič.com, janez.ferlic@gmail.com, 031/561 663

Sava triglav Gorenjski Glas

KRAJN

Zaslišali bodo še kranjsko zdravnico

Na torkovem nadaljevanju sojenja 61-letnemu Preddvorčanu Ivanu Fortunu zaradi poskusa uboja 38-letnega sina Roberta so na kranjskem okrožnem sodišču zaslišali zdravnika Matjaža Groznika iz ljubljanskega kliničnega centra, ki je 15. januarja zvečer pregledal oškodovanca Roberta Fortuna in ugotovil, da ima plitvo vbodnino in jo ocenil kot lažjo poškodbo. Ker napadeni sin ves čas navaja, da je z roko odbil očetov zamah s kuhinjskim nožem in je pri tem prejel tudi ureznine na levem zapestju, je okrožno državno tožilstvo Ireno Kuzmo zanimalo, ali je možno, da so kakšno ureznilo spregledali. Zdravnik je odgovoril, da je popisal vse odkrite rane, vedno pa je možno, da kakšno manjšo rano spregledajo. Ker ljubljanski zdravnik ni bistveno pripomogel k razjasnitvi dejanskega stanja, je sodni senat na predlog tožilnika sklenil, da 15. oktobra zaslišijo še zdravnico Alenko Hočvar iz Zdravstvenega doma Kranj, ki je prva oskrbela oškodovanca. Sodišče bo na naslednjem obravnavi, ki bo najbrž tudi zadnja, še preverilo, kaj o obravnavanem primeru piše v knjigi dežurne službe kranjskega zdravstvenega doma. S. Š.

JESENICE

Dnevi zaščite in reševanja

Danes se na Jesenicah pričenja dvodnevna prireditev Dnevi zaščite in reševanja z naslovom V nesreči nisi sam. Organizatorja sta Občina Jesenice in občinski štab civilne zaščite, predstavile pa se bodo vse organizacije s področja zaščite in reševanja od gasilcev, reševalcev, gorskih reševalcev, policije, skavtov, Rdečega križa Slovenije, radioamaterjev, inšpektorjev in redarjev, policije, vojske, uprave za zaščito in reševanje, sveta za preventivo, centra za obveščanje ... Akcija bo potekala danes in jutri na parkirišču pod stavbo Občine Jesenice, sodelujoče službe se bodo predstavile na stojnicah in z zanimivimi prikaznimi vajami. U. P.

NESREČE

RADOVLJICA

Prehitro v ovinek

Včeraj nekaj čez 1. uro zjutraj se je na lokalni cesti Radovljica-Nova vas-Zapuže zgodila prometna nesreča, v kateri sta se dve osebi huje ranili. 31-letni voznik iz Nove vasi se je pripeljal iz smeri Nove vasi proti Radovljici. V desnem preglednem ovinku hitrosti vozila ni prilagodil razmeram na cesti, zato je zapeljal desno z vozišča, nato pa silovito trčil v drog javne razsvetljave. Po trčenju je vozilo obrnilo za 360 stopinj, obstalo pa je na travniku ob vozišču. V prometni nesreči se je voznik hudo ranil, prav tako pa 26-letni sopotnik. Slednjega so iz zverišene pločevine rešili jeseniški poklicni gasilci. Oba ponesrečenca so prepeljali v jeseniško bolnišnico, kjer sta ostala na zdravljenju. S. Š.

KRIMINAL

KAMNIK

Ukradli kosilnico

V noči na torek so neznani storilci vломili v prostore športnega društva v Kamniku in ukradli samovozno motorno kosilnico. Društvo so oškodovali za okoli štiri tisoč evrov. S. Š.

JEZIKOVNA ŠOLA

vabi k sodelovanju predavatelje (m/l) tujih jezikov:
francoščine, španščine, italijansčine

Timsko delo, ustvarjalna klima

Vaše prijave pričakujemo do 30. septembra 2009 na naslovu:
IUDSKA UNIVERZA KRAJN, Cesta Staneta Žagarja 1

Pretepeni mož brani ženo

"Izpuštit jo, nič ni kriva," je na kranjskem sodišču dejal Silvester Vinšek, ki naj bi ga po mnenju tožilstva obdolžena žena Zdenka Vinšek Volčič nameravala ubiti.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Na kranjskem okrožnem sodišču se je v sredo nadaljevalo sojenje 54-letni Kranjcanki Zdenki Vinšek Volčič, obdolženi poskusa uboja. 6. maja zjutraj zjutraj naj bi svojega moža Silvestra Vinška z najmanj dvema steklenicama udarila po obrazu in glavi, tako da je padel v nezavest. Našli so ga šele naslednji večer, ko je njegovo življenje že viselo na tanki nitki. Obdolžena zanika obtožbe, češ da je obravnavanega dne sploh ni bilo doma.

Sodni senat pod vodstvom okrožne sodnice Andrijane Ahačič je uvodoma prisluhnih izvedencu medicinske stroke, jeseniškemu kirurgu dr. Antonu Lahu, ki je ugotovil, da je imel oškodovanec na telesu dve vrsti ran - zlome in vbodnine oz. vreznine. "Rane so bile lahko povzročene z istim predmetom, lahko bi šlo za udarec s steklenico, ki se je kasneje razbil," je pojasnil izvedenec. Na vprašanje, kdaj je pretepeni Silvester Vinšek padel v nezavest, je dr. Lah odgovoril, da se je to lahko zgodilo zaradi udarca s topim predmetom po glavi, kasneje pa tudi kot posledica njegovega

takratnega stanja. Po zdravnikovi oceni je imel namreč oškodovanec v času napada v krv 2,2 promila alkohola.

Najbližja sosedka Veronika Obradovič je pojasnila, da je 6. maja zjutraj obdolžena prišla v k njej in dejala, da je namlatila moža. "Smrdela je po pijači, zato sem jo spodila. Hudo mi je, da nisem šla takoj tja," je potožila senatu. Na vprašanje zagovornika Marka Klofutarja, ali ji je morda Zdenka rekla, da ga je ubila, je odgovorila: "Ne, tega ni rekla." Zdenkina hči Anja Volčič je razložila, da ni marama hoditi k materi in Silvu, ker ju ni želela gledati, kako propadata. "Februarja letos mi je mami povedala, da jo s palico udaril po glavi in jo stiskal za vrat. Tedaj so jo peljali na urgence. Tudi umikala se je pred njim, večkrat je prišla k nama z bratom in prespala." Mater je opisala kot čudovito osebo, venomer pripravljeno pomagati. "Ko spije, pa se ne obvladuje, valja se po tleh, ničesar se ne spomni." Podobno je povedal tudi njen sin Andrej.

"Spustite jo domov. Kako jo lahko obsodite za kaj takega. Niti en dan niste tako živelj, kot je morala ona deset

Obtožena Zdenka Vinšek Volčič ob prihodu na sodišče.

let. Ravno ga je hotela zapustiti, ko se je to zgodilo," je obdolženkina sestra Rozi Tušar rotila senat. Pojasnila je, da je po njenem vedenju Silvester duševni bolnik, a se zadnja leta ni zdravil. "Bala se ga je od prvega dneva. Doma se je obnašal drugače kot drugie. Eksplodiral je za vsako drobnijo, roke ji je zvijal, grozil ji je, večkrat se je porezala in opekla. Dokler mu ni pokazala steklenice, ji ni odprl vrat. Pri njem je bila reva. Nič čudnega, da ji je počil film, vsakomur bi. In ker se je naveličala takega življenja, se ga je nažrla. Edi-

no vinjena se ga ni bala," je nadaljevala pripoved. Naposled je na prostor za priče stopil še oškodovanec Silvester Vinšek, ki sedaj biva v zavetišču za brezdomce. Z njegovim pričanjem si senat zaradi zelo nerazumljivega govorjenja ni mogel kaj prida pomagati, med redkimi besedami, ki se jih je dalo razumeti, pa je povedal: "Izpuštit jo, nič ni kriva." Na vprašanje, kako je prejel rane, je odgovoril, da se ne spomni, in dodal, da v stanovanju ni bilo nikogar. "Ona ni nič kriva," je še enkrat dejal ob slovesu.

KRATKE NOVICE

KRAJN

Gobarji, bodite previdni

Policisti v zadnjem času beležijo vse več vломov v osebna vozila, predvsem na mestih, kjer pohodniki in gobarji puščajo svoja vozila pred odhodom v gozd oziroma hribe. Vse pohodnike in gobarje zato opozarjajo, naj pred zapustitvijo vozila poskrbijo za vrednejše predmete, ki jih v avtomobilnih nicipriporočljivo puščati na vidihi mestih, ker to lahko privabi nepridiprave. Nahrbtnike, denarnice, torbe, mobилete in podobne predmete vzemite s seboj ali pa jih shranite na mesta, kjer niso vidni skozi okna, najbolje v prtljažni prostor, svetujejo policisti. S. Š.

Vložena tožba zoper Florjančiča

◀ 1. stran

Florjančič je obtožen tudi kaznivega dejanja poneverbe oziroma neupravičene uporabe tujega premoženja. Kranjsko tožilstvo je prav tako na sodišče vložilo tožbi zoper nekdanjega direktorja kranjske porodnišnice Marka Lavriča in Edvarda Jurjevca, nekdanjega direktorja podjetja Primož Trubar. Obema očitajo zlorabo položaja ali pravic.

Okrožno državno tožilstvo v Kranju je zoper Jožeta Florjančiča, ki se bo kmalu upokojil, prvo obtožnico vložilo že 31. decembra 2007, konec avgusta letos pa tudi obtožnico zoper omenjeno peterico s Fakultete za organizacijske vede v Kranju, kjer je pred leti izbruhnila afera zaradi izredno visokih honorarjev in domnevne utaje davkov s strani fakultete. Nekdanji dekan naj bi tako samo leta 2002 prejel kar 22 milijonov tolarjev avtorskega honorarja. Vodja kranjskega tožilstva je povedala, da so vložene obtožbe povezane z nezakonitimi izplačili različnih oblik

Dr. Jože Florjančič je prejšnji teden prejel priznanje FOV-a.

honorarjev v skupni višini preko osemsto tisoč evrov.

Dolgoletnega direktorja Bolnišnice za ginekologijo in porodništvo Marka Lavriča vložena obtožnica bremenii zlorabe položaja ali pravic zaradi domnevne plačila računov za neopravljeno delo v skupnem znesku 32.888 evrov. V kranjski porodnišnici je sicer pred približno petimi leti izbruhnila afera zaradi domnevnih nepravilnosti pri patohistoloških preiskavah, pri katerih sta sodelovali podjetji Size in Kirk. Nekdanjemu direktorju podjetja Primož Trubar, ve-

činskega lastnika Gorenjskega tiska, Edvardu Jurjevcu bodo zaradi domnevne zlorabe položaja ali pravic na kranjskem sodišču predvidoma začeli soditi že prihodnji teden. Obravnavali bodo domnevno prodajo 77-odstotnega deleža Gorenjskega tiska v znesku 9,65 milijona evrov, ki naj bi jo izpeljal brez soglasja skupščine in nadzornega sveta. Za prodatne delnice je bila kasneje izdana začasna odredba za prepoved razpolaganja, obremenjevanja in uresničevanja glasovalnih pravic, ki še vedno velja.

Radio Triglav
RADIO TRIGLAV JESENICE, d.o.o., Tržaška Cesta 4, JESENICE
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOGNEJE
080 2341
Dotto d.o.o. Glavno c. 11, 4260 Novo mesto

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
NA ROBU
KNJIGE IN LJUDJE
RAZGLED

Astronautka z gorenjskimi koreninami

Korenine ameriške astronautke Sunite Williams izvirajo z Gorenjskega, njena prababica je bila doma v Lešah. / Foto: Tomaž Dobj

Šolstvo

Dekanja dr. Brigita Skela Savič:
"Ne le diploma, pomembno je znanje." Stran 11

Cerkev

Župnik dr. Marko Benedik je raziskoval delovanje slovenskih duhovnikov v Rimu. Stran 12

Kultura

Belgijski ilustrator Carll Cneut je s knjigami, ki jih je ilustriral, navzoč tudi v Sloveniji. Stran 13

Aktualno

Znova si želi v vesolje

Sunita Williams

V sklopu 15. slovenskega festivala znanosti je Slovenijo obiskala ameriška astronavtka slovensko-indijskega rodu Sunita Williams. Njene korenine izvirajo z Gorenjskega, saj so Leše rojstni kraj njene prababice Marije Bohinc. Zato ji jutri pripravljajo sprejem tudi v Lešah.

MATEJA RANT

Sunita Williams, ki je ravno ob prihodu v Slovenijo, 19. septembra, praznovala 44. rojstni dan, je ameriška astronautka in sodelavka Nase. Konec leta 2006 je z vesoljskim plovilom Discovery poletela na Mednarodno vesoljsko postajo in tam preživelva šest mesecov in pol. Že konec leta naj bi znova začela s pripravami za nov polet v vesolje spomladni 2012.

S kakšnimi občutki boste jutri obiskali rojstni kraj vaše prababice v Lešah?

"Zelo se veselim in že komaj čakam. Čudovito bo, ker nam bodo pripravili sprejem in bom spoznala tamkajšnje ljudi. Že ob prvem obisku v Sloveniji smo raziskovali, od kod izvira naša družina. Zdi se mi, da bomo tokrat malce odpri Pandorino skrinjico in videli zaklad, ki ga skriva. Zelo se veselim, da bom kaj več zvedela o svojih slovenskih koreninah."

Slišati ste zelo zvzemirjeni?

"Vsekakor, o tem smo veliko govorili. Na podlagi tega si ustvaris neko sliko v glavi, ampak natančno si klub temu ne moreš predstavljati, zato bo zanimivo dejansko videti, od kod izhajamo."

To je vaš drugi obisk v Sloveniji. Kako doživljate našo deželo in kaj vas je najbolj navdušilo?

"Že ob prvem obisku in tudi zdaj se je izkazalo, da so ljudje zelo prijazni, gostoljubni in topli. V Ameriki se mogoče vse odvija hitrej, tu pa se ljudje ustavijo, zanima jih, zakaj si na obisku, veseli jih, da si prišel, in želijo pomagati. To je zelo prijetno. Tudi pokrajina je zelo lepa - že ko pristajaš, vidiš gore vse naokrog, pa gozd. Včeraj sem tekla ob vodi in opazila kostanje. Teh je tudi v Ohiu veliko, zato sem pomisnila, da je razumljivo, da so se moji predniki ustalili v Ohiu. Verjetno gre za podobno zemljepisno širino."

Kako je v vas dozorela odločitev, da postanete astronautka?

"To je dolga zgodba. Ni bilo tako kot pri mnogih otrocih, ki že v otroštvu vedo, kaj si želijo postati, recimo zdravniki kot njihovi starši, ali mogoče novinarji, odvetniki ... Starši so imeli sicer velik vpliv name; odraščala sem v intelektual-

nem in zelo delovnem duhu. Lahko bi postala karkoli. Želela sem biti veterinarska, a me je pot vodila v vojsko. Prej ni sem nikoli letela, a sem končala v letalski šoli in letela s helikopterji. Nato sem postala testna pilotka in tako sem sredi mojih dvajsetih prvič pomisnila, da bi postala astronautka."

Torej je šlo po korakih?

"Prav gotovo, saj nikoli ni sem mislila, da sem sposobna za to, a sčasoma se naučiš več in več o tem, tudi skozi številne spodrljaje. A če se iz njih učiš, lahko postaneš dober v tem, kar delaš, in potem lahko delaš vse, kar hočeš."

Glede na to, da gre za poklic, v katerem prevladujejo moški - ste na vaši poti zaradi tega naleteli na kakršnekoli ovire?

"Gotovo, a sem se trudila, da se ne oziram nanje, sicer ti to vzame preveč časa. Če svoje delo opraviš najbolje, kot znaš, potem nihče ne more dvomiti o tebi. Tako je bilo že na kolidžu - mormariško akademijo obiskuje bližnjo deset odstotkov žensk. Tudi v vojski je bilo potem podobno, tako da sem se že ves čas ogrevala za delo astronautke. Ampak mladim dekletom imam navado povediti, da helikopter ne ve, ali si fant ali dekle, tudi vesoljska postaja ne ve tega. Če lahko enakopravno sodeluješ pri upravljanju strojev in znanstvenih eksperimentih, zakaj bi kdo dvomil o tebi?"

Ampak na splošno še vedno velja, da ženske ne upravljajo helikopterjev, ne letijo v vesolje ...

"Sama s tem nimam težav, zato me tudi drugi tako sprejemajo. Mislim, da so te stvari zabavne in zanimive in bi se zato s tem moralno ukvarjati več deklet. Škoda, da to zamujajo!"

Kakšna je vloga žensk v vesoljskem programu?

"Večkrat sem že poudarila, da prav vsak lahko kaj doprinese. Med astronauti nimamo le vojaških pilotov, ampak tudi zdravnike, fizike, kemike in druge znanstvenike, pa tudi učitelje. Na vseh teh področjih so tudi ženske in njihova vloga je prav tako pomembna kot od kogarkoli drugega. V svoje delo vnašamo tako svojo profesionalno kot osebno noto in

Sunita Williams z mamo Bonnie Pandya, rojeno Zalokar, in njenim bratranecem Johnom Zalokarjem | FOTO: TINA DOKL

ženske mogoče dodamo kaj drugačnega."

Kaj ste imeli pri tem v mislih?

"Prav zdaj je na vesoljski postajo ženska v družbi petih moških in smo se ravno šalili, da bo morala čistiti vesoljsko postajo. Smešno pa je, da tudi moški bolj skrbijo za red, če je zraven ženska. To je nenašerna posledica. Gre pač za drugo perspektivo. Ženske zagotovo dodamo novo raven."

S kakšnimi občutki je vaš polet v vesolje pospremila vaša družina?

"Na to je najprej odgovorila njeni mama Bonnie Pandya: "Vsi me sprašujejo, če sem nervozna zaradi tega, ampak v resnici sploh nisem. Vem, da je Sunny (tako Suniti pravijo domači, op. p.) pri Nasi v dobrih rokah, pa tudi leta se je pripravljala na to. Zato me je skoraj bolj skrbelo, ko je bila testna pilotka in je prekušala različna eksperimentalna letala."

Sunita Williams: "Verjetno je sama izstrelitev za vsakogar malce strašljiva. Je šokantno in vznemirljivo, pa tudi zabavno obenem. Z mamo sem imela stik preko videokonference, in ko me je gledala, ko sem lebdela okrog, je ponavljala, da bi bila rada tam z mano, ker je videti zabavno."

Kako ste se pripravljali za bivanje na vesoljski postaji?

"Priprave trajajo kar dve leti in pol, saj je vesoljska postaja zelo kompleksna. Kljub temu si ne moreš vsega zapomniti ali vsega vedeti, zato sodeluješ

z ekipo na Zemlji. Del priprav tako predstavlja spoznavanje ljudi, na katere se boš zanesel in računal nanje med bivanjem na vesoljski postaji. Zato del priprav vključuje tudi obiske različnih dežel. Zdaj gremo recimo na Japonsko, pa v Evropo in Kanado, nekaj časa bomo preživel tudi v Rusiji,

glede na to, da se pripravljamo na polet z ruskim plovilom. Torej tudi veliko potujemo. Obenem vadimo za vesoljske sprehode, učimo se upravljati z robotsko roko ... Ker pri tem sodelujemo s tujimi partnerji, je del usposabljanja še učenje tujih jezikov, tako da spoznavajo tudi različne kulture. Vsekakor zanimiva izkušnja."

Za večino ljudi je zanimivo tudi, kako se astronauti navdignite na bivanje v stanju brez težnosti.

"Življenje v vesolju je nekaj, na kar se ne moreš pripraviti. Pač greš tja gor in se sproti učiš, kako boš spal, kako boš jedel, šel na straniče ..."

Kako bi strnili vtise z vašega bivanja na mednarodni vesoljski postaji?

"Bila je čudovita in neverjetna izkušnja in vesela sem, da sem imela to priložnost. Priščela bi jo tudi drugim - posebno tistim, ki sprejemajo pomembne politične odločitve, saj ti spremeni pogled na življenje. Kljub temu pa se je lepo tudi vrmiti - pogrešala sem veter, morsko obalo, vonj morja, pogrešala sem psa in družino." ("V tem zaporedju, je šaljivo pripomnil mamin bratranec John Zalokar.")

Kako je bivanje na vesoljski postaji spremenilo vaš pogled na življenje?

"Ko tako gledaš na Zemljo, dobis občutek, kaj je pomembno in kaj ne. Sodeluješ tudi s tujimi partnerji in spoznaš, da vsi delimo občutek, da smo lahko veseli, da imamo ta čudoviti planet. In se želimo vrniti in to deliti z ljudmi ter promovirati njegovo ohranitev."

Kakšna je videti Zemlja z vesoljske postaje?

"Zanimivo je, da iz vesolja na Zemljo gledaš zgolj kot na planet, ne kot na kraj, kjer hodiš v trgovino, sprehajaš psa ali voziš avto in obtičiš v prometnem zamašku. Gledaš jo kot planet z lepimi deželami, oceani, oblaki ... Meja med državami ni videti razločno, ne dojemaš jih, kot da bi morale biti tam, so zelo umetne - zgolj nekaj, kar s svinčnikom narišeš na kos papirja."

Kakšni so vaši načrti za prihodnost?

"Konec leta bom znova začela s pripravami na polet v vesolje, kar zahteva precej potovanj v partnerske države. Spomladi 2012 bom verjetno poleteli z ruskim plovilom, tako da bom veliko priprav opravila v Rusiji. Upam, da bom medtem z možem znova uspela obiskati Slovenijo. Tokrat sem namreč zgolj na kratkem obisku z veliko uradnimi dolžnostmi, ampak upam, da se bom vrnila in si ogledala še veliko več te čudovite pokrajine in se naužila tukajšnje kulture ter uživala v hrani in vinih."

"Zanimivo je, da iz vesolja na Zemljo gledaš zgolj kot na planet, ne kot na kraj, kjer hodiš v trgovino, sprehajaš psa ali voziš avto in obtičiš v prometnem zamašku."

Šolstvo

Ne le diploma, pomembno je znanje

**Doc. dr.
Brigita
Skela Savič**

Dekanja Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice doc. dr. Brigita Skela Savič

URŠA PETERNEL

Na Visoki šoli na zdravstveno nego Jesenice, ki vstopa v tretje leto delovanja, z novim študijskim letom začenjajo z magistrskim študijem zdravstvene nege. Zakaj bo študij namesto na Jesenicah potekal v Ljubljani, smo med drugim vprašali dekanjo doc. dr. Brigito Skela Savič. Zanimalo nas je tudi, kako se soočajo z vse večjo konkurenco na področju visokih šol za zdravstveno nego - letos so bile namreč akreditirane kar tri nove visoke šole s tega področja. In še - kakšne prednosti bodo imeli diplomanti jeseniške visoke šole pred diplomanti drugih šol ...

Začenja se novo študijsko leto, koliko študentov tretje generacije boste vpisali na prvi stopnji?

"Na prvi stopnji bomo vpisali sedemdeset rednih in sedemdeset izrednih študentov. Redni študij bomo imeli ob drugem vpisu predvidoma zaseden, medtem ko se pri izrednem študiju srečujemo z novo nastalo situacijo, saj vsa mesta še niso zasedena in bo potreben še tretji vpis v začetku oktobra."

Ta novo nastala situacija je verjetno večja konkurenca - odprtje kar treh novih visokih šol za zdravstveno nego?

"V letu 2009 so bile v Sloveniji akreditirane še tri nove šole, ki izvajajo program prve stopnje Zdravstvena nega, to so šole v Celju, Murski Soboti in Slovenj Gradcu. Nobena od šol še ni pridobila koncesije za redni študij, vpisujejo pa izredni študij, kar pomeni v Sloveniji dvesto novih mest za izredni študij. Posledica tega je slabši vpis na izredni študij na vseh obstoječih šolah (Ljubljana, Maribor, Izola, Jesenice, Novo mesto). Nastala situacija zahteva od nas še večjo inovativnost in odgovornost."

Koliko študentov vseh generacij skupaj boste torej v novem študijskem letu imeli na šoli?

"Točnega števila vam še ne moremo povedati, saj so ta teden potekali zadnji izpitni roki. Načrtujemo, da bo v prvem letniku sedemdeset novih študentov, tem se bodo pridružili ponavljavci prvega letnika, ki niso uspeli opraviti pogojnih izpitov za drugi

letnik, v drugem letniku pričakujemo med 35 in štirideset študentov, v tretjem pa med dvajset in 25 študentov. Točni podatki bodo znani 1. oktobra. Podobna situacija je pri izrednih študentih. Okvirna številka za študijsko leto 2009/2010 je tako tristo študentov na rednem in izrednem študiju prve stopnje Zdravstvena nega."

Velika novost letos je program druge stopnje, to je magistrski študij. Kakšno je zanimanje za ta študij?

"Zanimanje za ta študij je dobro, imamo štirideset prijav, konec septembra bo razpisani še drugi rok. Zaenkrat vpisujemo izredni študij druge stopnje, veliko energije pa vlagamo v pridobitev koncesije za redni študij na drugi stopnji. Zakon o visokem šolstvu namreč samostojnim visokošolskim zavodom avtomatsko ne pripisuje koncesije za študij druge stopnje, kot je to pri šolah v okviru univerz. Potejajo številni dogovori in argumentacije, da pridobimo koncesijo za študijsko leto 2010/2011."

Lahko na kratko opišete program druge stopnje?

"Program ima 120 ECTS kreditnih točk in je nadgradnja programa prve stopnje, kjer se magistranti izpopolnijo v temeljnih vsebinah zdravstvene nege ter pridobijo znanja in sposobnosti za znanstveno raziskovalno delo. Na osnovi izbranih izbirnih predmetov pridobijo specialna znanja, ki so potrebna za njihovo delo v kliničnem okolju. Program poteka štiri semestre, študent opravi obveznosti pri šestih obveznih in štirih izbirnih predmetih ter izdela in zagovarja magistrsko nalogo. S tem si pridobi naziv magister oziroma magistrica zdravstvene nege. Spodobnosti magistrantov, ki jih delodajalci lahko pričakujejo, se bodo kazale v razviti odgovornosti za sistematično spremeljanje kliničnega dela, v postavljanju raziskovalnih vprašanj v dnevni klinični praksi, vodenju aplikativnih raziskav, sposobnostih vodenja in sodelovanja v spremeljanju in izboljševanju kakovosti dela, zavzemanju za spremembe in izboljšave, usposobljenosti za mentorstvo študentom, imeli bodo pogoje za visokošolske učiteljice, usposobljeni bodo za pisanje strokovnih in znanstvenih člankov ..."

Dekanja doc. dr. Brigita Skela Savič / FOTO: ANKA BULOVEC

Predvali bodo tuji predavatelji, zakaj "uvoz" učiteljev?

"Program smo pripravili v sodelovanju s tremi tujimi univerzami (Univerza Aberdeen, Univerza West of Scotland, Univerza Swansea) in domaćimi strokovnjaki. Sodelovanje tujcev je nujno, saj Slovenija na področju izobraževanja na drugi in tretji stopnji zdravstvene nege nima tradicije in sodi v kategorijo nerazvitih držav na področju znanstvenega pristopa k zdravstveni negi. Zato je 'uvoz' učiteljev nujen."

Izvajanje programa druge stopnje pa ne bo potekalo na Jesenicah, ampak v Ljubljani. Zakaj?

"Naša visoka šola je junija letos ustanovila Študijsko središče Ljubljana, ki se nahaja na Letališki cesti 16. Radi rečemo, da Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice pokriva Gorenjsko, vendar nam po zbranih podatkih velik delež študentov, ki živijo v Kranju, "odhaja" na šolanje v Ljubljano, ker je Ljubljana bližje. S tega vidika, pa tudi z vidika ustvarjanja konkurenčnosti, smo se odločili, da za potrebe študija na drugi stopnji ustanovimo še študijsko središče v Ljubljani, saj je v ljubljanski regiji zaposlenih štirideset odstotkov vseh diplomiranih medicinskih sester v Sloveniji. Prvo leto bomo študij izvajali samo v Ljubljani, saj gre za izjemno zahteven strokovni in logistični projekt, ki je povezan tudi s pogoji za nastanitev tujcev, ki bodo izvajali program. V

študijskem letu 2010/2011 pa načrtujemo izvedbo rednega študija na Jesenicah."

Prve diplomante programa prve stopnje pričakujete naslednje leto. Kako ocenjujete dosedanje delo visoke šole in uspešnost študentov?

"Res je, prve diplomante pričakujemo v letu 2010. Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice je doseglala skokovit razvoj od leta 2007 do danes. Smo prepoznaša šolo, ki vnaša sodobne pedagoške pristope, naša odlika so sistematičnost, zahtevamo znanje in kompetenčnost študentov. Močno se zavedamo, da se bo visokošolski prostor zelo zapolnil z diplomanti tega programa, poleg tega pa se srečujemo z nedorečenimi pristopimi na področju izvajanja programa, predvsem klinične prakse. Jasno nam je tudi, da za vse šole ne bo prostora v kliničnem okolju. Zato gradimo na izobraževanju mentorjev, študenti štirideset odstotkov klinične prakse izvajajo v terciarnih okoljih, s čemer pridobivajo kompetence v skladu z direktivo Evropske unije. V oktobru izdajamo prvi učebnik iz zdravstvene nege, izdelali smo Zbir intervencij za klinično usposabljanje, projekt je podprtlo Ministrstvo za zdravje. Smo inovativni, z našimi izobraževalnimi dogodki posegamo v razvoj področja na splošno, povezujemo študente s študentsko konferenco, smo uspešni na razpisih za raz-

vojne in raziskovalne projekte, v oktobru prvi študenti odhajajo na trimesečno mednarodno izmenjavo na Norveško ..."

Omenili ste, da bo v novem študijskem letu v tretji letnik napredovalo le dvajset do 25 študentov. Zakaj slabše napredovanje v višji letnik?

"Seveda brez problemov ne gre, soočamo se s problemom slabše prehodnosti študentov v višji letnik in nizkim obiskom predavanj, kar je problem tudi ostalih šol. Študenti v šolanju ne iščejo znanja, ampak se velikokrat obnašajo kot zbiralci ECTS kreditnih točk. Problemi neudeležbe na predavanjih so povezani s slabo teoretično pripravo na klinično usposabljanje, kar vpliva na opravljanje obveznosti v kliničnem okolju. Našim študentom želimo približati dejstvo, da se bo v prihodnosti prostor zaposlovanja v zdravstvu zasilit tudi za to poklicno skupino in da bo za delodajalce izjemno pomembna predvsem usposobljenost diplomantov. Naša visoka šola gradi na tem, da bodo diplomanti naše šole prepoznani in želeni v kliničnih okoljih. Ocenjujemo, da je to najboljša popotnica, ki jo mlad človek lahko pridobi s pridobljenim diplomo. Verjamemo v naše študente in jim pomagamo na njihovi poti doseganja znanja in poklicnih kompetenc, istočasno pa jih spodbujamo, da tudi oni sprejemajo odgovornosti za svoj študij in karrierni razvoj."

Cerkev

Za Slovenijo so delovali v središču krščanstva

Dr. Marko Benedik

Kranjskogorski župnik dr. Marko Benedik, doma iz Stražišča, je pripravil doktorsko disertacijo z naslovom *Delovanje slovenskih duhovnikov v Rimu v 20. stoletju*. Raziskava je posvečena slovenskim duhovnikom, ki so sodelovali na različnih področjih v "večnem mestu".

JOŽE KOŠNJEK

Na Vašo disertacijo nas je opozoril nekdanji kranjskogorski zdravnik dr. Josip Turk in predlagal objavo govora z Vami v Gorenjskem glasu. Sami sprva zanj niste bili preveč navdušeni, ker bi Vam lahko kdo očital samohvalo, kasneje pa ste se omehčali. Hvala lepa. Povejte nam, kako ste se sploh znašli v Rimu in začeli brskati po tamkajšnjih arhivih?

"Zaradi bolezni sem moral leta 2001 zapustiti vodenje župnij Kranjska Gora in Rateče. Po nasvetu sem za terapijo izbral študij, ki me je vedno privlačil. Vodstvo nadškofije mi je dodelilo tako imenovano sobotno študijsko leto, ki sem ga deloma preživel v Rimu. Posebej me je zanimalo delovanje jezuitskega patra Antona Prešerna, rojenega leta 1883 na Breznicu pri Žirovnici. Odigral je zelo pomembno vlogo v življenju svojega rojaka ljubljanskega nadškofa Antona Vovka. Jeseni leta 2003 sem odšel v Rim in želel najprej v jezuitskem arhivu najti dokumente, ki bi pomagali osvetiti 'bonum positivum' v postopku beatifikacije nadškofa Vovka. Ker je bil jezuitski arhiv zaradi obnove zaprt, sem dobil posebno dovoljenje za raziskovanje v arhivih vatiskih kongregacij in državnega tajništva. Naredil sem okrog 900 kopij različnih dokumentov, ki so potrjevali, da je imel pater Prešeren odprtva do vseh pomembnih uradov in tudi do papežev Pija XI. in XII. ter Janeza XXIII. Leta 2004 sem se vrnil v Rim in poskušal tudi v jezuitskem arhivu najti dokumente o patru Prešernu, vendar so mi povedali, da njegovega arhiva ni. Iskal sem naprej in s pomočjo nekaterih prijaznih uslužbencev našel v fondu hrvaške jezuitske province iz časa NDH kar precej dokumentov o znamenitem patru. Po nasvetu prijateljev sem vlogo patra Prešerna v odnosu nadškofa Vovka do rimskih uradov obdelal v magistrski nalogi."

Tako nadškof Vovk kot pater Prešeren sta Gorenjca. Kakšno je bilo njuno sodelovanje?

"Nadškof Vovk je bil po drugi svetovni vojni najbolj nadzorovana oseba v Sloveniji. Oblast je spremljala vsak njegov korak, njegov položaj pa je bil dodatno zapleten tudi zato, ker je v tujini še živel škof Gregorij Rožman.

Drugi jugoslovenski škofje so lahko potovali v Rim na srečanje s papežem, Vovk pa ni smel, da se ne bi srečal z Rožmanom. Pater Anton Prešeren je bil v Rimu njegov pomemben zaupnik. Po različnih poteh in kanalih mu je v Rim pošiljal tudi poročila o razmerah v Sloveniji. Nekaj sporočil je jugoslovenska oblast prestregla, vsek pa ne. Po smrti škofa Rožmana novembra leta 1959 se je položaj nadškofa Vovka spremenil in je že januarja naslednje leto dobil dovoljenje za potovanje v Rim. Tam se je srečal s papežem in sestal s predstavniki rimskih kongregacij. Nadškof Vovk je pater Antona Prešerna določil za svojega delegata za slovensko semenišče v izseljenstvu v Buenos Airesu. Pater Prešeren je bil najzaslužnejši, da je Sveti sedež 22. novembra leta 1960 odobril ustanovitev papeškega slovenskega zavoda Slovenik. Pater Prešeren je bil prvi rektor Slovenika, v katerega so prvi prišli študentje iz Buenos Airesa v Argentini leta 1961, leta 1965 pa prvi študentje iz Slovenije.

Bil je resnično ambasador slovenske Cerkve in najpomembnejši Slovenec tedanjega časa v Rimu, ki je znal pomagati vsakomur, ki je pri njemu iskal pomoč."

Pater Prešeren gotovo ni bil edini slovenski duhovnik, ki je v preteklem stoletju deloval v Rimu.

"Delovanje slovenskih duhovnikov sem sistematično začel raziskovati leta 2006, ko sem na pobudo takratnega slovenskega veleposlanika pri Svetem sedežu dr. Ludvika Toplaka in mojega mentorja dr. Bogdana Kolarja izbral to temo za svojo doktorsko nalogu. V silno lepem, vendar zamudnem delu sem odkril marsikaj zanimivega. Veliko so mi pomagali in svetovali uslužbenci arhivov, med njimi še posebej nizozemski jezuit pater Marcel Chapin, ki je bil takrat direktor arhiva sv. Frančiška Xaviera v Rimu in sodeloval na koncilu. Dr. Anton Zore in primorski rojak Virgil Šček, ki je bil med letoma 1921 in 1924 celo slovenski poslanec v italijanskem parlamentu. Med drugo svetovno vojno in po njej so slovenski duhovniki v Rimu delovali tudi v slovenskem socialnem odboru, ki je skrbel za

Dr. Marko Benedik se je rodil leta 1940 v Kranju. Do leta 1982, ko je prišel v Kranjsko Goro, je bil župnik na Bohinjski Beli. Ker je po letu 2001 zbolel, je vodenje župnije prevzel mlajši Janez Avsenik, dr. Marko Benedik pa je bil kaplan. Leta 2007 je znova prevzel vodenje kranjskogorske in rateške župnije.

begunce in jim pomagal najti pot v novo domovino. V tretjem poglavju disertacije posebej obravnavam Radio Vatikan, ki sta ga med drugim uspešno vodila Anton Iskra, rojak iz Begunj, ki je bil tudi uslužbenec rimskega vikariata, in Rafko Vodeb. Četrto poglavje pa je namejeno številnim slovenskim profesorjem, ki so predaval na papeških univerzah in institutih. Naj omenim samo nekatere: Vladimir Truhlarja, Ivana Žužka, ki je avtor zakonika cerkvenega prava za vzhodne Cerkve, Maksimilijana Jezernika, Janeza Beleja, Franca Šegula, Janeza Vodopivca, ki ga uvrščajo med najpomembnejše profesorje na univerzi Urbaniana in je z nadškofom Vovkom sodeloval na koncilu, Franca Dolinarja, Bruna Korošaka in Ladislava Bavdaža. Treba omeniti tudi patra Marka Rupnika in njegov center Alleti, ki ga večinoma poznamo le po mozaikih, čeprav je njegova dejavnost širša."

Ste poleg patra Prešerna in Iskri med rimskimi Slovenci odkrili še kakšnega Gorenjca?

"Da. Jeseničana Jožeta Žabkarja, ki je zasedal zelo pomembno mesto v državnem tajništvu. Studiral je na vatikanski diplomatski akademiji, ki je najboljša diplomatska šola na svetu. Med drugim je bil predstavnik Svetega sedeža pri Organizaciji združenih narodov v New Yorku in papeški nunci v Skandinaviji."

Kaj je po Vašem mnenju značilno za slovenske duhovnike, ki so v preteklem stoletju delovali v Rimu?

"Bili so zanesljivi, prljubljeni in delavni. Nihče ni umazal imena domovine in slovenske katoliške Cerkve. Živeli so izven domovine, ki jih je zaznamovala kot emigrante in je njihovo delo po krivici ostalo skrito našim očem. Oni pa so v Rimu delovali za prepoznavnost svoje domovine."

"Disertacija dr. Marka Benedika je neke vrste enciklopedija o delovanju slovenskih duhovnikov v zahtevnih razmerah 20. stoletja v Rimu. Za to dejanje je treba našemu župniku čestitati, da je ob napornem dušnopastirskem in gospodarskem delu v župniji našel čas za raziskovanje. Hvaležni smo mu." (prof. dr. Josip Turk, krajan in nekdanji zdravnik v Kranjski Gori)

Kultura

Od zamrznjene hrane k likovni popolnosti

Carll Cneut

Priznani belgijski ilustrator Carll Cneut je flamskega rodu in je trenutno eden najbolj iskanih avtorjev v svoji državi. S knjigami, ki jih je ilustriral, je prisoten v številnih državah sveta. Tudi v Sloveniji, saj so doslej pri založbi Narava izšle že tri knjige z njegovimi ilustracijami. Duhovit in iskriv sogovornik je spregovoril o sebi, svojem delu in presenečenjem nad lepo Slovenijo.

IGOR KAVČIČ

Kako se počutite v Sloveniji? Ste prvič pri nas?

"V Sloveniji sem prvič in nisem si mislil, da je dežela tako lepa. O vas prej nisem vedel skoraj nič in lahko le rečem, da je, z letalom le uro in pol iz Belgije, drugačna, kot sem pričakoval."

Ste pričakovali vzhodno Evropo?

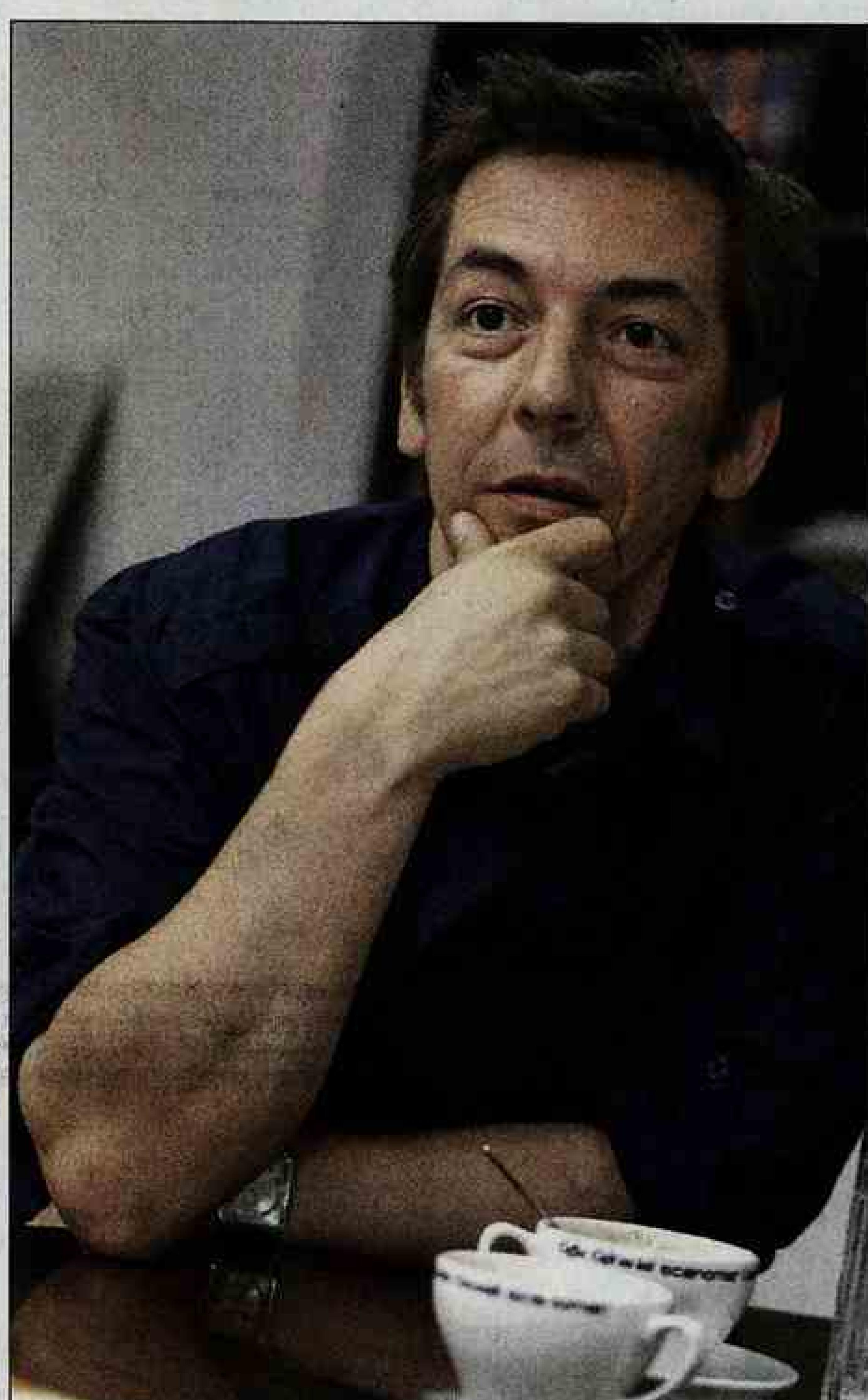
"To še najmanj. Pričakoval pa sem nekakšno mešanico Italije in Avstrije, a sem se motil. Ljudje so zelo prijazni, bolj kot v mnogih državah. Ko sem se izgubil na ljubljanskih ulicah, sem za pomoč vprašal gospo, ki je takoj opazila mojo stisko, in mi je ponudila, da me kar ona odpelje na želeni cilj. Še se bom vrnil, sicer pa kar nekaj mojih prijateljev pogosto prihaja v Slovenijo, oziroma jo bodo v kratkem obiskali."

Vaš obisk v Sloveniji je bil namenjen predvsem predstavitvi najnovejše v slovensčino prevedene ilustrirane knjige Skrivnostno grlo slavčovo, pa tudi predhodnih dveh, ki sta prav tako izšli pri založbi Narava ...

"Predstavljam sem tri knjige z mojimi ilustracijami, hkrati pa je moj obisk tukaj povpadal tudi s pesniškim srečanjem v Vilenici in predstavljavo flamskih literatov v Sloveniji. Res pa sem že nekaj časa tudi obljubljal Petru (Virniku, direktorju založbe Narava), da bom prišel."

Kaj je bilo najprej, slikarstvo ali ilustracija? V Sloveniji na primer ima večina ilustratorjev slikarsko izobrazbo ...

"Študiral sem grafično oblikovanje, saj v "mujem času" nisi mogel študirati ilustracije. Lahko si ji posvečal le več pozornosti. Ampak jaz nikoli nisem želel postati ilustrator, moja želja je bila delati v oglaševanju, kar sem sedem let tudi z uspehom počel. Specializiral sem se za promoviranje zamrznjene hrane v Rusiji. Ukvajar sem se z embalažo in predstavljanjem te hrane v zamrzovalnikih v supermarketih, kar je bilo takrat v Rusiji novost. Prve ilustracije sem naredil

Carll Cneut - postal je tisto, kar si ni želel, sedaj pa uživa v tem. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Čudovita pravljica Skrivnostno grlo slavčovo, ki so jo v Belgiji prodali v več kot 11 tisoč izvodih, je na voljo tudi na Gorenjskem glasu. Maloprodajna cena knjige je 16,90 evra, naročniki jo lahko kupite po zelo ugodni ceni 12 evrov. Na Gorenjskem glasu si knjigo lahko tudi ogledate.

šele pri 27 letih. Pomagal sem nekemu ilustratorju ..."

Želite reči, da je šlo za naključje?

"Da. Delo v oglaševanju me je povsem zadovoljevalo. Je pa soseda, ki je delala za neko revijo za otroke, vsak teden potrebovala eno ilustracijo. Tip, ki je to sicer počel, je nekega večera stal na mojih vratih in me prosil, naj mu pomagam, češ saj sem hodil v umetniško šolo, onda mora zgodaj zjutraj na pot ... Pomagal sem mu in odtekel sem jaz risal ilustracije. Tako za zraven. Še vedno me poklic ilustratorja ni zanimal. Vedno sem mislil, če ilustriraš za otroke, moraš pač delati otroške stvari, kar je ne-

kaj povsem drugega, kar recimo delam sedaj. Na neki točki pa sem se odločil. Naročeno sem imel ilustracijo za otroško revijo. Narusal sem dve, prvo, za katero sem mislil, da je za otroke pričakvana, in drugo, na katero sem bil ponosen in je bila taka, kot sem si jo jaz želel. Če bodo izbrali slednjo, bom nadaljeval, če pa prvo, nikoli več ne bom ilustriral. Izbrali so tisto, na katero sem bil ponosen, dobil sem ponudbo za ilustriranje knjige, pa druge in tretje. Pri tretji sem spoznal, da je to tisto, kar hočem v življenju početi."

In to počnete že deset let?

"Začel sem pri tridesetih. Smešno je, da je večina so-

šolcev in sošolk študirala zato, da bi postali ilustratorji. Danes nobeden izmed njih ni ilustrator, jaz, ki si tega nisem želel, pa sem."

Govorili ste o razliki med ilustracijo za otroke in odrasle. Ko gledam vaše metulje, pokrajine, figure, vidim nekaj vmes ...

"Moje delo je res nekje na sredi, ilustracije imajo radi otroci in odrasli. Najbrž je to naključje. Če kot ilustrator iščeš neki svoj slog in ga potem najdeš, pri tem ne veš zares, komu bodo tvoja dela bližja. Mislim, da sem lahko vesel, da imam slog, ki je všeč tako otrokom kot njihovim staršem. A to ni stvar odločitve, to je slučaj, nekaj kar se zgodi."

Kako v Belgiji poteka sodelovanje med pisci in ilustratorji? Kdo išče koga in kakšna je vloga založbe?

"Zdaj avtorji poiščajo mene. Na začetku so prišli v založbo in so iskali ilustratorja, pa so tam ponudili mene, zdaj pa mi avtorji pošljajo besedilo in me prosijo, naj naredim ... ha, ha. No, tudi Belgija ni velika država in vsi vemo drug za drugega. S Petrom Verhelstom, ki je zelo pomemben in cenjen pisatelj, je bilo drugače. Prebral sem zgodbo, se srečal z njim, bil je zelo prijazen in dolgo sva se pogovarjala. Dejal je, da je to najina skupna knjiga."

Delate za mnoge avtorje, doslej ste ilustrirali 18 knjig, ste kdaj odklonili, bodisi ker vas ni pritegnila zgodba, se niste razumeli z avtorjem ...

"Zdaj vzamem eno zgodbo od dvajsetih, saj tudi časovno ne bi zmogel toliko. Včasih tudi po osmih mesecih delam eno ilustracijo. Včasih odklonim, ker mi ni všeč besedilo, včasih mi tudi avtor ne ustrezza. Lahko pa je zgodba lepa, pa v glavi nimam prave ideje."

Ste disciplinirani pri delu?

"Potrebujem disciplino. Vstanem ob 8.30, ne smeje se, v Belgiji je to zgodaj, potem delam do 12. ure, po odmoru pa še od 13. do 20. ure zvečer. Kadar zaključujem knjigo, delam tudi do polnoči. Takrat kar nekako izgi-

nem s sveta, se zaprem v atelje in delam."

Lahko preživite z ilustracijo?

"Lahko. Ko oddam ilustracije, dobim nekaj denarja, kasneje pa še odstotek od prodaje. Bolje se prodaja knjiga, večji je zaslužek. Ob tem veliko časa posvetim tudi trženju. Vsako leto grem na knjižni sejem v Bologno, na leto pa po šolah opravim tudi po dvesto branj. Danes se moraš tudi kot ilustrator prikazati iz ateljeja in predstavljati okrog sebe in svoje delo. Ne gre le za ilustriranje, ampak tudi za ekonomiko."

Kaj je trenutno na vaši ilustratorski mizi, sicer ste tudi profesor na univerzi v Gentu?

"Končujem novo knjigo, sicer pa res že četrto leto učim na univerzi. Poklicali so me, da naredim oddelek za ilustracijo."

In "proizvajate" mlade Carle Cneute ...

"Seveda ne. Pomembno je, da študentje v iskanju svojega sloga delajo drugače kot jaz in da se razlikujejo tudi med seboj. Slabo bi bilo, če bi imeli male Cneute. Drugačen slog risanja je edina možnost, da uspejo. Narediti moraš nekaj zelo osebnega, biti moraš originalen. V Parizu točno veš, s katere šole je in in katerega učitelja, da bi ven prišel "zaznamovan"."

Kaj še želite narediti na področju ilustracije ..., pa vam še ni uspel?

"Narediti popolno knjigo. Enkrat bi rad naredil popolno knjigo. Ko dokončaš knjigo, si vesel zanjo, ampak ta še vedno ni popolna. Tako nastajajo nove in nove knjige. Ko bom enkrat za neko knjigo začutil, da je popolna, bom prenehal ilustrirati."

Ste v Sloveniji dobili kakšno novo idejo?

"Ne ravno nove ideje, ampak v svoji glavi sem si ohranil množičo slik. Ne morem definirati določenega momenta, ki bi me inspiriral, vem pa, da v moji podzavesti ne manjka utrinkov iz Slovenije."

"Ko bom enkrat za neko knjigo začutil, da je popolna, bom prenehal ilustrirati."

Na robu

KADAR JE BIL RAVNO PRAV OKROGEL, JE BILO Z NJIM NAJLEPŠE

Se življenje odpira ali zapira?

MILENA MIKLAVČIČ

usode

"Vesna pravi: "Odgovora nisem našla ... Vsaj na začetku ne. Zadoščalo pa je že spoznanje, da sem svoje življenje totalno zavozila, da bo potrebito nekaj storiti, ker drugače lahko še umrem."

Najprej sem lepo prosila mamo, naj me ne spravlja več v skušnjavo in mi ne nosi sladkarji. Bila je globoko užaljena, začela je jokati in mi očitati, da za mene stori vse, kar more, jaz ji pa vracam z nehvaležnostjo. Prvič, kar pomnim, sva se razšli jezni, ko sem ji omenila, da reče Petru, da bi ga rada videla. Vstala je s stola, mi vrgla v obraz, a sem se zato žrtvovala zate, in zalo-putnila z vrati za seboj ..." Ko je Vesna prebirala svojo lastno zgodbo, se je zgrozila. "Mar sem to res jaz?" me je spraševala po telefonu. Zasmejala sem se in ji odkrito povedala, da sem zapisa-ala le tisto, kar sem slišala. Ničesar drugega. Po kratkem razmisleku je potem priznala, da bi vsi ljudje, ne samo ona, morali o sebi večkrat spregovoriti na glas, kajti na ta način bi, morda, delali manj napak, ker bi svoje težave tudi "slišali" in ne, da bi jih le živel.

Vesna pravi, da danes vidi okoli sebe veliko mladih, ki so ji podobni. Le da se je ona te odvisnosti od mame poskušala rešiti, mnogim pa kaj podobnega ne pade niti na kraj pameti.

"Po svoje je bilo zelo udobno. Ničesar mi ni bilo treba narediti, niti razmišljati. Bila sem odvisna tako od nje kot tudi od zdravil, s katерimi so mi stregli v velikih količinah. Sploh si nisem mogla predstavljati, da bi dan preživel brez pomirjeval. Tudi spanec je bil odvisen od tabletke, ki mi jo je prinesla nočna sestra. Ko me je prišel obiskat Peter, sem se morala prav potruditi, da sem ga objela, kajti čustva, ki so bila nekoč močna in vroča, so se sprevrgla v

nekaj mlačnega, postanega in usmrjenega. Ko je bil pri meni, sem ga pozabila vprašati celo to, kako je z njenim sinom, če ga kaj vidi, ga vzame v naročje. Zdela se mi je samo po sebi umevno, da bo že mama tista, ki bo poskrbel za vse. Všeč mi je bilo, če ga je tudi Peter malo "čutil", to sem spoznala po njegovem smehu. Malo je manjkal, da mu nisem namignila, da bi kakšno stekleničko konjaka lahko vtihotapil tudi v bolnišnico ..."

A nekoč je bilo tudi vsega "lepega" konec. Na pokušino so jo poslali domov. "Niste še zdravi, a večno ne morete bežati pred seboj," ji je dejal ob odhodu njen zdravnik in ji krepko stisnil roko. Sprva ni razumela, kaj ji je hotel reči, a tisti stavek, da beži pred seboj, se ji je potem še velikokrat vrinil v podzavest.

"Ko sem zadnjič (enkrat na začetku letosnjega avgusta) brala v časopisu, da današnja mladina ne zna poprijeti za delo, sem z grozo ugotovila, da je med njimi veliko potencialnih kandidatov, ki jih verjetno čaka podobna usoda, kot je bila moja. Iz prve roke lahko povem, da se je lažje odgovarati heroini kot pa udobju, ki ga nudijo starši ..."

Ko se je Vesna vrnila domov, se je vzela v roke, kajti želeta je, da vsaj pri sinu nadoknadi zamujeno. Žal pa jo je nadobudnež, ki je pri dveh letih zlezel povsod, kjer ne bi smel, prej utrujal kot razveseljeval. Tisočkrat jo je zamikalo, da bi poklicala mamo, sosedo, kogarkoli, ker so ji oči kar same lezle skupaj in ni imela niti toliko moči, da bi si skuhalo kavo.

Peter je domala noč in dan tičal v ateljeju in pripravljal slike za novo razstavo.

"Bila sva še mlada, a sva živila kot dva starca. Ne pomnem, kdaj sva bila zadnjič skupaj v postelji. Če se je že pojavila kakšna strast, sva, drug za drugim, odpovedala, in to prej, preden se je sploh pokazalo kaj "ognja". Med nama je bilo ogromno neizrečenih obtožb, a se mi ni ljubilo razpredati o njih. Peter pa je bil vedno pogosteje rahovinjen. Ne toliko, da bi opazili drugi, a dovolj, da sem vedela jaz. Moja mama, ki je prihajala na obisk, je bila videti zadovoljna, saj me je lahko imela zase. Ko sem ji povedala, da bom začela hujšati, kajti pri višini 165 cm sem tehtala že več kot sto kilogramov, bila sem gromozanska, se je pokriza. Vzdržala sem dan, dva, potem pa sem, iz dolgočasa, spet odprla predal, kjer sem hranila riževo čokolado. Pravi šok pa je prišel tisti dan, ko me je osebni zdravnik odločno postavil pred dejstvo, da bo spet potrebno iti v službo, da je bilo dovolj lenarjenja. Planila sem v jok in njegova asistentka me je komaj umirila. Že misel, da bo potrebno zjutraj vstat in oditi v muzej, kjer me bo čakalo cel kup obveznosti, se mi je zdela nemogoče grozljiva. Za hip me je prešinila celo misel, da Peter tako ali tako veliko zasuži, da bi bilo pravično in prav, če bi me vzdrževal."

Vesna mu je nekoč to tudi omenila, a so bile njegove besede, ki so bruhalo iz njega, tako odločne in brezkompromisne, da ji kakšna podobna ideja ni nikoli več padla na pamet ...

(se nadaljuje)

Ustavimo nasilje (6)

DAMJANA ŠMID

moj pogled

Pa pojdimo h konkretnim predlogom, kako lahko naredimo ta svet bolj prijazen. Ne zanašajmo se na druge, kaj bodo storili, ampak naj vsak naredi, kar lahko, hoče in zmore. Nasilje je v različnih oblikah prisotno na vseh področjih našega življenja. Veliko ga je na cesti, o tem se lahko prepričamo na vsakem kilometru, ki ga naredimo kot vozniki, kolesarji ali pešci. Pokaži mi, kako vozиш, in povem ti, kdo si. Če se imamo za Evropo in če želimo biti na vsak način boljši kot naši južni sosedje, potem bo treba spremeniti tudi balkanski način obnašanja v prometu. Ena izmed vsakdanjih zgodb so parkirna mesta za invalide. Na tem izpitu

sem tudi sama že padla. Pred eno izmed šol, kjer naj bi predavala, so bila vsa parkirna mesta že zasedena. Bilo je avtomobilov kot na sejmu in padal je dež. Parkirno mesto za invalide pa je bilo prazno in vabeče, ker je bilo povsem blizu šole. Bi ali ne bi? Konec končev bi lahko malo goljufala, ker imamo v avtu nalepko za invalide. Ampak hčerke, ki ima cerebralno paralizo, ni bilo z menoj. Pa vseeno. Mudilo se mi je, moj ego me je podpihol in tako sem parkirala. Takoj ko sem stopila iz avta, mi je bilo žal. Za menoj je zapeljal gospod, ki je prav tako želel parkirati na tem mestu. Bil je prijazen in vladno me je vprašal, ali se bom dolgo za-

držala. V njegovem avtu sem zagledala invalidski voziček in najraje bi se udrila v zemljo. Seveda sem želeta napako popraviti, ampak bilo je prepozno. Karkoli sem rekla, je bilo neumno. Gospod pa je bil ves čas prijazen. Najbrž je že navajen takšnih egoistov. To je bila ena izmed najboljših lekcij v mojem življenju. Tudi to je nasilje. Vsi, ki parkiramo avtomobile na parkirnih mestih za invalide, krademo njihov prostor in kažemo svojo brezobzirnost. Zato bi bilo prav in pošteno, da bi poleg parkirnega mesta, ki si ga prisvojimo, dobili v istem paketu še invalidnost tistih, ki jim to mesto pripada. To je pa že preveč, kajne.

SODNA KRONIKA TEDNA

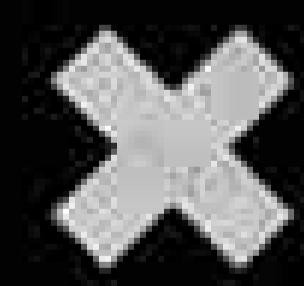
PIŠE: SIMON ŠUBIC

Mištrafoviču potrdili zaporno kazen

Višje sodišče v Ljubljani je potrdilo sodbo prvostopenjskega sodišča, ki je 26-letnega Blaža Mištrafoviča iz Spodnje Senice pri Medvodah zaradi krutega umora svojih staršev obsodilo na dvajsetletno zaporno kazen. Kot poročajo Slovenske novice, je njegova odvetnica Maja Kristan povedala, da se na željo obsojenega ne bo več pritožila na vrhovno sodišče. 26-letni Mištrafovič je v noči na 17. september lani v domači hiši z močnimi udarci s pilo najprej umoril svojo mater Drago Mištrafovič, kmalu zatem je s sekiro in izvijačem pokončal še spečega očeta Ilijo. Kasneje je v hiši podtaknil ogenj in tako skušal zakriti svoj zločin. Na sodbo ljubljanskega okrožnega sodišča, ki je ocenilo, da je mladenič moril iz koristoljubja in na zahrbtnen način, sta se pritožila tako zagovornica kot tožilstvo, ki je za dvojni umor zahtevalo tridesetletno zaporno kazen.

Od lastnika bulmastifov zahteva odškodnino

Na ljubljanskem sodišču poteka pravni postopek, v katerem 38-letni Tržičan Stanislav Meglič, ki sedaj živi v Ljubljani, od Saše Baričeviča, lastnika štirih bulmastifov, zahteva 112 tisoč evrov odškodnine. Podivjani psi so namreč 15. marca 2006 v Ljubljani napadli Megliča in ga hudo pogrizli. Kot je opisan sodišču, je pešačil proti svojemu avtomobilu, ko je zagledal avtomobil z odprtim prtljažnikom, v njem pa tri pse. Tedaj je z dvorišča prišla sedaj že pokojna Rozi Roter s četrtim psom, ki se ji je iztrgal iz rok in stekel proti Megliču, za njim pa tudi ostali psi. Psi so planili vanj in ga vztrajno grizli po vsem telesu, tudi po obrazu. Zaradi gnoja, ki mu je kasneje tekkel iz ran, je kasneje dobil celo okvaro jeter in akutno odpoved ledvic. Še zdaj v desni roki nima prave moči in dobiva mravljinice. Trajno ima tudi poškodovanččeljust. Posledice napada bulmastifov so vplivale tudi na njegovo kariero, saj bo še nekaj časa delal le po štiri ure na dan. Če je prej predaval tudi v tujini, sedaj opravlja uradniške posle.

CRNA KRONIKA TEDNA

Na cestah štirje mrtvi

Na slovenskih cestah se je v minulem tednu zgodilo 146 prometnih nesreč, v katerih so umrle štiri osebe, 181 udeležencev pa je bilo ranjenih, so sporočili z Generalne policijske uprave. Zadnji konec tedna se je zgodilo devet prometnih nesreč, v njih pa je umrla ena oseba, dvanajst pa je bilo ranjenih. Najpogostejsa vzroka nesreč sta bila neprilagojena hitrost ter nepravilna stran oziroma smer vožnje. Na slovenskih cestah je letos (do ponedeljka) umrlo 135 oseb, v enakem obdobju lani pa 161.

Knjige in ljudje

Knjige in knjigoljubi (13)

Pahorjeva gorenjska ljubezen

MIHA NAGLIČ

Zadnjič smo se tudi v našem časopisu pridružili veliki pozornosti, s katero je slovenska javnost počastila 96-letnico pisatelja Borisa Pahorja. Že ob lanski 95-letnici pa je izšla knjiga, ki ni bila dejelna tolikšne publicete, a je dragocena in lepo berljiva: zbirka avtobiografskih zapisov pod skupnim naslovom *Moje suhote*. Beseda suhota naj bi med drugim pomenila "pokrit prostor". Pahor z njo označuje vse tiste prostore, v katere se je v svojem dolgem življenju zatekal v obdobjih raznih preizkušenj, tudi najhujših; suhote so mu torej služile kot zavetja. Takšna je bila, denimo, hišica v Barkovljah, njegov drugi dom, pa soba v kraški hiši v Dutovljah, kamor je hodil samotarit in "klepat" svoje vrstice. Prav posebna je bila "platnena suhota", vojaški šotor v libijski puščavi, kjer je prebil del svoje vojaščine. Ne nazadnje so bile njegove suhote tudi taborišni bloki v "krematorijskem svetu", ki ga je preživel v letih 1944-45.

Nekaj takšnih suhot je našel tudi na Gorenjskem: na svetovnem kongresu PEN, leta 1965 na Bledu, v sobah Doma v Planici in hotela Prisank v Kranjski Gori. In ne nazadnje v suhoti, ki jo opisuje v poglavju Na Uskovnici. Tja ga je povabila dama, ki jo počasti z ime-

nom Madame de Sevigné, francoske markize (živila v letih 1626-96), ki še danes slovi po svojih pismih, ta pa imajo tudi literarno vrednost. Bolje rečeno: gre za pisma kot literarno formo. Pisatelj in ta gospa sta si namreč dolgo dopisovala in tako ustvarila pravi literarni opus. Kdo je torej ta gorenjska Madame de Sevigné?

"Večkrat sem tako nazval Marijo Žagar in si predstavljal, kako bi nam prav prišel krožek po duhu nji podobnih elitnih dam, ki bi s svojimi svojskimi pogledi žlahntile kulturno ozračje naše družbe. V tak damske zbor bi spadale od tistih, s katerimi sem se pobliže seznanil, poleg Žagarjeve Kristina Brenk, Duša Počkaj, Alenka Puhar, Mojca Drčar Murko, če naj omenim samo v matični deželi živeče osebe."

Bojim se, da večina bralcev še zmeraj ne ve, kdo je bila imenovana - z izjemo tistih, ki jim je bila profesorica slovenščine na gimnaziji v Kranju. "Ne spominjam se natanko, kako se je najino poznanstvo spočelo, verjetno z njeno željo, da bi nastopil na šoli, vsekakor se je med nama razvila človeško-knjievnova vez, ki je trajala tri desetletja in bila vmes pretrgana samo zaradi ekskomunikacije, ki sem je bil nekaj let deležen po objavi intervjuja s Kocbekom /.../. Ustvarila sva posrečeno razpoloženje, ki bi ga opre-

delil kot pisemsko ljubezen, v kateri sta osebno simpatijo dopolnjevali skrb za slovensko usodo in njen odsvit v književni obliki. Bila je intelektualka s posebnim ženskim čarom, ki je bila, ko sta sinova odrala, ob soproga, tako da se je vsa predajala pouku in obenem ostajala nepotešena tako v svoji ženskosti kot v odzivu na svojo razumsko-umetniško radoživost." Boris Pahor, *Moje suhote in njihovi ljudje*, Študentska založba, zbirka Beletrina, Ljubljana, 2008, 365 strani, 27 evrov.

Tudi ona je imela svojo suhoto. "Edina srečna varianta je bila hišica, ki sta jo bila z možem postavila na Uskovnici, kjer je poleti doživljala svoj paradiž in kamor je blaženo razpoložena začela vabiti že nekaj mesecev poprej. Da, v njenih pismih je ohranljeno pričevanje, kako edinstveno je znala čutiti intimnost naravnega elementa in kako eminentno je to znala zaupati v tekoči pisavi brez popravkov in obogateno s številnimi izraznimi dragulji."

Če je res tako, se vprašamo, kje je zdaj njuna korespondenca? "Nekega dne, ko sva bila kar evforično razpoložena

na, sva ugotovila, da je najina korespondenca kar vredna, da ne gre v pozabo, saj je odsev tako časa kot povezave s Trstom, hkrati pa podana v poglobljenem tonu z njene strani, v kar iskrivo mediterranskem z moje. Sklenila sva, da jo oddava zaupni osebi, njenemu nekdajnjemu dijaku, univ. prof. Miranu Hladniku. No, jaz sem se sklepa držal, gospa Marija pa je svoja pisma izročila prijateljici, pisateljici Nadi Matičič, in me o predaji obvestila, vendar se je dogajanje tako razvijalo, da je Nada Matičič preminula, njeni sorodniki pa so korespondenco, 'ker se ni nihče javljal', uničili. Zdi se mi, da je vsak komentar odveč, pozitivno pa je, da so po Mariji Žagar ostala njena pisma, ki bodo dokaz, ko bodo objavljena, da gre za izgubo pisateljice, izredne stolistke, ki ji usoda ni bila naklonjena. Uresničeno bo vsaj to, da bodo kot pričevanje, da je bila zasluzena primerjava z Madame de Sevigné, njena Pisma."

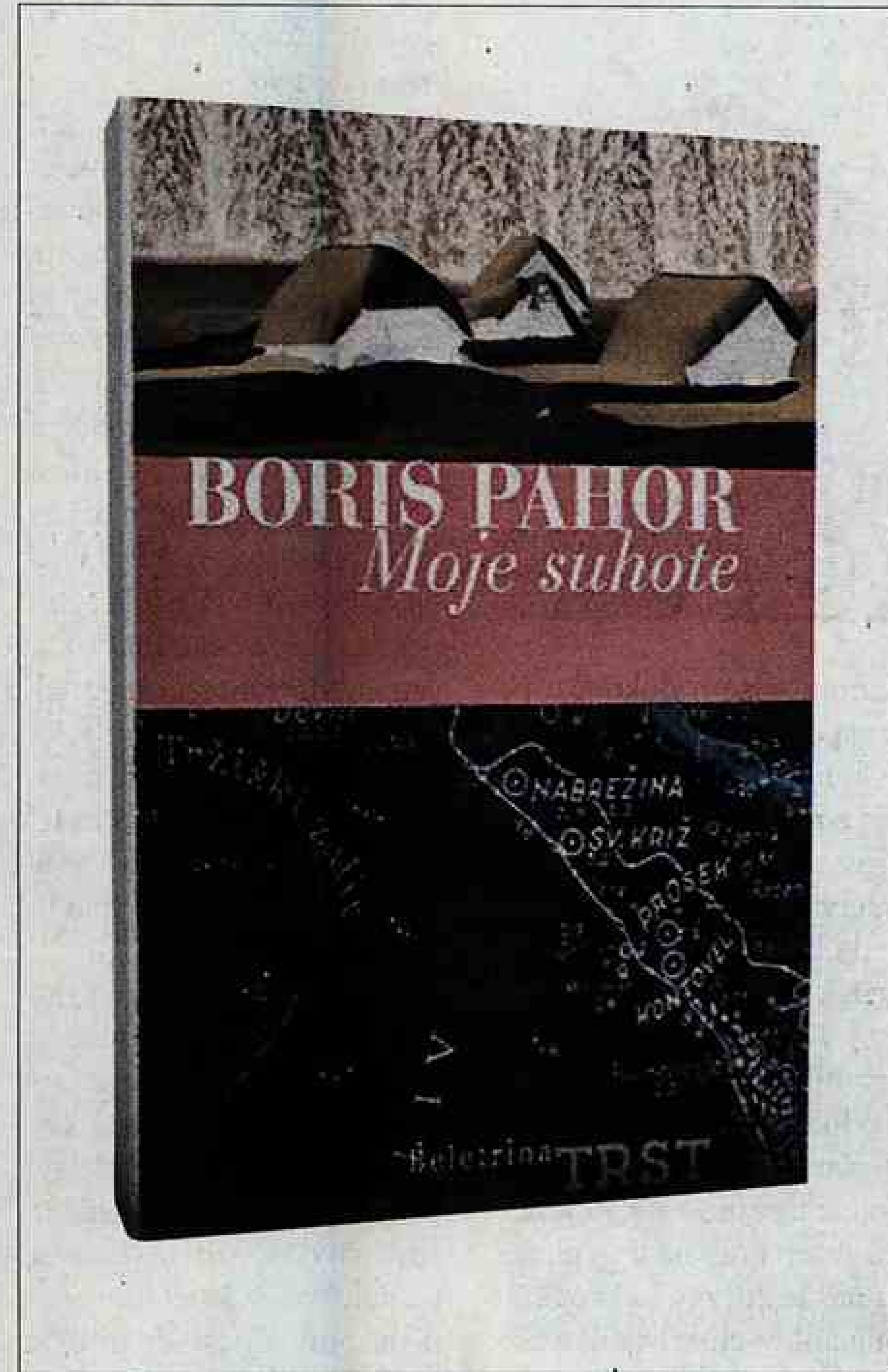
Tako Pahor v knjigi, ki je izšla lansko jesen. To jesen pa boste v naših Snovanjih prebrali, da so se tudi njegova pisma našla in da bomo lahko oboja brali v knjigi, ki bo izšla prihodnje leto. V članku z naslovom Čudna pota neke korespondence bo celo zgodbo in skrivnost najdbe domnevno izgubljenih pisem razkril prof. dr. Miran Hladnik.

Boris Pahor / Foto: Jože Suhadolnik

Marija Žagar (1921-1998), gorenjska Madame de Sevigné, fotografija iz 70. let

Ovitek knjige

Slovenci v zamejstvu (161)

Zamejski raziskovalci so tudi naši

JOŽE KOŠNJEK

med sosedji

Ministra za Slovence v zamejstvu in po svetu in za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Boštjan Žekš in Gregor Golobič sta povabila v torek v Ljubljano predstavnike slovenskih znanstvenih inštitutov, ki delujejo v Avstriji in Italiji. To so Slovenski znanstveni inštituti iz Celovca in Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik iz Celovca. V zamejstvu deluje sicer še več slovenskih znanstvenikov in raziskovalcev, vendar je jedro slovenskega raziskovanja združeno v teh ustanovah. Minister Boštjan Žekš je v nagovoru povedal, da ti inštituti delajo v Avstriji in Italiji, vendar je njihovo delo koristno tudi za Slovenijo, zato bi morali imeti enak do-

stop do sredstev in informacij kot inštituti v Sloveniji. Slovenski znanstveni inštituti v zamejstvu so tudi most do avstrijske in italijanske znanosti in najpomembnejši dejavnik v seznanjanju okolja, v katerem delujejo, s slovensko zgodovino. Inštituti napredujejo, Slovenija pa jim mora pri tem bolj pomagati. Minister Gregor Golobič je omenjene inštitute imenoval za "intelektualna jedra" in za živi most med Slovenijo, Avstrijo in Italijo. Nekaj takega bi lahko naredili tudi na Hrvaskem in na Madžarskem. Njegovo ministrstvo bo spodbujalo in pomagalo zamejskim raziskovalcem, ki morajo biti vključeni tudi v čezmejne projekte. Slovenski inštituti v zamejstvu lahko kandidirajo

na razpisih slovenske Agencije za raziskovanje. Delovanje slovenskih zamejskih znanstvenih inštitutov so predstavili njihovi predstojniki. O dejavnosti Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik iz Celovca je govorila Martina Piko, o delu Slovenskega znanstvenega inštituta iz Trsta Milan Buffon in o Slovenskem znanstvenem inštitutu iz Celovca Avguštin Malle, ki je izrekel pomembno opozorilo politikom in znanosti v Sloveniji in organizacijam v zamejstvu. Na Koroškem in v Italiji nimamo niti ene znanstvene ustanove, ki bi se ukvarjala z vprašanjem dvojezičnosti, z načrtovanjem izobraževanja dvojezičnih učiteljev in z dejavnostjo medijev. Po njegovem mnenju bi se mo-

Ministra Boštjan Žekš in Gregor Golobič z državnima sekretarjema in predstavniki slovenskih znanstvenih inštitutov v Avstriji in Italiji / Foto: Jože Košnješek

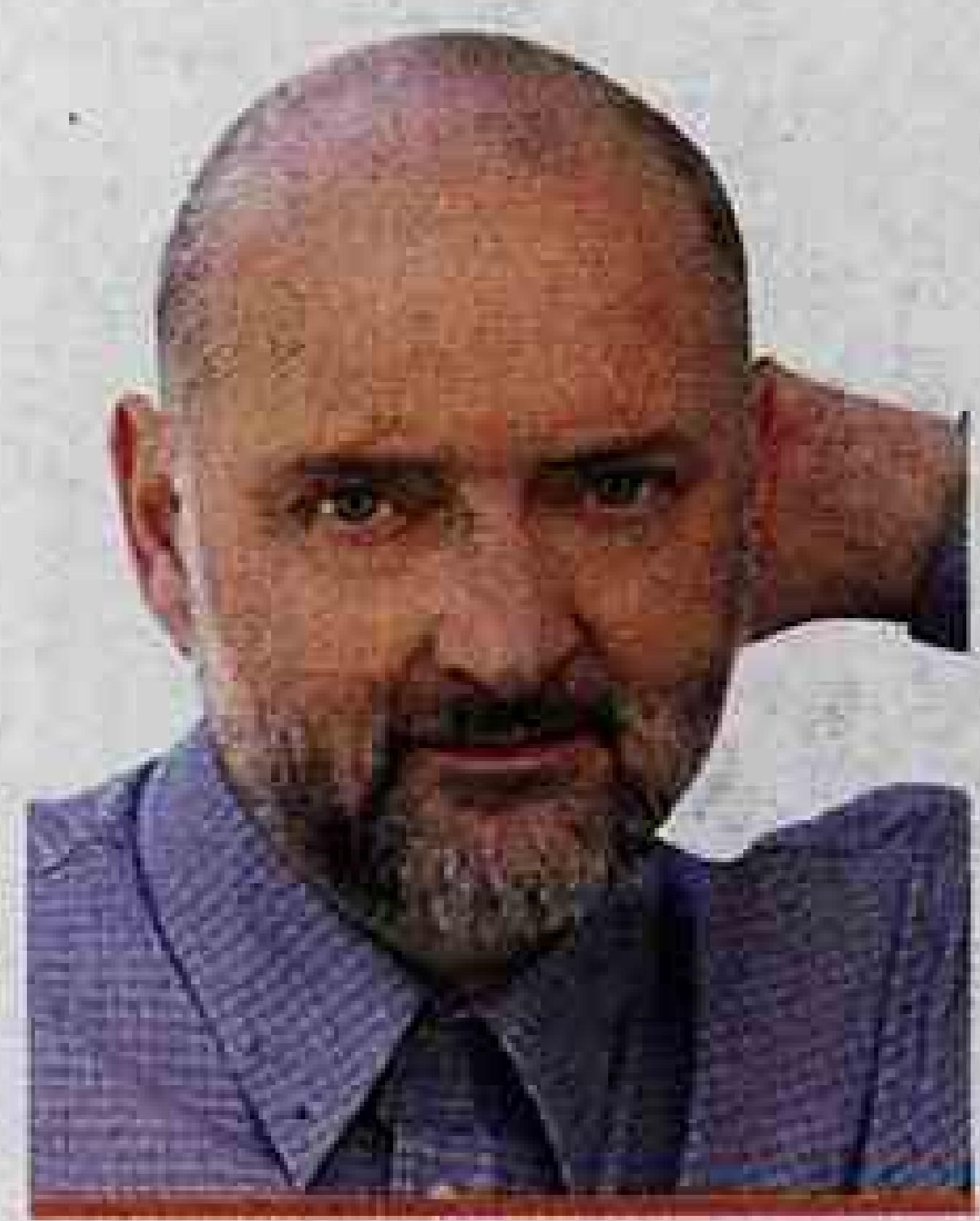
rali tega problema lotiti Pedagoška akademija v Ljubljani in Visoka pedagoška šola v Celovcu, za področje medijev pa Fakulteta za družbene vede v Ljubljani. Minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič je pretekli teden sporočil, da je postala Slove-

nija 100-odstotna lastnica družbe Študentski dom Korotan na Dunaju, ki bo postal slovensko kulturno in znanstveno središče na Dunaju. S tem je končano prerekanje med Mohorjevo družbo, ki je bila lastnica doma, in prejšnjo vlado, kaj bo s Korotanom in kdo bo lastnik.

Manifest.com

MIHA NAGLIČ

Mihovanja

Zadnjič nisem dokončal pisanja o rdeči pošasti. Zato se je lotim še to pot, potem pa vas z njo ne bom več strašil. Sicer pa: ste se kdaj vprašali, katera je najbolj razširjena in najbolj vplivna knjiga tega sveta? Spodobi se in pravčno je, da prvenstvo prepustimo Bibliji. Vendar se moramo hkrati zavedati, da je Svetlo pismo glavna knjiga le za dobro tretjino vsega človeštva. Vseh ljudi na tem planetu nas je zdaj že več kot šest milijard, vseh kristjanov različnih vrst naj bi bilo za dobri dve milijardi. Ob njih pa je še celo vrsta velikih nacij in malih narodov, ki krščanstva ne sprejmejo in zato tudi Biblija ne more biti njihova temeljna knjiga. Taki so Kitajci, Japonci, Indijci, Korejci,

vsi Arabci (od Maroka do Irača), Turki, Iranci, Pakistanci, Indonezijci ... Številni med njimi so Biblijo zavrnili (ali pa jo berejo le študijsko, kot eno od del svetovne književnosti), sprejeli pa so Komunistični manifest. Njegovemu zadnjemu stavku - Proletarci vseh dežel, združite se! - je v drugi polovici 19. in v 20. stoletju gotovo prisluhnilo več ljudi kot Jezusovernu evangeliju. To zgodovinsko dejstvo mnogi obžalujejo, a ostaja dejstvo.

Manifest torej poznamo, v njem ni nič novega. Nove in zanimive pa so aktualne resepcije tega besedila. Spremna besedila, denimo, ki uvajajo najnovejšo izdajo te knjižice pri založbi Sanje. Žižek ugotavlja, da je svetovni proletariat, ki ga Manifest slej ko prej nagovarja, danes razcepłjen na tri frakcije. Prvo tvorijo "intelektualni delavci" (za računalniki), drugo "stari razred materialnih delavcev" (za stroje v tovarnah, rudnikih, na gradbiščih ...), tretjo "izobčenci" (med njimi so najbolj številni prebivalci slumov velikih mest na svetovnem jugu). "Proletariat je torej razcepłjen na tri zoperstavljene si dele: na intelektualne delavce, ki so polni predstodkov zoper 'kmetavarske' delavce, ki izkazujejo populistično sovraščdo do intelektualcev in izobčencev, ki so v antagonističnem odnosu do družbe kot take. Stari poziv 'Proletarci vseh dežel, združite se!' je torej danes aktualnejši kot kdajkoli prej: v novih pogojih 'postindustrijskega' kapitalizma enotnost treh frakcij delavskega razreda že JE njihova zmaga." A kako jo

doseči - enotnost in zmago? Eno do uvodnih razmišljaj je napisal dr. Jože Mencinger. "Po koncu krize bo svet precej drugačen, kot je zdaj, saj je kriza že dosegla fazo, v kateri njeno razreševanje začenja spremeniti svetovni gospodarski red. To bo kapitalizem; tega tudi zdajšnja začasa in 'začasna' podprtovanje bank, zavarovalnic ali drugih delov gospodarstva ne bodo spremenila. Inačič kapitalizma pa je veliko; morda zdajšnja kriza ustvarja možnosti za prelom in za iskanje novega kapitalizma oz. za vračanje v evropsko socialno tržno gospodarstvo, v sistem, v katerem bodo novi 'finančni produkti' uvrščeni med prevare ali igre na srečo, v katerem bodo lastniki predvsem lastniki družb in ne lastniki premoženja, delavci pa sodelavci in ne reproduksijski material."

Zna biti, da gre res za to, kar trdi naš gorenjski rojak. V rdečih časih smo si prizadevali za "socializem s človeškim obrazom" (in ga v veliki meri tudi dosegli, vsaj pri nas), zdaj gre za to, da počlovečimo kapitalizem. Napotki, ki sta jih zapisala Marx in Engels v Manifestu nam pri tem ne bodo veliko pomagali, čeprav so nekatere od njunih ugotovitev še danes (oziroma spet) neverjetno aktualne. Tudi če Manifest ni več navodilo, po katerem bi se morali ravnavati, je zagotovo odlična spodbuda k razmišljaju o aktualnih rečeh. Novo, "sanjsko" izdajo je vredno brati že zaradi petih uvodnih razmišljaj. Proletarci vseh dežel, berimo Komunistični manifest!

Vaš razgled

Na tradicionalnem 54. Kravjem balu v Bohinju smo v fotografiski objektiv ujeli tudi zgornji prisrčni prizor. Mali deklici sta se v pastirici seveda preboleli zgolj za potrebe omenjenega dogodka. Je pa res, da želijo organizatorji s prireditvijo, ki se je tokrat raztegnila kar na tri dni, življenje planšarjev približati tudi mladim in jih mogoče celo navdušiti za to dejavnost. M. R.

Foto: Tina Dokl

Potem ko so jih ob koncu poletja prgnali s planinskih pašnikov, se jezerske ovčke pasejo na pašnikih v dolini. Fotoaparatu so se nastavile, kot bi se zavedale svoje pomembnosti za te kraje, kjer so včasih predstavljale enega glavnih virov preživetja, danes pa ovco jezersko-solčavske pasme najdemo tudi v grbu Občine Jezersko. D. Ž.

Mučitelji in mučenci

MARJETA SMOLNIKAR

sedmica

Albert Einstein, eden največjih modrecev iz rodu homo sapiens, je zadel v polno, ko je izjavil, če da je vse relativno. Vzemimo, petsto evrov. Znesek je lahko velik ali majhen. Odpisno, kam merimo. Če so me poznavalci družbene kronike pravilno obvestili, in verjamem, da so me, sta aktualna notranja ministrica Katarina Kresal in njen partner Miro Senica, znani ljubljanski odvetnik, v svojem prejšnjem življenju (beri, preden je gospodična postala del vladne ekipe Boruta Pahorja) v eni sami noči ali, konkretnje, za eno samo večerjo v ljubljanskem Maximu, odstela tudi do petsto evrov. Za večino navadnih smrtnikov, živečih na sončni strani Alp, je račun nesramno velik. V

primeru, da imamo v mislih delavske plače ali pokojnine od težkega dela zgaranih Slovenc in Slovencev, pa je teh enakih petsto evrov nesramno malo; še toliko ne, da se z njimi dostojno prebiješ čez mesec. Nič manj relativna ni percepcija, se pravi, čutno dojemanje razsežnosti časa. Vzemimo, tristo petinštideset dni. Leto se lahko vleče kot jara kača, meni, da mu ni videti konca, ali mine, kot bi trenil. Odpisno pač, kaj v tem omejenem času počnemo. Zagotovo je čisto nekaj drugega tristo petinštideset dni uživati v družbi atraktivne blondinke, denimo, na dalmatinskem otoku Prvič nasproti Šibenika, ali enako dolgo prenašati vladu Boruta Pahorja in njene nebuloze. Se pravi (milo

rečeno) zmedeno resnico aktualnega predsednika slovenske vlade in njegovih ministrov ter ministric. Brez dlake na jeziku bi človek komentiral, da se je s prihodom vladne ekipe Boruta Pahorja slovenska družba razdelila v dve temeljni skupini: v mučitele in v mučence. V prvi skupini so poleg vlade, tajkunov (imenovanih tudi podjetniki oziroma menedžerji), sindikalnih vodij, predsednika države in vseh tistih, ki se v imenu določenih osebnih koristi delajo, kot da je aktualna vladajoča oligarhija povsem običajna politična družina levosredinske provincenice, ki je tako kot vlade drugih držav podlegla "vesoljni" gospodarski krizi oziroma je vanjo hočeš nočes padla. Vsi drugi pa

so v tej državi in pod to vlado večji ali manjši mučenki. Žal je tako, da gospodarsko političnih razmer, značilnih za deželico na sončni strani Alp, ni mogoče samodejno in brez ostanka, če uporabim pojmom iz računstva, uvrstiti med države zahodnega krščansko demokratičnega tipa. Kratko malo zato ne, ker slovenska politična resničnost izhaja oziroma temelji na vrednotah ali, bolje rečeno, ne vrednotah komunistične revolucije. Tako je, na primer, tisto, kar velja na Zahodu za levo sredinsko politično orientiranost, v Sloveniji v resnici ortodoxna komunistična paradioga. V nasprotnem primeru bi vladu Boruta Pahorja ali katera koli druga dosedanja, demokratično izvoljena sloven-

ska vlada z luhkoto in brez posleka obsodila politične umore med drugo svetovno vojno in po njej. V nasprotnem primeru bi tožilci in policisti že zdavnaj identificirali brezdušne krvnike komunistične revolucije. V nasprotnem primeru se ne bi Aleš Gulič niti v lastnih sanjah usedel v fotelj direktorja urada za verske skupnosti. In tako dalje. In, ne nazadnje, v nasprotnem primeru papež Benedikt XVI. pred slovenskim vladnim predsednikom Borutom Pahorjem vrat svoje rezidence zagotovo ne bi zaklenil. Bojim se, da bomo najnovejše dogodivščine vladnega predsednika Boruta Pahorja, ki imajo prepoznaven komunističen predznak, Slovenci še močno čutili. Tudi ali celo predvsem v Piranskem zalivu.

Bojan Starman bo reševal Muro

Zirovski župan in nekdanji poslanec državnega zbora Bojan Starman je bil imenovan za novega predsednika uprave murskosoboške Mure.

ŠTEFAN ŽARGI

Kranj - Dvodnevni upor delavcev največje tekstilne tovarne v srednji Evropi, murskosoboške Mure, je v torek na večerni seji nadzornega odbora, ki sta se je udeležila tudi premier slovenske vlade Borut Pahor in minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, izsilil nekaj presenetljivih odločitev. Po večmesečnem, lahko pa bi rekli tudi večletnem iskanju rešitve za to gospodarsko bolnico, ki

sovlagateljev, pri čemer je postajalo - ob očitni brezbržnosti lastnikov - vse bolj jasno, da rešitve za Muro v obsegu, kakršnega je imela doslej, ni. Še več: razni rešitelji, vključno s prokuristom Zdenkom Podlesnikom, ki je vodil to družbo zadnje meseca, so napovedovali vedno manjše možnosti za ohranitev dela. Od sedanjega števila zaposlenih 3300 naj bi bilo dela celo za manj kot petsto delavcev, na daljši rok pa morda za okoli tisoč.

Bojan Starman

Delavci zahtevati odstop

Delavci Mure, morda spodbujeni tudi z uporom v Gorenju, so tako v ponedeljek zaprli vrata tovarne in v navalu razumljivih čustev ljudi, ki jim je ogrožena eksistenza,

tega dne mnogim nerazumno celo vzlikali: "Delali bomo vsi - ali pa nihče!" V torek so se izoblikovale zahteve po odstopu uprave, nadzornega sveta (ki ga je vodil Henrik Peternej iz Kranja) in vodstva sindikata. Prvi dve zahteve sta bili na torkovi seji nadzornega sveta tudi uresnjeni. Na mesto prvega moža Mure - predsednika uprave je nadzorni svet z včerajšnjim dnem imenoval Bojana Starmana, župana občine Žiri, v preteklem mandatu poslanca državnega zbora z liste SDS, sicer pa izkušenega gospodarstvenika.

Kdo je Bojan Starman

Bojan Starman je 59-letni diplomirani ekonomist, ki je svojo poklicno pot začel v Alpini, ki jo je od leta 1988 do 1996 tudi kot direktor vodil v najtežjih časih po slovenski osamosvojitvi. Naslednja tri leta je vodil sanacijo in stečaj kranjske Planike, leta 1999 pa postal direktor logistike na ministrstvu za obrambo. Leta 2001 je prevzel vodenje Lesne industrije Jelovica Škofja Loka, ki jo je vodil vse do leta 2004, ko je bil končna leta izvoljen v slovenski parlament. Vsi mu priznajo, da mu je v dobrih treh letih uspelo sanirati to podjetje in ga iz izgube popeljati na pot pozitivnega poslovanja. Ob vsem tem Bojan Starman že četrti mandat, skupaj torej že

15 let, uspešno opravlja funkcijo župana občine Žiri, ni pa bil znova izvoljen v parlament, saj mu je stranka SDS pred volitvami 2008 obrnila hrbel. Sedaj prejema nadomestilo poslanke plače, saj bo prihodnje leto izpolnil pogoje za upokojitev.

Sprejema najtežji izviv

Delo direktorja Mure je danes zagotovo najzahtevnejši izviv v Sloveniji. Po neuradnih informacijah sta Bojana Starmana k temu nagovorila predsednik Slovenske odškodninske družbe Tomaž Kuntarič in minister za gospodarstvo Matej Lahovnik, s predlogom pa se je strinjal tudi premier Pahor. Na naše vprašanje, kako da se je odločil sprejeti ta izviv, je dejal: "To je samo eden od izvivov, ki sem jih sprejel. Tudi Planička ni bila majhen izviv, imam znanje in izkušnje." Kar zadeva poznavanje položaja, nam je povedal, da se z njim intenzivno seznanja, vse bo poslal v akcijo, da bi čim bolj uspešno prestrukturirali Muro. Čim prej je treba pripraviti načrt dela, za koliko delavcev pa bo delo, si še ne upa napovedati. Na naše vprašanje, ali se bo zaradi precejšnje oddaljenosti preselil v Mursko Sobotu in kaj to pomeni za županovanje v Žireh, pa nam je odvrnil, da bo verjetno kombiniral bivanje v Murski Soboti in vožnjo domov v Žiri.

V LTH ugotovljenih že za 35 milijonov terjatev

Podatki o stanju terjatev LTH v stečaju se dnevno spreminja. Do 3. oktobra bo znana končna vsota.

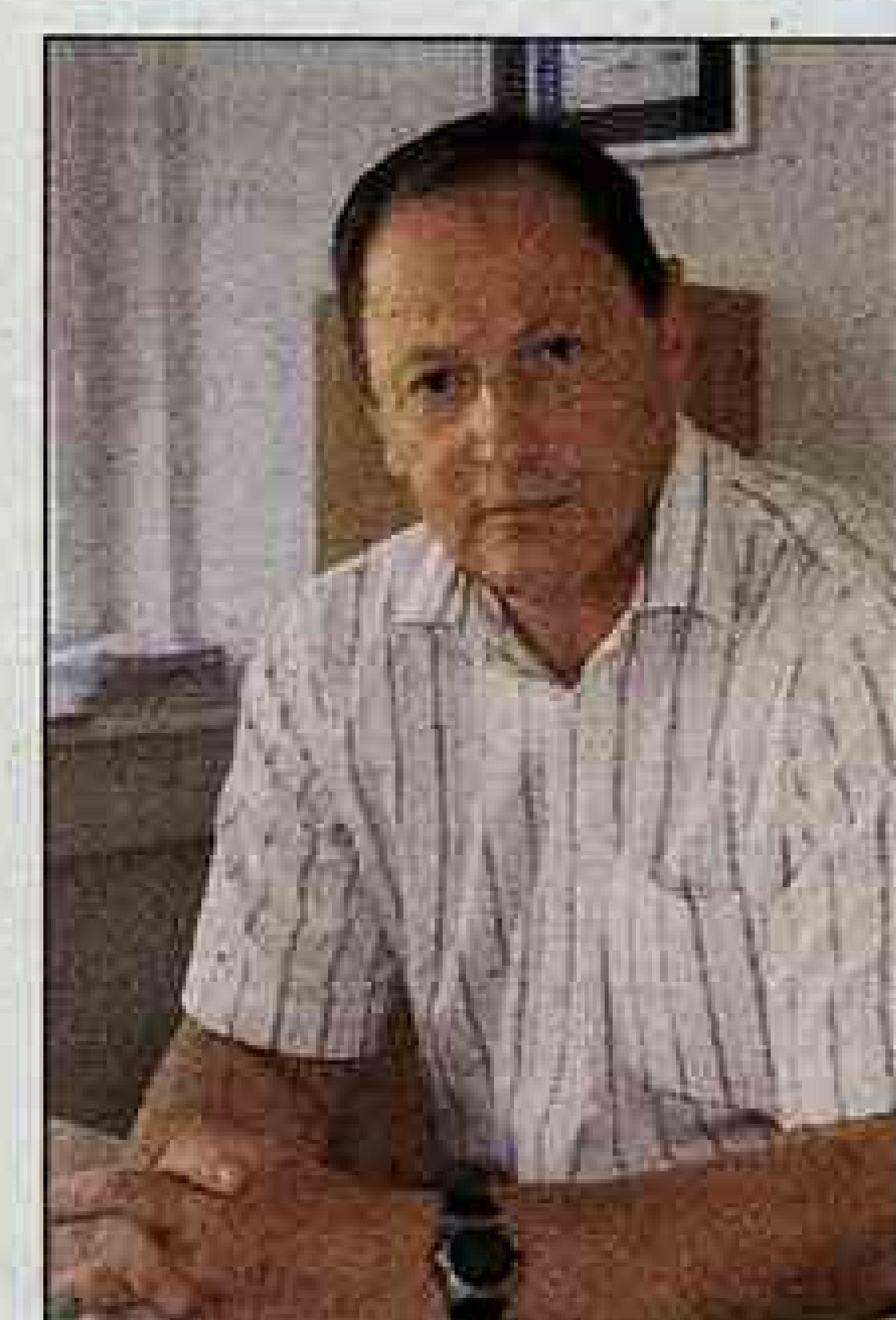
ŠTEFAN ŽARGI

Škofja Loka - "Stečaj družbe Loške tovarne hladilnikov - LTH je velik in zahteven stečaj, ki bo trajal verjetno kar nekaj let," nam je včeraj pojasnil stečajni upravitelj Dušan Taljat. Trenutno preizkušajo kar 535 prijavljenih terjatev, saj je treba do 3. oktobra sodišču predati seznam preizkušenih terjatev. Seštevek terjatev se tako stalno spreminja, od prve informacije o nekaj več kot dvajsetih milijonih evrov je trenutna vsota že presegla 35 milijonov evrov. Poseben problem so tudi tako imenovane ločitvene pravice, ko gre za upnike, katerim je LTH zastavil premoženje za zavarovanje terjatev.

Ti namreč imajo prednost pred poplačili drugih upnikov, tudi terjatev delavcev. Slednje obsegajo neizplačane plače pred uvedbo stečaja in do 15. junija ter plačilo neporavnanih prispevkov in davkov državi. Terjatev iz naslova plač še niso izračunane, znano pa je, da LTH državi dolguje okoli 3,5 milijona evrov. Poseben problem so tudi tako imenovane ločitvene pravice, ko gre za upnike, katerim je LTH zastavil premoženje za zavarovanje terjatev.

Ti namreč imajo prednost pred poplačili drugih upnikov, tudi terjatev delavcev. Slednje obsegajo neizplačane plače pred uvedbo stečaja in do 15. junija ter plačilo neporavnanih prispevkov in davkov državi. Terjatev iz naslova plač še niso izračunane, znano pa je, da LTH državi dolguje okoli 3,5 milijona evrov. Poseben problem so tudi tako imenovane ločitvene pravice, ko gre za upnike, katerim je LTH zastavil premoženje za zavarovanje terjatev.

Ker je potapljanje podjetja trajalo dalj časa, nam je stečajni upravitelj potrdil, da so se dogajale tudi razne nepravilnosti. Vodstvo je v tem času nekatere dele prodajalo in s tem neenakopravno plačevalo nekaterim upnikom, kar so po stečajni zakonodaji prepovedana dejanja. Za konkretno prodajo blagovne znamke podjetju nekdanjega direktorja (Agovitu) za pol milijona evrov je bila že vložena izpodbojna tožba. Druga prepovedana dejanja še preverjajo, večje težave bodo s takimi posli v tujini.

Dušan Taljat

bi namreč želeli, da do prodaje funkcionalne celote pride čim prej. Predlog sodišču s izklicno ceno 20,2 milijona evrov je že oddan. Pričakujejo, da ločitveni upniki temu ne bodo oporekali. Nekaj zanimanja, pogovorov in ogledov je bilo. Posebna prodajna enota je linija za izdelavo zamrzovalnih skrinj, ki je sicer v pretežni lasti leasingodajalca. Dogovori o nakupu s turškim kupcem so v zaključni fazi.

Druga plat nalog stečajnega upravitelja je ugotavljanje premoženja in posledično stečajne mase. Kot nam je povedal Dušan Taljat, so certne nepremičnin, opreme, tehnične dokumentacije in zalog v glavnem končane in oblikovan je tudi že predlog za prodajo. Zaradi visokih fiksnih stroškov vzdrževanja

Izhod iz krize bo težji od krize

Ključni problem državnega proračuna bo, kako zmanjšati obseg javnega financiranja, je prepričan finančni minister.

ŠTEFAN ŽARGI

Ljubljana - V sredo je bil na 13. redni seji upravnega odbora Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) gost slovenski minister za finance Franc Križanič, ki je predstavil odprtva vprašanja javne in proračunske porabe ter pregled dosedanjih ukrepov vlade za stabilizacijo finančnega poslovanja. V svojem skoraj enournem nastopu je natanko prikazal vzroke in posledice krize, ukrepe ekonomske politike in stanje, kot ga ocenjujejo do konca letosnjega leta, ter opozoril na ukrepe, ki bodo potrebni za izhod iz krize v prihodnjih dveh letih. Tako je država za zagotavljanje likvidnosti v bančni sektor plasirala prek

tri milijarde evrov ter izdala za prek 2,2 milijarde poroštov, jamstveno shemo za kreditiranje podjetij v višini 1,2 milijarde evrov ter za fizične osebe tristo milijonov evrov. Za uresničevanje lizbonskih ciljev je bilo danih 61, za subvencije v gospodarstvu 255 in za trga dela (za skrajšani delovnik in čakanje na delo) 255 milijonov evrov. Konec letosnjega leta bo skupen javnofinančni primanjkljaj prek pet odstotkov BDP.

Kljub nekaterim napovedim o skorajnjem končanju krize (ob tem je omenil, da bo UMAR še ta teden popravil svojo oceno gospodarskih gibanj za letosnje leto navzdol: od sedanjega štiriostotnega padca BDP proti sedmim odstotkom) je minister Križanič

prepričan, da bo izhod iz krize celo težji kot kriza sama; država bo morala najti odgovore na to, kako zmanjšati odhodek ter izvesti resne strukturne spremembe. Zlasti še, ker je bilo po njegovem prepričanju s spremembami davčnega sistema doseženo razbremenjevanje gospodarstva in gospodinjstev, na odhodkovni strani proračuna pa ni bilo storjenega nič. Rešitev vidi v doslednem spoštovanju fiskalnega pravila - določene zgornje meje možnih izdatkov, pri čemer plače javnih uslužbencev in plačila državljanom (tudi pokojnine), ki predstavljajo skoraj dve tretjini proračuna, ne morejo ostati neprizadeti. Tako naj bi javnofinančni dolg do leta 2013 po ocenah zadržali na

dobrih 41 odstotkih (brez ukrepov bi dosegel skoraj 54 odstotkov), primanjkljaj pa zmanjšali na okoli 3,4 odstotka (brez ukrepov bi znašal 7,4 odstotka) BDP.

Ker je bil minister s časom zelo omejen, na tokratni seji niso predstavili zahtev GZS, s katerimi je sicer ob pogostih stikih s to zbornico dobro seznanjen. V kraji razpravi je bilo opozorjeno na katastrofalno nelikvidnost v gradbeništvu in populnem začetju v pohištveni industriji, nujnost ukrepov in vlaganj za povečanje konkurenčnosti, direktor GZS Samo Hribar Milič pa je točko na hitro zaključil z zagotovilom, da ima minister polno podporo vsega gospodarstva pri zniževanju plač v javnih službah.

Športno društvo Gorenjski glas vabi na

3. tek Gorenjskega glasa

Finalna tekma Gorenjskega pokala v rekreativnih tekih in pokala mladih

Dobimo se v Preddvoru v nedeljo, 27. septembra, ob 10. uri pred OŠ Matija Valjavca.

Dolžina proge za ženske in moške je 11.040 metrov, za otroke in mladince od 550 do 1650 metrov. Prijave sprejemamo na dan tekmovanja od 8. do 9.45 v bližini starta.

Vabljeni vsi navijači in ljubitelji Gorenjskega glasa!

Info: Janez Ferlic, 031/561 663
ali janez.ferlic@gmail.com

www.gorenjskiglas.si

Tako velikega jurčka še ni našel

CVETO ZAPLOTNIK

Žirovski Vrh - Ko je kmet Franc Štremfel iz Žirovskega Vrha v pondeljek kosil pravot, je našel tako velikega jurčka kot še nikoli doslej pri svojih že častitljivih letih. Goban je tehtal 2,6 kilograma, klobuk je imel 33 centimetrov premera, bet je obsegal 35 centimetrov in meril v dolžino 25 centimetrov. Franc, tudi sicer zvesti bralec Gorenjskega glasa, je na svojo najdbo zelo ponosen.

KRAJN

Odprta vrata ekoloških kmetij

Ob mednarodnem dnevu odprtih vrat ekoloških kmetij bodo v nedeljo odprle vrata potrošnikom, kmetovalcem in drugim tudi štiri gorenjske ekološke kmetije. Na kmetiji Porta na Ovsišah, kjer se bo Fistrovim pridružila tudi ekološka kmetica Silva Potočnik s Skalarjeve kmetije na Brezjah, bodo v nedeljo med 11. in 17. uro predstavili obiskovalcem izdelavo mošta, zbirko starega kmečkega orodja, kmečki vrt ("garklč"), rejo krav dojilj in prašičev, vrtnine in zelišča ter ležišča na senu. V nedeljo od 11. do 17. ure bodo odprta tudi vrata kmetije pri Prapotnik na Poljšici pri Podnartu, kjer bo možno poskusiti in kupiti sadje, zelenjavno, jabolčnik, kis, marmelade in domače namaze, si ogledati ovce na paši, vključiti otroke v delavnico ustvarjanja iz buč ali poskusiti srečo na srečelovu in tomboli. Na ekološki kmetiji Kovač na Kurirski poti v Kranju, ki je znana po pridelovanju špargljev, bodo med 9. in 18. uro ponudili obiskovalcem šparglje v slanici, v kisu ali globoko zamrznjene, moke, žita in ajdovo kašo ter jih predstavili pobiranje krompirja. Na Zgornjem Gorenjskem bodo v nedeljo od 10. do 17. ure odprta vrata kmetije Pr' Potovčnk na Dovjem, ki je znana po sadju, moštu, čajih, mazilih, pecivu in marmeladi. Še posebej so ponosni na zdravilna zelišča ter na izbor likerjev in žganja. C. Z.

LESCE

Predavanje o dedovanju kmetije

V torek ob štirih popoldne bo v sejni sobi KGZ Sava Lesce predavanje o postopku dedovanja kmetije, o vrstah pogodb, o tem, kam se obrniti po nasvet ... Na predavanje vabi kmetijska svetovalna služba. C. Z.

Gobarjenje je tudi strast

"Gobarjenje je tudi strast, ljudje zaradi gob jemljejo dopust, nekatere pri tem nekoliko odvračajo le klopi," pravi Bojan Arzenšek, predsednik Gobarskega društva Kranj in dober poznavalec gob.

CVETO ZAPLOTNIK

V teh dneh je videti ob gozdovih veliko avtomobilov. Se je gobarska sezona vendarle začela?

"Letošnja gobarska sezona se je za t. i. jurčkarje, to je za tiste, ki nabirajo samo ali predvsem jurčke, začela prejšnji teden, za boljše poznalce, ki nabiramo gobe predvsem za proučevanje in raziskovanje, traja vse leto. Pozimi gledamo predvsem za lesnimi vrstami, ob vsaki otopliti se pojavi tudi kakšna zanimiva enodnevna goba. Prva bolj izdatna goba je marčna polževka, ki raste marca, a smo jo dobili že tudi za svete tri kralje, to je 6. januarja, ko je bilo toplo kot spomladi. April in maj je čas smrčkov, konec maja, junija imamo že gobane, ki jim laiki pravijo "tapozabljeni" jurčki od jeseni. Od junija naprej je vse odvisno od vremena, v bolj toplem, deževnem vremenu z nevihtami dobro rastejo lisičke. Glavni čas za gobarjenje je od 15. avgusta do 15. oktobra, odvisno od tega, kdaj se začne deževno vreme. Letos se je sezona začela nekoliko kasneje, okrog 10. septembra, rast je pestra, na razstavi v Šenčurju prejšnji teden smo imeli blizu dvesto petdeset različnih vrst gob, podobno bo tudi ta konec tedna na razstavi v Mercatorju."

Večina gobarjev verjetno nabira le jurčke ...

"Večina nabira jurčke, poleg njih pa še lisičke, marele, golobice, šampinjone oz. cigančke, kostanjevke ..."

Koliko vrst gob po vašem mnenju pozna oz. nabira povprečen gobar?

"Povprečen Slovenec poznava vsaj pet vrst gob, povprečen gobar jih nabira manj kot deset vrst."

Je res, da t. i. jurčkarji povzročajo precej škode v gozdu?

"Takšnih gobarjev, ki nabirajo samo jurčke, vse druge vrst gob pa zbrcajo, je k sreči pri nas vse manj. Nekaj škode nastaja pri množičnem nabiranju jurčkov, predvsem premladih primerkov, ki še ne oddajajo trošov. Gobarji pa so tudi trosilci trošov, še posebej, če gobe nabirajo v zračne košare. Ko hodijo po gozdu ali travniku, nevede iz košare sproščajo troše in jih tako razširajo tudi na druga območja."

Ali na rast gob vpliva tudi luna?

"Vsekakor! Običajno bolj poženejo po polni luni, letos so pognale malo pred mlajem, vendar se mi zdi, da je

Foto: Gorazd Kavčič

Bojan Arzenšek iz Milj je predsednik Gobarskega društva Kranj in predsednik mikološke komisije pri Mikološki zvezi Slovenije. Je determinator - samostojni svetovalec, kar je drugi najvišji strokovni naziv v mikološki zvezi. Pozna od štiristo do petsto vrst gob, z majhno pomočjo literature do tisoč, za uživanje jih nabira od petdeset do sto vrst.

Koliko gobarji spoštujejo uredbo o samoniklih glivah in gobarski bonton?

"Gobarji zdaj bistveno manj uničujejo nepoznane gobe, kot so jih v preteklosti. Po uredbi lahko naberejo le dva kilograma gob, vendar pa tedaj, ko gobe dobro rastejo, hitro presežejo to mejo. Vsakemu je jurčka, ki ga je našel, težko pustiti v gozdu. Gobarjenje je tudi strast, ljudje zaradi tega jemljejo dopust ali hodijo prej iz službe, nekatere pri tem nekoliko odvračajo le klopi."

Kje na Gorenjskem najbolj rastejo gobe?

"Gobe rastejo po vsej Gorenjski, najbolj znani območji sta Pokljuka in Jelovica, nekoliko slabše rastejo na prodnatih terenih, kjer pa jih ob izpolnitvi vseh rastnih pogojev lahko najdeš tudi osemdeset na štirih kvadratnih metrih. Jurčke je možno najti vse do 1500 metrov nadmorske višine."

Nekatere vrste gob, na primer šampinjone je možno

gojiti, jurčkov pa ne. Zakaj ne?

"Jurčke in še nekatere druge vrste gob, ki rastejo v sožitju z drugimi živimi bitji, bi se načeloma tudi dalo gojiti, vendar bi bil nakup micejija predrag, prav tako tudi gobe, ki bi zrasle iz micejija."

Vse vrste gob niso užitne. Ali je res, da so se zastrupite v gobami pojavile tedaj, ko so jih ljudje začeli nabirati s knjigo v roki?

"V mikološki zvezi se podobno kot prej v gobarski zvezi zavzemamo za poučevanje ljudi in organiziranje razstav gob, na katerih opazujemo obiskovalce tudi na nevarnost strupenih gob. Nekateri morda še vedno nabirajo gobe s knjigo v roki, vendar ne za uživanje v prehrani, ampak bolj za seznanjanje. Pri nabiranju je treba biti zelo previden, tudi zato, ker goba zaradi vremenskih vplivov lahko precej spremeni zunanjini videz."

Je res, da vsaka, tudi najbolj užitna goba lahko postane strupena oz. težavna za prebavo, če je nabранa prestara, ni pravilno shranjena ...?

"Z gobami je enako kot z vso ostalo prehrano. Ker so pravo gojišče za bakterije in plesni, se lahko pokvari. Nekatere vrste so zelo občutljive in je možno, da se pokvari, še preden jih gobarji prinesajo domov. V večki se pokvarijo še hitreje kot v košari."

Se lahko z gobami zastrupi divjad, krave na paši?

"Tega še nisem slišal, vem pa, da jurčke zelo radi jedo jeleni, srne, miši, polhi ..."

Ali drži trditev, da so vse gobe, ki jih objedajo polži, tudi užitne?

"To je "lari fari". Ko nabiramo gobe za predstavitev na razstavi, običajno vzamemo tisto zeleno mušnico, ki je objedena od polža. S tem obiskovalcem razstave takoj razbijemo napačno predstavo, da polži ne jedo le užitnih gob, ampak tudi strupene mušnice."

Je jurček "kralj gob"?

"Vsekakor! Jurček je največ, tudi največ gobarjev jih nabira."

Je jurček "kralj" tudi v loncu, torej v kulinaričnem smislu?

"Ne! Nekatere gobe so kulinarično boljše od jurčka. Jurčka bi uvrstil nekako med prvih dvajset."

Savatech, d.o.o.

Proizvodnja in trženje gumeno-tehničnih proizvodov in pnevmatike

Savatech, d.o.o., je v okviru Poslovne skupine Sava nosilno podjetje gumarške dejavnosti, ki proizvaja in trži gumenotehnične izdelke in pnevmatike.

V okviru Savatech d.o.o. deluje sedem proizvodnih programov. V programu EKO izdelujemo napihljive izdelke in izdelke za zaščito in reševanje. Gre za dinamičen in visoko inovativni program, ki svoje velikopotezne načrte podpira s standardi kakovosti in procesi stalnih izboljšav, predvsem pa z motiviranimi, sposobnimi in prizadavnimi sodelavci.

Ponujamo vam možnost, da skupaj uresničimo zastavljenou strategijo in cilje.

K sodelovanju vabimo nove sodelavke in sodelavce za program EKO, in sicer za

- področje razvoja

Pričakujemo univerzitetno izobrazbo strojne smeri, aktivno znanje angleškega jezika, zeleno je znanje tudi drugega tujega jezika.

Z novimi sodelavci želimo okrepiti obstoječo skupino razvojnih tehnologov, iščemo tudi vodjo skupine.

- področje prodaje

Za opravljanje referentskih del pričakujemo kandidate s 5. stopnjo izobrazbe z znanjem angleškega jezika in vsaj osnovnim znanjem nemškega jezika.

Vabimo vas, da se nam pridružite!

Cenimo samostojnost, podjetnost, smisel za skupinsko delo ter pripravljenost za pridobivanje novih znanj in srečevanje z novimi izviri.

Za dodatna pojasnila smo vam na voljo po telefonu, številki: 04 206 53 77 in 04 206 52 17.

Ponudbe s kratkim življenjepisom in dokazili pričakujemo do 5. oktobra 2009 na naslov:

Savatech, d. o. o., Kadrovska služba, Škofoješka c. 6, 4000 Kranj.

Poslovna skupina Sava

HALO - HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrtka do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

JANEZ ROZMAN S.P. - ROZMAN BUS, LANCVO 91, 4240 RADOVLIČA, TEL: 04/53 15 249. Izleti: MADŽARSKE TOPLICE 3. 10. - 6. 10., 15. 10. - 18. 10.; TRST: 8. 10.; KOPALNI IZLET - BERNARDIN: 5. 10.; MEDŽUGORJE: 9. 10. - 11. 10.; BERNARDIN: 4. 10. - 7. 10., 15. 11. - 18. 11.; RIM 19. 11. - 22. 11.; TOPOLŠČICA: 28. 9.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Večer folklore in ljudskega petja

Cerkle - Društvo upokojencev Cerkle, Folklorna skupina Strmol Cerkle pod Kravcem prireja v nedeljo ob 18. uri v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Večer folklora in ljudskega petja.

Srečanje čebelarjev

Preddvor - Čebelarsko društvo Preddvor vabi vse ljubitelje čebelarstva na 4. tradicionalno srečanje pri čebelarski lipi, ki bo v nedeljo ob 14. uri.

Ob dnevnu turizma

Kranj - Turistično društvo Kranj danes od 10. do 15. ure pred TD Kranj na Koroški cesti 29 prireja pogostitev na vrtu ob dnevnu turizma.

Tradisionalno srečanje zbiralcev

Ljubljana - Jutri bo med 9. in 13. uro v prostorih Dijaškega doma Tabor z vhodom iz Kotnikove ulice tradisionalno mednarodno srečanje zbiralcev kovancev, bankovcev, telefonskih kartic, značk, odlikovanj, militarij, razglednic in drugih, drobnih starinskih predmetov.

Občinsko gasilsko tekmovanje

Tržič - Občinsko gasilsko tekmovanje GZ Tržič in GZ Naklo bo jutri z začetkom ob 10. uri na prostoru industrijske cone Mlaka (dvorišče komunalnega podjetja Tržič).

IZLETI

Na Mrzli vrh

Škofja Loka - Društvo upokojencev Bitnje Stražišče vabi v torek, 6. oktobra, na izlet v Škofjeloško hribovje - na Mrzli vrh. Odhod bo ob 7. uri z avtobusne postaje Stražišče (pri cerkvi) in bo ustavljal na postajališčih proti Škofji Luki. Prijave in vplačila sprejema Cirila Resman, v ponedeljek, 28. septembra, v društveni pisarni v Bitnjah in v sredo, 30. septembra, v Šmartinskem domu v Stražišču. Uradne ure na obeh lokacijah so od 9. do 11. ure. Prijavite se lahko tudi po tel.: 040/268 005.

Kolesarski izlet

Kranj - Društvo upokojencev Kranj obvešča, da bo kolesarski izlet v torek, 29. septembra, z odhodom ob 8. uri izpred društva in bo potekal na relaciji Kranj-Orehk-Trata-Frankovo naselje-Suha-Puštal-vzpon na Sv. Andreja. Zahtevnost je srednja, proga je dolga 35 kilometrov, nekaj je tudi vzpona.

Gora nad Ločnikom

Kranj - Pohodniki kranjskih upokojencev vabijo v četrtek, 1. oktobra, na jesenski potepo po zahodnem delu Dolenjske - pot na goro nad Ločnikom, na Sv. Ahac (748 m). Predvideno je 3 do 4 ure hoje, zahtevnost ture pa je lahka. Prijave sprejemajo v društveni pisarni do ponedeljka, 28. septembra.

Turistični izlet v osrčje Slovenije

Kranj - Društvo upokojencev Kranj vabi v torek, 27. oktobra, na turistični izlet v osrčje Slovenije. Odhod avtobusa bo ob 7. uri izpred Creine. Prijavite se v pisarni društva do ponedeljka, 26. oktobra, oz. do zasedenosti avtobusa.

Na Menino planino

Preddvor - Planinska sekcija Preddvor vabi svoje člane jutri, 26. septembra, na Menino planino (1508 m). Hoje bo predvidoma za 6 ur. Tura je prijetna in ne preveč naporna po planini z značilnostmi kraškega sveta. Odhod avtobusa bo ob 7. uri izpred trgovine v Preddvoru. Dodatne informacije in prijave do četrka po tel.: 051/410 137.

Po Prekmurju

Preddvor - Društvo upokojencev Preddvor vabi svoje člane na avtobusni izlet po Prekmurju - tropski vrt, Bukovniško jezero, Vidov izvir, Bogojino in še kaj. Izlet bo v četrtek, 15.

oktobra, odhod bo ob 6. uri z Bele oz. Bašlja, ob 6.10 iz Preddvora in naprej po običajnih postankih. Prijave zbirajo poverjeniki, v društveni pisarni pa v torek, 29. septembra, ob 10. do 11. ure.

Dva izleta TNP

Bled - Iz Triglavskega naravnega parka vabijo jutri na dva vodenia izleta: obujeni spomini na nekdanje planine Zgornjega Posočja, zborni mesto na križišču za vas na Skali, ob 9. uri; izlet Visokogorska arheološka pot - Železna pot od Vogla do Komne, zborni mesto bo na spodnji postaji žičnice Vogel ob 7.45. Več informacij o dogodkih na: <http://www.tnp.si/prireditve/2009/09/>.

OBVESTILA

Pevska šola

Bled - Društvo Jarina Bohinj letos tretjič organizira Pevska šolo Bled, namenjeno zborovskim pevcom, ki bo potekala na Bledu dvakrat na teden od oktobra do decembra. Prvi rok za prijave je 30. septembra, drugi pa 12. oktobra na naslov: jurij.dobravec@jarina.org. Več o pevski šoli Bled si preberite na naslovu www.jarina.org.

Garsonjera za loške upokojence

Škofja Loka - Iz Društva upokojencev Škofja Loka obveščajo, da je na razpolago stanovanje - garsonjera v izmeri 29,40 m², ki se nahaja v 1. nadstropju objekta na Frankovem naselju 69. Pisne prošnje lahko oddate do vključno 5. oktobra na naslov Društvo upokojencev Škofja Loka, Partizanska cesta 1, 4220 Škofja Loka. Dodatne informacije dobite v času uradnih ur v sredo in petek med 8. in 12. uro. Osnovni pogoj je, da prosilec ni lastnik stanovanja in da ima status upokojanca.

Ozara vabi nove pevce

Kranj - Akademska folklorna skupina Ozara vpisuje nove člane - godce, plesalce in pevce. Pridružite se jim lahko v ponedeljek ali sredo med 19. in 20.30 v dvorani na Primskovem. Vpis poteka do konca oktobra.

Delavnica za otroke

Bled - Iz Triglavskega naravnega parka vabijo danes na delavnico za otroke Petkovo popoldne v parku - Zeleni škrat v visokodebelnem sadovnjaku, zborni mesto bo na parkirišču pri cerkvi sv. Katarine na Homu ob 16. uri.

 FUNDACIJA
Vincenca Drakslerja

www.grozd.eu

Vstopimo v svet
GROZD-a

Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA Evropska unija
Evropski socialni sklad

Slovenska zveza za tobačno kontrolo s 25 društvami v vsebinski mreži vabi k podpisu podpore za **NVO PETICIJA ZA TOBAČNI EVRO SOFINANCIRANJE NEVLADNIH ORGANIZACIJ NA PODROČJU ZDRAVJA**.

Od Ministrstva RS za zdravje, predsednika države RS in predsednika vlade RS zahtevajo, da se sprejme tobačni evro, kar pomeni ustanovitev Fundacije, v katero bi se iztekal del sredstev, ki jih dobi država v državnem proračunu od troščin na tobačne izdelke. Sredstva bi se zbirala v namen sofinanciranja nevladnih organizacij na področju zdravja. Podpise zbiramo do 31. decembra 2009, kontakt: nvo.zdravje@tobak-zveza.si

KREATIVNA DELAVNICA ZA OTROKE

Turistično društvo iz Radovljice bo v soboto, 26. septembra 2009, ob 17. uri pripravilo kreativno delavnico za otroke, ki bo potekala na Linhartovem trgu in na dvorišču Šivčeve hiše v Radovljici. Informacije na voljo pri ge. Nadji Jere, tel. št.: 04/531 53 00.

Ministrstvo za kulturo - JAVNI RAZPIS ZA IZBOR IZVAJALCEV PROGRAMOV POKLICNEGA USPOSABLJANJA ZA LETO 2010

Razpis je namenjen sofinancirjanju organizacij in izvedbe programov usposabljanja na naslednjih področjih: uprizoritvena umetnost, glasbena umetnost, likovna umetnost, intermedijska umetnost in mediji.

Na razpisu lahko kandidirajo nevladne in zasebne nepridobitne kulturne organizacije s statusom pravne osebe.

Zaprošeni znesek finančiranja posameznega programa poklicnega usposabljanja ne sme presegati 70 odstotkov predvidenih stroškov oz. največ 12.000 evrov. Več na: www.rzpisi.info

Društvo Edrisa širi bralno kulturo v Ugandi

Društvo Edrisa Slovenije sestavljamo nekdanji prostovoljci Edrisa v Ugandi, ki jo je pred nekaj leti tam ustanovil Krančan Miha Logar. Z brezplačnimi delavnicami po vrtcih in šolah ter potopisnimi predavanji poskušamo razbijati stereotipe o Afriki in Slovencem pokazati tudi bolj veselo, optimistično in ponosno Afriko.

Letos smo se prijavili na razpis MZZ za razvojne projekte v podsaharski Afriki. S projektom SPOSOBNOST BRANJA - OKNO DO ZNANJA zdaj širimmo v Ugandi bralno kulturo pri otrocih iz ruralnega okolja, kjer knjige številni še videli niso. S knjigo Hišica z dvema oknom, ki smo jo napisali sami, govorja o otrocih z juga Ugande in njihovih vrstnikih iz razvitega sveta, bomo septembra in oktobra v enem vrtcu in treh šolah izvedli več kot 200 delavnic, pomen bralne kulture pa predstavljamo tudi staršem, učiteljem in zainteresirani javnosti. Knjiga je napisana v treh jezikih - slovenščini, angleščini in lokalnem jeziku rukiga. Pripravili smo tudi priročniki za spodbujanje veselja do branja, da bodo lahko še učitelji in Edirisini prostovoljci kasneje nadaljevali naše delo.

Več o nas in partnerski organizaciji Edrisa Smiles si lahko ogledate na spletnih straneh www.drustvoedrisa.wordpress.com in www.edrisa.org

BREZPLAČNA SKUPINSKA USPOSABLJANJA ZA PREDSTAVNIKE NEVLADNIH ORGANIZACIJ

Za društva, zasebne zavode in ustanove - fundacije

Udeležite se skupinskih usposabljanj, ki jih vodijo strokovnjaki iz različnih področij: uporaba spletnih strani, družbenega odgovornosti, donatorstvo in marketing in še veliko drugih...

Otroci spoznavajo knjigo Hišica z dvema oknom.

Obiščite spletni portal gorenjskih NVO

novice, dogodki, razpisi
in koristne informacije
za nevladne organizacije
na enem mestu.

>www.grozd.eu<

Združenje SAZAS: OZS znova zavaja

V Gorenjskem glasu je bil 15. septembra 2009 objavljen prispevki z naslovom Razmislek o obveznem članstvu v obrtni zbornici avtorja Boštjana Bogataja, v katerem je bilo zaslediti navedbe Daniele Žagar, sekretarke Območne obrtno-podjetniške zbornice Kranj glede višine članarine v obrtni zbornici v primerjavi z drugimi prispevki. Izpostavila je primer, da mora lastnik male karavne za avtorske pravice plačevati osemdeset evrov na mesec, za članarino zbornici pa odstje tretjino toliko.

Združenje SAZAS želi pojasniti, da je to sicer lahko eden izmed možnih primerov, vendar je v tem kontekstu nesprejemljiv, zato to (po mnenju Združenja SAZAS) insinuacijo odločno zavrača. Lastnik gostinskega lokala namreč lahko v primerjavi s članarino v obrtni zbornici že za

ZA ZDRAUŽENJE SAZAS
Katja Dolinar

Več na www.gorenjkgglas.si/

Hiša Zdravja GG

AKCIJA HUJŠAMO ZDRAVO

Akcijo Hujšajmo zdravo, ki smo jo spremljali v prilogi Lepota & Zdravje, smo zaključili z izvrstnimi rezultati. Tri mesece smo spremljali **Ano Soldat, Tatjano Justin in Mojco Primožič** pri oblikovanju telesa v Hypoxi studiu v Šenčurju in jih bodrili pri njihovem prizadevanju za boljše zdravje.

Čaka nas še zaključno praznovanje, na katerem se bomo, ob prijetnem programu, družili z udeleženkami, sponzorji akcije in vami, našimi zvestimi bralci.

Zato vas prijazno povabimo, da se 1. oktobra 2009 ob 18. uri srečamo v avli Gorenjskega glasa in si v živo ogledamo rezultate, ki so jih dosegli naše udeleženke.

Čakajo Vas tudi prijetna presenečenja, ki so jih pripravili naši sponzorji. Vabljeni! Vstop prost.

Filse vam predstavlja naša sodelavca iz marketinga Dina Kavčič in Jure Tomažin.

Jesen in zima bosta hladni, zato:

**Ne berite sosedovega.
Zagotovite si svoj izvod.**

Posebna Glasova akcija: naročniki, priporočite Gorenjski glas svojim prijateljem, sorodnikom, znancem, sosedom ... Če boste pridobili novega naročnika za najmanj eno leto, bosta oba prejela kakovostno jakno iz flisa!*

Ko boste pridobili novega naročnika, nas pokličite in povejte, katero velikost jakne želite.

Pokličite na: 04/ 201 42 41 (do 8. do 19. ure, v petek do 16. ure) ali pišite na: narocnina@g-glas.si. Novi naročnik bo Gorenjski glas prve tri mesece prejemal brezplačno.

Gorenjski Glas

**POHISTVO
PO MERI**

vrata - ograje
otroške sobe
dnevne sobe
kopalnice
spalnice
kuhinje

041 676 600

LOTO

Rezultati 76. kroga
- 23. septembra 2009
1, 3, 8, 16, 20, 21, 39 in 26

Lotko: 2 1 5 3 8 3
Loto PLUS:
3, 5, 6, 13, 15, 18, 36 in 2

Predvideni sklad 77. kroga za
Sedmico: 900.000 EUR

Predvideni sklad 77. kroga za
Lotka: 190.000 EUR

Predvideni sklad 77. kroga za
PLUS: 60.000 EUR

**GG
mali oglasi**

04/201 42 47,
e-pošta: malioglasi@g-glas.si
www.gorenjkgglas.si

GND

GORIŠKA NEPREMIČNINA DRUŽBA

Stritarjeva ulica 7, 4000 Kranj
www.nepremicnine.gnd.si
e-naslov: info@gnd.si
tel: +386 4 281 39 04;
fax: +386 4 281 39 07
gsm: +386 31 536 578

TRŽIČ, MLAKA, 3 ss, 84 m², letnik 2000. svetlo stanovanje z dvema balkonoma, 1/3 nad., kopalnica in wc posebej, tlaki parket in vinäs ploščice, zagotovljeno parkirišče za dve vozili. Dokumentacija urejena, cena 138.500 EUR.

SREDNJE BITNJE, polovica netipičnega dvojčka, 100 m², parcele 300 m², letnik 1963, kompletna adaptacija 1990, vpisano v ZK, vsi dokumenti urejeni. Prevzem takoj. Cena 145.000 EUR.

TRŽIČ, BREG OB BISTRICI, parcela 641 m², neoviran pogled na okoliške hribe. Na parceli je zgrajeno starejše gospodarsko poslopje, potrebno rušenje. Asfaltiran dovoz, komunalno urejena, lok. inf., vpisana v ZK. Cena: 120.00 EUR/m².

Vabimo vas, da se vpisete v programe:

PREDŠOLSKA VZGOJA (SSI in PT)
EKONOMSKI TEHNIK (SSI, PTI, PT)
GASTRONOMSKO - TURISTIČNI
TEHNIK (SSI)
ADMINISTRATOR (SPI)
PRODAJALEC (SPI)
BOLNIČAR - NEGOVALEC (SPI)
MATURITETNI TEČAJ (MT)

Programi srednjega strokovnega izobraževanja (SSI) trajajo od dve do štiri leta, program poklicno tehniškega izobraževanja (PTI) dve leti, programi srednjega poklicnega izobraževanja (SPI) eno do dve leti, poklicni in maturitetni tečaj (PT in MT) eno leto.

Informacije: 04/506 13 60 in na www.lu-skofjaloka.si

domplan

Domplan d.d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 700, F: 04/20 68 701, M: 041 647 433
www.domplan.si, E: domplan@domplan.si

STANOVANJE PRODAMO

Kranj, Šorljevo naselje, dvosobno v III. nadstr., izmere 64,82 m², I. izgr. 1968, kopalnica v celoti obnovljena, ostalo potrebno obnova, cena 106.000,00 EUR.

Kranj, Planina II, dvosobno, prtl. v izmerni 61,00 m², nizek objekt, I. izgrad. 2004, cena 110.000,00 EUR, možnost vselitve po dogovoru.

Bistrica pri Tržiču, enosobno, visoko pritličje v izmerni 40 m², potrebno obnova, CK, I. izgr. 1973, cena 63.000,00 EUR.

Tržič, Cankarjeva ul., dvosobno, VI. nadstr., v izmerni 54 m², I. izgr. 1967, potrebno obnova v celoti, cena 52.000,00 EUR.

Preddvor, enosobno v mansardi izmere 48,00 m², v hiši so samo štiri stanišča, I. izgr. 1960, stanovanje izdelano I. 1991, CK, cena 79.500,00 EUR.

STANOVANJE ODDAMO NA NAJEM

Kranj, Druževka, manjša visokopritlična hiša tlorisa 30 m² na parceli velikosti 500 m², I. izgr. 1951, v celoti prenovljena in opremljena I. 2009, v pritličju-kuhinja, jedilnica z dnevno sobo, WC, v nadstr. - spalnica, pomožni prostor in kopalnica, CK, največ za dve osebi vseljivo takoj, cena 630,00 EUR/mesečno + stroški + 2x varščina.

Kranj, Šorljevo naselje, garsonjera v I. nadstr., izmere 17,60 m², I. izgr. 1963, v celoti prenovljena I. 2007, kuhinja opremljena, balkoni ni, cena 220,00 EUR mesečno + stroški + 1x varščina, vseljivo takoj, največ za 1 osebo.

HIŠE - PRODAMO

Kranj, Sp. Besnica, visokopritlična, tlorisa 120 m² na parceli velikosti 549 m², CK na olje, tel. garaža, dve parkirni mesti, sončna lega, hiša je lepo vzdrževana, I. zgrad. 1981, cena 296.000,00 EUR, vselitve možna konec leta 2009.

Trstenik, na izredno lepi sončni lokaciji, medetažna s 300 m² uporabne stanov. površine na parceli velikosti 1144 m², I. izgr. 1999, cena 439.000,00 EUR, v kateri je vključena tudi vsa oprema izdelana po meri.

VIKEND - PRODAMO

Trstenik-Orle, zidan, visokopritlični, tlorisa 46 m² na parceli velikosti 478 m², lepa sončna lokacija, garaža, dostop tlakovani, ob vikendu tudi manjša brunarica, I. izgr. 1997, cena 250.000,00 EUR.

PARCELA - PRODAMO

Kranj, proti Nakemu, v industrijski coni v izmerni 5957 m² za proizvodnjo, skladišča, parkirišče, cena 144 EUR/m² in še cca. 18 EUR/m² za komunalni prispevki.

Mali oglasi

tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejmemo: za objavo v petek - v sredo do 13.30 in za objavo v torek do petka do 14.00!

Delovni čas: od ponedeljka do četrtek neprekiniteno od 8. do 19. ure, petek od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprt.

**NEPREMIČNINE
STANOVANJA**

PRODAM

GORENJA VAS - Sestrska vas: prodamo garsonero, 30 m², cena 47.800 eur, informacije: RZV, d.o.o., **04/51-59-300** 9005711

KRANJ - okolica; 51,67 m², mansarda večstan. objekt, lasten vhod, obn. I. 08, solastništvu na parceli, 79.000 eur, SVET RE d. o. o., Kamniška ul. 47, Ljubljana, **041/344-189** 9005642

gekkoprojekt nepremičnine
Britof 79A, 4000 Kranj
info-nep@gekkoprojekt.si
www.gekkoprojekt.si
04 2341 999
031 67 40 33

KRANJ - okolica; 1 S, 45,42 m² v I. nad. večstanovanjske hiše obn. I. 09, mirna okolica, čudovit razgled, 69.000 eur, SVET RE d. o. o., Kamniška ul. 47, Ljubljana, **041/344-189** 9005644

DVOSOBNO stanovanje, Radovljica, Gradnikova, 50 m², delno obnovljeno, prazno, 85.000 eur, **031/311-104** 9005434

KRANJ - okolica; 2 S, 43,19 m² v I. nad. večstanovanjske hiše obn. I. 09, mirna okolica, čudovit razgled, 69.000 eur, SVET RE d. o. o., Kamniška ul. 47, Ljubljana, **041/344-189** 9005644

ŠKOFJA LOKA - Podlubnik; 3 S, 76,82 m², delno obn. I. 08, 10/12, razgled na okoliško naravo, ZK urejeno 112.000 eur, SVET RE d. o. o., Kamniška ul. 47, Ljubljana, **041/344-189** 9005644

ŠKOFJA LOKA - Podlubnik; 3 S, 76,82 m², delno obn. I. 08, 10/12, razgled na okoliško naravo, ZK urejeno 112.000 eur, SVET RE d. o. o., Kamniška ul. 47, Ljubljana, **041/344-189** 9005644

Stanovanja v 3PGF na lepi sončni lokaciji, vrtec, šola, trgovina, center Kranja, izvoz na avto cesto v neposredni bližini. Na razpolago: stanovanja 101 m² z ograjenim atrijem 101 m² 1.490 €/m², 1 nadstropje 103 m² 1.290 €/m², mansarda 70 ali 140 m² 1.290 €/m². Cene z ddv. Inf: 041 669 742, 051 607 577

FESST, d. o. o., nepremičniška družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73, Fax: 236 73 70, E-pošta: info@fesst.si, Internet: www.fesst.si

TRISOBNO stanovanje, Kranj, Planina I, 87,44 m², adap. 04, ZK, T2, cena po dog., **041/466-683** 9005673

TRISOBNO stanovanje v Kranju, Kričeva, 79 m², 1. nadstropje, cena 107.000 evr., **041/790-287** 9005714

ODDAM

SOBE v Šenčurju za dve osebi, imajo lastne kopalnice, internet in TV priključek, **059/046-113** 9005510

V KRANJU - Planina - Ulica T. Dežmanja, oddajam v najem manjšo garsoniero, opremljeno samo s kuhičko, **041/698-047** 9005685

ENOSOBNO stanovanje, opremljeno, v Ljubnem, samski osebi, predplačilo 3 mesece, **040/389-518** 9005716

STANOVANJE študentom, v Portorožu, **031/655-700, 041/323-090**, www.nordadria.com 9005477

STANOVANJE, popolnoma opremljeno, v starem mestnem jedru Kranja, 80 m², cena po dogovoru, **041/617-596**, od 20. ure dalje 9005617

STANOVANJE, v okolini Šenčurja, **041/390-422** 9005649

DVOSOBNO stanovanje, delno opremljeno, 80 m², z veliko teraso in lastnim vhodom, **04/20-42-135** 9005715

STANOVANJE, 52 m², delno opremljeno, cena po dogovoru, okolica Kraja, **041/249-621** 9005672

HIŠE

PRODAM

KRANJ; hiša 168,68 m² s štirimi 1S stan., obn. I. 09, garazni prostor, možen nakup posameznih enot, 239.000 evr., SVET RE d.o.o., Kamniška ul. 47, Ljubljana, **041/344-189** 9005645

MEDVODE - okolica, dvojček 09, 155 m², V. gr. faza, 280 m² zemlje, P+1+M, meji na zeleni pas, sončna lokacija, cena 217.000 evr., **040/621-869** 9005668

ODDAM

HIŠO dvojček, 100 m², na začetku Planine, blizu centra, neopremljen, za daljši čas, samo resnin. Ni za gradbené skupine. Centralna, garaža, vrt, ima 2 spalnice, dnevno, WC in kopaličko, 700 evr/mesec, **070/870-929** 9005615

POSLOVNI PROSTORI

PRODAM

KRANJ; poslovni pr. 73,55 m² z izložb. oknom v posl. strani stavbi, I. 07, dve park. mesti. Možen najem 138.000 evr., SVET RE d.o.o., Kamniška ul. 47, Ljubljana, **041/344-189** 9005646

ODDAM

ALI PRODAM poslovni prostor v centru Kranja, **051/470-839** 9005676

PISARNIŠKE prostore na Koroški cesti (center), **041/361-100** 9005304

NAJAMEM

OPREMLJEN frizerski salon v Kranju ali okolici, ponudbe na tel., **041/617-598** 9005628

GARAŽE

PRODAM

ŽELEZNO konstrukcijo za garažo 4 x 3 m, **01/36-12-881** 9005704

OSTALO

PRODAM

BRUNARICO 4 x 4 m, z 2 m nadstreško, **041/515-139** 9005352

MOTORNA VOZILA

PRODAM

ODKUP, PRODAJA, PREPIS rabljenih vozil, gotovinsko plačilo, Avto Kranj, d.o.o., Kranj, Savska 34, Kranj, **042/20-11-413, 041/707-145, 031/231-358** 9005199

SUBARU Impreza, letnik 96, **041/443-330** 9005698

VOLKSWAGEN Golf 1.4, 75.000 km kovinske barve, dobro ohranjen, 1. lastnica, servisna knjižica, garažiran, cena 9.000 evr., **031/316-604** 9005681

VOLKSWAGEN Golf IV, nekaramboliran, bencinar, I. 99, **041/784-126** 9005667

VOLKSWAGEN Passat 1.9 Tdi, 110 KM, srebreni barvi, veliko opreme, nekaramboliran, ohranjen, **031/393-886** 9005721

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

PLATIŠČA, GUME za različne avte, več dimenzij, malo rabljeni akumulatorji, **041/722-625** 9005498

STROJI IN ORODJA

PRODAM

KOMPRESOR za zrak, obnovljen, **031/241-254** 9005754

STAREJOŠO mizarsko stiskalnico, mizarsko podajalno napravo znamke Evropa Unior in nov nerabiljen trofazni elektromotor, moč 4 KW, 1410 vrtljajev na minuto, **04/51-03-025** 9005637

KUPIM

MIZARSKO kombinirko Scm - Linvincibile 5 operacij, **031/638-753** 9005684

GRADBENI MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM ALI **ODDAM** fasadni cevni oder 250 m², šolunge 120 m² in prodam lesene pante 250 cm, **031/837-937** 9005734

LIPOV hlad, 60 x 350 cm, **04/25-06-120** 9005748

STREŠNA kritina, pločevinasta - 5 EUR / m² in Bramac 0,56 EUR na kos, **040/484-118** 9005097

SUHE hrastove plohe, **04/51-22-655, 041/874-181** 9005695

SUHE bukove plohe, **04/57-42-626** 9005752

KUPIM

ODKUPUJEMO hladovino in celulozni les iglavcev tudi lubadarke, **041/758-932** 9005046

KURIRO

PRODAM

DRVA - metrska ali razšagana, možna dostava, **041/718-019** 9005226

DRVA - mešana: bukev, gaber, javor, jesen, hrast, možnost razreza in dosta ve, cena 40 EUR, **070/323-033** 9005228

DRVA, možnost plačila na obroke, metrska ali razšagana, možnost dostave, **040/338-719** 9005227

KRATKO žagana, bukova ali mešana drva, možnost dostave, **030/348-015** 9005738

SUHA bukova drva in kupim kravo za zakol, **0741/608-642** 9005654

SUHA mešana in bukova drva, možen razrez in dostava, Poljanska dolina, **041/248-533** 9005680

SUHA bukova drva, 42 evr in kostanjeva drva, 28 evr, **04/51-22-654** 9005699

SUHA bukova drva, cena 50 evr/m³, možnost razreza in dostava, **031/547-948** 9005735

SUHA bukova drva, lahko tudi dostavim, **01/36-12-719, v večernih urah** 9005737

CIPRESE thuja smaragd, so doma vzgojene, odporna na naše vremenske razmere, velikost 100 - 110 cm, le 7eur/kos, **031/316-547** 9005478

LIGUSTER - kalina, lepe sadike za živo mejo, ugodno prodam, **04/53-18-314, 040/295-312** 9005652

ROŽE trajnice, jagode vzpenjalke, male - 2 x obrođijo, ugodno, **04/25-03-127, 070/280-706** 9005705

PODARIM

MLADE pisane muze, **041/672-096** 9005608

MLADE muze, **041/754-547** 9005661

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

MALI pralni stroj Goldkind, skoraj nov in podarim malo el. pisalni stroj, **041/602-395** 9005748

PROSTOSTOJEČI hladilnik brez zamrzovalnika, **04/25-03-131** 9005701

ŠTEDILNIK rostraj, na trda goriva s pečico 95 x 80 x 85, cena 180 evr, **031/837-937** 9005733

ZAMRZOVALNO omaro Gorenje, dvojna vrata, ohranjen, ugodno, **040/530-762** 9005719

SIAMSKEGA mucka, starega 3 mesece, **040/569-471** 9005631

KMETIJSTVO

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

ELEKTRONSKIE tehnice 1.500 kg, 2.000 kg, 3.000 kg ter tehnice s krožno skalo 100 kg, 200 kg, 1.000 kg in 2.000 kg, **041/639-994** 9005747

PRIKOLICO kiper, dvoosno, obnovljen, **031/352-605** 9005727

SAMONAKLADALNO prikolico SIP 25 in zgrabilnik 280 SIP, silažne bale, **031/343-177** 9005725

ČB BIKCA, stara 10 dni, Goriče 24, **041/711-866** 9005684

ČB BIKCA, starega 10 dni, **031/689-087** 9005708

ČB BIKCA in telčko sivko, stara 7 dni, **031/745-612** 9005726

ČB TELČKA, **031/596-077** 9005655

DVE KRAVI simentalki po izbiru in suhe bukove plohe ter deske, **041/608-765** 9005692

JARKICE, rjave, stare 20 tednov, Hraste 5, Smlednik, **01/36-27-029** 9005749

KRAVO simentalko, visoko breja, **04/57-23-634, 041/798-668** 9005682

KRAVO - ciko, staro 6 let, dobra mlekarica, 3 breje kobile, posavka, angloaraba, **041/443-330** 9005688

KRAVO

IZDELAVA sedežnih garnitur po meri, jedilnih kotov, taborjev, obnova oblažinjenega pohištva, Branko Habjan s.p., Log 38, Železniki, ☎ 04/51-02-620, 030/390-507

9005710

IZDELUJEM kamnite škarpe in tlakujem dvojniča, Azem Tafilaj s.p., Zg. Bitnje 101 a, Žabnica, ☎ 040/995-538

9005547

IZVAJAM vsa gradbena dela, adaptacije, notranje omete vseh vrst, fasade, hitro in poceni, Adil Sopaj s.p., Sr. Bitnje 31, Žabnica, ☎ 041/583-009

9005014

IZVAJAMO gradbena dela, fasade, notranji ometi in saniranje kletnih prostorov, Vevčani, Milovan Mukoski s.p., Ljubljanska c. 27, Radovljica, ☎ 031/351-996, 041/414-038

9005491

IZVAJAMO VSA GRADBENA DELA od temeljev do strehe, kvalitetno, Loanina 2007, Gradbeništvo, d. o. o., Glavni trg 14, Kranj, loanina.guta@gmail.com, ☎ 041/257-328

9005283

KOMPLETNE ADAPTACIJE stanovanj, kopalnic, starejših objektov, polaganje keramike, vsa gradbena in slikopisarska dela, ometi, fasade, itd., Befu studio, d. o. o., Predosijje 95, Kranj, ☎ 031/379-256, Benjamin

9005438

KVALITETNE mizarske storitve, po naročilu, z izrisom arhitekta tudi pri vas doma in tudi na obroke, Magnavel, d.o.o., Visoko 119, Visoko, ☎ 041/676-600

9005229

NOVOGRADNJE, adaptacije in tlakovanje dvojniča, izdelava betonskih in kamnitih škarp, estrihi, Gradbeništvo "Kaaet", Korac Tašo, s. p., Podgorje 70 a, Kamnik, ☎ 01/83-11-831, 031/775-896, 051/240-670

9005064

OD TEMELJEV do strehe, notranje omete, vse vrste fasad, škarpe ter tlakovanje dvojniča, kvalitetno, hitro in poceni, Arbat, d.o.o., Zg. Bela 24, Predvor, ☎ 041/241-149, 041/890-382

9005071

POSEK in spravilo lesa na območju Gorenjske, M-LES, Matej Urh, s. p., Bodešče 18, Bled, ☎ 031/561-613

9005475

STRIŽENJE živilih mej, obrezovanje okrasnega in sadnega dreves, z odvodom vejeva, postavljanje vrtnih ograj, strojno vrtanje v zemljo ali beton, Vincencij Šubic, s. p., Zg. Bitnje 141, Žabnica, ☎ 051/413-373

9005608

UREJANJE GROBOV, oskrba zajema sajenje sadik, čiščenje spomenika in pletje, dostava sveči in aranžmajev na grob, zamenjava ali dosutje peska ali zemlje, Sandi Rozman s. p., Strmovo 18, Kranj, ☎ 040/339-585

9005629

IZOBRAŽEVANJE

NUDIM

INŠTRUIRAM matematiko, fiziko in poslovno matematiko, Marko Koselj, prof., s. p., Sercerjeva ulica 4, Radovljica, ☎ 04/53-15-836, 041/910-049

9005689

KVALITETNE inštrukcije nemškega in angleškega jezika za osnovne in srednje šole. Nudim kvalitetno razlaganje, literaturo, vaje in naloge. Tempo, d.o.o., Zgošč 57, Begunje, ☎ 040/428-884, Tina

9005689

PLES, KITARA - Vabimo vas v PLESNE TEČAJE za vse generacije in v posamezne tečaje ali celoletno šolo KITARE! Studio Tango, Britof 316, Kranj, ☎ 041/820-485

9005193

ZASEBNI STIKI

40-LETNI podjetnik išče punco za skupno življenje in delo. Poklicni, v dobro bo lepše, ☎ 041/229-649

9005391

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje za vse generacije, zastonj za mlajše ženske, ☎ 031/836-378

9005390

RAZNO

PRODAM

LESENE A lestve, dol 1-4 m (3-12 klinov), Zbilje 22, Medvode, ☎ 041/981-210

9005468

VLEČNO KLJUKO za Golf II; eno novo letno gume Kleber 165/70 R14; žensko 27-colsko kolo, 10 prestav, nove gume, ☎ 041/858-149

9005708

ZAHVALA

V 87. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, tast in stric

JOŽE ŠMID

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, vaščanom za izkazano pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo osebju doma starejših občanov v Stari Loki za ves trud in nego ter g. župniku Damjanu Proštu za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi
Studen, 17. septembra 2009

ZAHVALA

Ob mnogo prerani smrti dragega očeta, dedija, brata in strica

ANDREJA MRAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se v tako velikem številu poslovili od njega. Hvala za darovano cvetje, sveče in zahvala za besede slovesa. Zahvala zdravniškemu osebju Onkološkega inštituta, osebju Doma Janka Benedika. Nečaku - duhovniku Janezu Mraku za pogrebni obred in mašo. Hvala vsem, ki so mu ob hudi bolezni stali ob strani.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V pondeljek, 14. septembra, nas je 77. letu starosti nepričakovano zapustil naš dragi ata

JANEZ SMREKAR

iz Krope

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem in sodelavkam, priateljem, krajanom Krope in Sela pri Bledu, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot, izrekli sožalje, darovali sveče in cvetje. Hvala obema duhovnikoma g. Vidmarju in g. Smrekarju, pevcem iz Krope, g. Kozjeku in pogrebni službi Novak za lepo opravljen pogrebni obred.

Žalujoči vsi njegovi
Kropa, Selo pri Bledu, 17. septembra 2009

V SPOMIN

Življenje celo si garal,
za dom družino vse si dal.
Sledi ostale so povsod,
od dela tvojih pridnih rok.

27. septembra mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dragi

PAVEL LAMBERGER

Za vsako svečko, za vsak cvet in lepo misel ob njegovem prenarem grobu iskrena hvala.

Vsi njegovi

ZAHVALA

S svojim smehom
vsakega osrečiti si znal,
a pred usodo
sam nemočen si ostal.

Mnogo prezgodaj nas je v 37. letu za vedno zapustil naš dragi sin, brat, stric in priatelj

ROLAND GARTNER

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, priateljem, sodelavcem, znancem ter vsem ostalim za pomoč, podarjeno cvetje in sveče, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji pot. Še posebna zahvala gasilcem, podjetju Alpetour ter gospodu župniku in pevcem za lepo opravljen obred. Hvala tudi vsem tistim, ki ste ga imeli radi in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoči vsi njegovi

GG | *naročnine*

04/201 42 41, e-pošta: naročnine@g-glas.si
www.gorenjskiglas.si

SPOROČILO O SMRTI

Svojo življenjsko pot je sklenil naš upokojeni sodelavec iz Plant inženiringa

ALEŠ ZUPAN

rojen 1923

Od njega smo se poslovili v sredo, 23. septembra 2009, ob 16. uri na pokopališču v Kranju. Ohranili ga bomo v lepem spominu.

Kolektiv Sava

OSMRNICA

Sporočamo, da nas je v starosti 83 let zapustila naša draga

ANGELCA KOSTEROV

s Primskovega, Šuceva ul. 12

Od nje se bomo poslovili v soboto, 26. septembra 2009, ob 12. uri na mestnem pokopališču v Kranju. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v poslovilni vežici na tamkajšnjem pokopališču.

Žalujoči: vsi njeni

Srce tvoje več ne bije,
bolečine ne trpiš,
nam pa žalost srce trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.

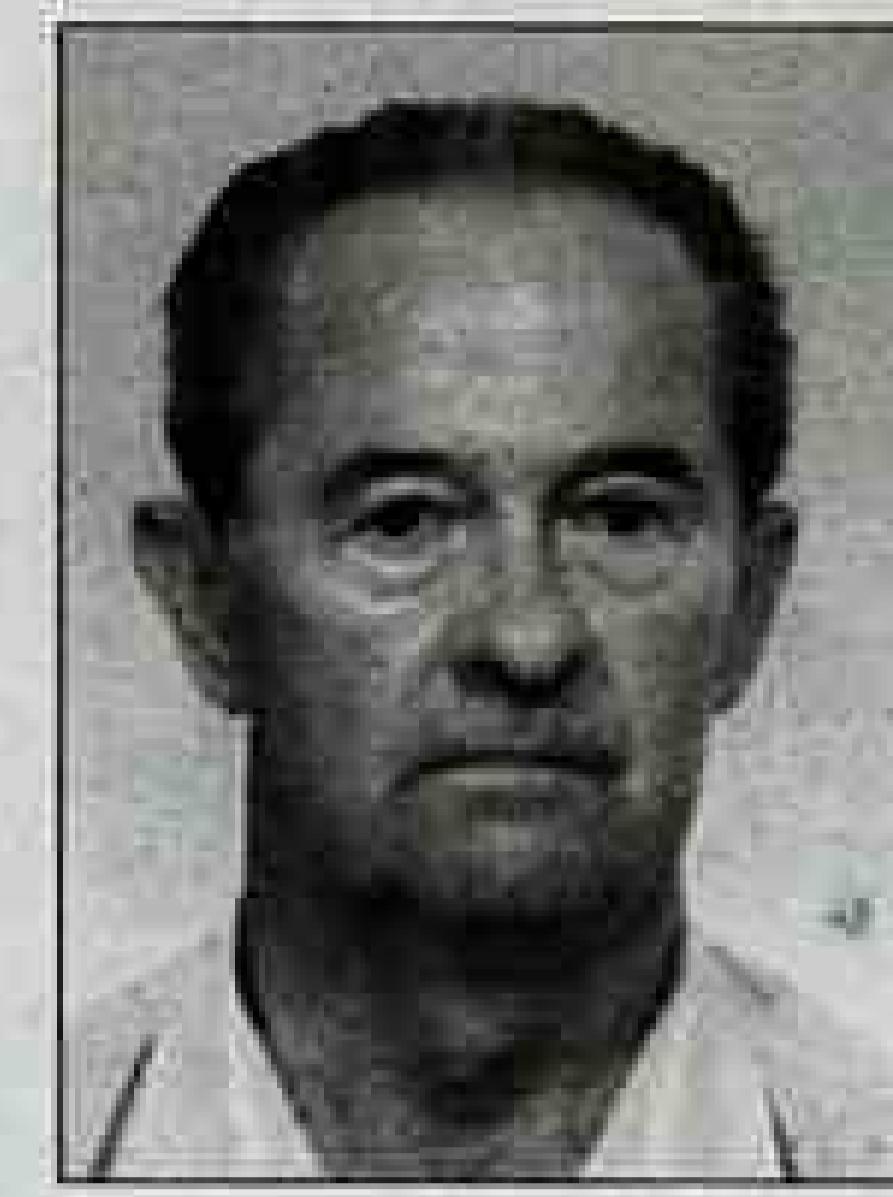
IVANA GAŠPERIN

roj. Draksler iz Kranja

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, priateljem in znancem za darovano cvetje in sveče ter izrečeno sožalje in spremstvo na njeni zadnji poti. Iskrena hvala dr. Ani Teran in patronažni sestri Miri Anžič za dolgoletno medicinsko oskrbo. Hvala gospodu prelatu Stanetu Zidarju za lepo opravljen pogrebni obred, gospodu Francetu Godcu za duhovno oskrbo v času bolezni. Posebna zahvala za pomoč in nego na domu negovalkam Doma upokojencev Kranj. Hvala tudi pogrebni službi Navček in pevcem za zapete pesmi ob slovesu. Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat hvala.

Žalujoči: vsi njeni
Kranj, 18. septembra 2009

ZAHVALA

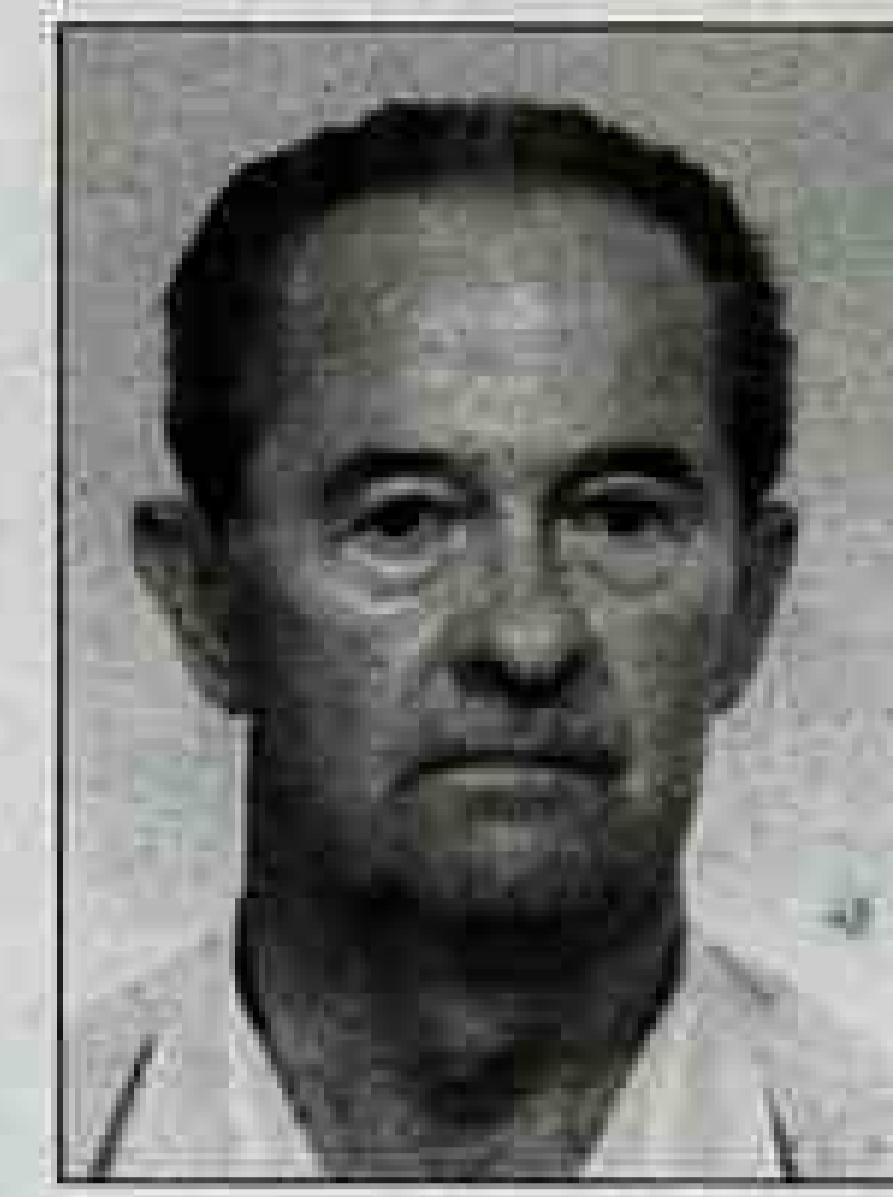
V 87. letu nas je za vedno zapustil naš dragi oče, stari oče, tast in stric

JOŽE ŠMID

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem, vaščanom za izkazano pomoč, izrečeno sožalje, podarjeno cvetje, sveče in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo osebju doma starejših občanov v Stari Loki za ves trud in nego ter g. župniku Damjanu Proštu za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njegovi
Studen, 17. septembra 2009

ZAHVALA

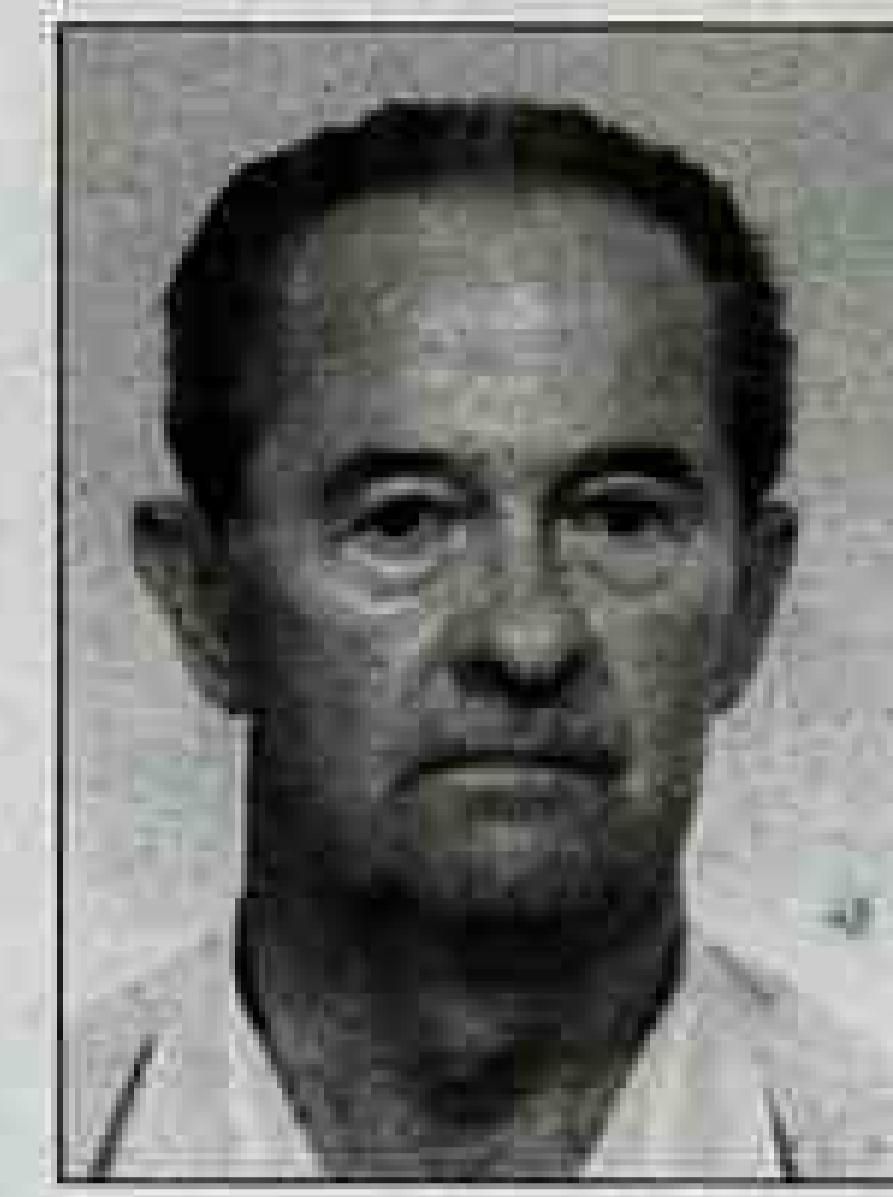
Ob mnogo prerani smrti dragega očeta, dedija, brata in strica

ANDREJA MRAKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se v tako velikem številu poslovili od njega. Hvala za darovano cvetje, sveče in zahvala za besede slovesa. Zahvala zdravniškemu osebju Onkološkega inštituta, osebju Doma Janka Benedika. Nečaku - duhovniku Janezu Mraku za pogrebni obred in mašo. Hvala vsem, ki so mu ob hudi bolezni stali ob strani.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Življenje celo si garal,

za dom družino vse si dal.

Sledi ostale so povsod,

od dela tvojih pridnih rok.

Zahvala žalujočim

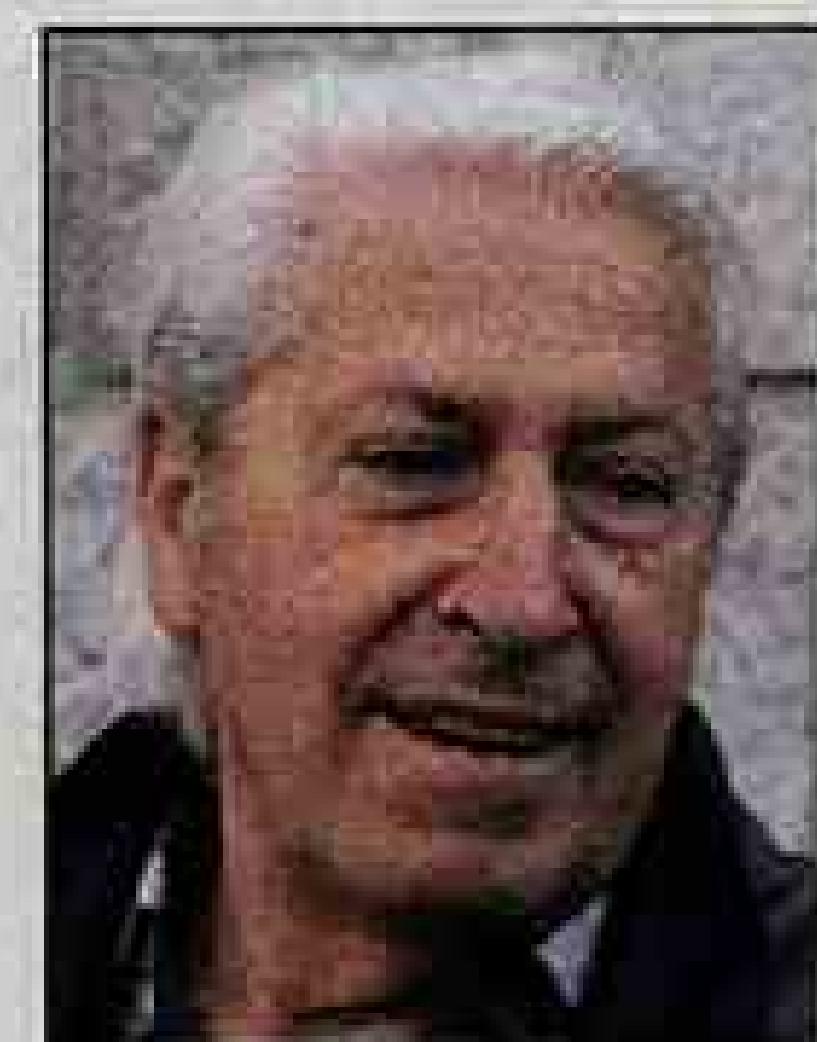
ANKETA

**Najnižje pokojnine
naj raje povišajo**

ANA HARTMAN

V zadnjem času so precej prahu dvignila razmišljaja vlade o zamrznitvi pokojnin. Mimoideče v Kranju smo povprašali, kaj menijo o tem.

Foto: Tina Dokl

Elizabeta Vidjak:

"Nasprotujem zamrznitvi pokojnin, še zlasti pa nižjih. Pokojnine bi morale ostati dostenje, da bi upokojencem omogočale vsaj približno normalno življenje."

Ivan Pušavec:

"Seveda sem proti zamrznitvi pokojnin. Zamrznejo naj visoke pokojnine, nižje pa naj raje malo povečajo, da bodo upokojenci normalno živeli."

Ula Jereb:

"Ni govora, zamrznitev pokojnin ne bo rešila krize. Upokojenci niti živeti ne bomo več mogli. Tistim z nižjimi pokojninami tako nimajo več kaj vzeti."

Mira Česen:

"Nisem za zamrznitev pokojnin. Tako ali tako bodo zamrznjene, če ne bodo plače šele gor. Če pa bodo 'gospodom' višali plače, je prav, da tudi mi dobimo več."

Milorad Kondič:

"Sem blizu upokojiteljev in se ne strinjam z zamrznitvijo, saj pokojnine ne bi bile več dostenje. Že tako imamo slabo življenje, če bodo pa še to naredili, smo pa 'mrzli'."

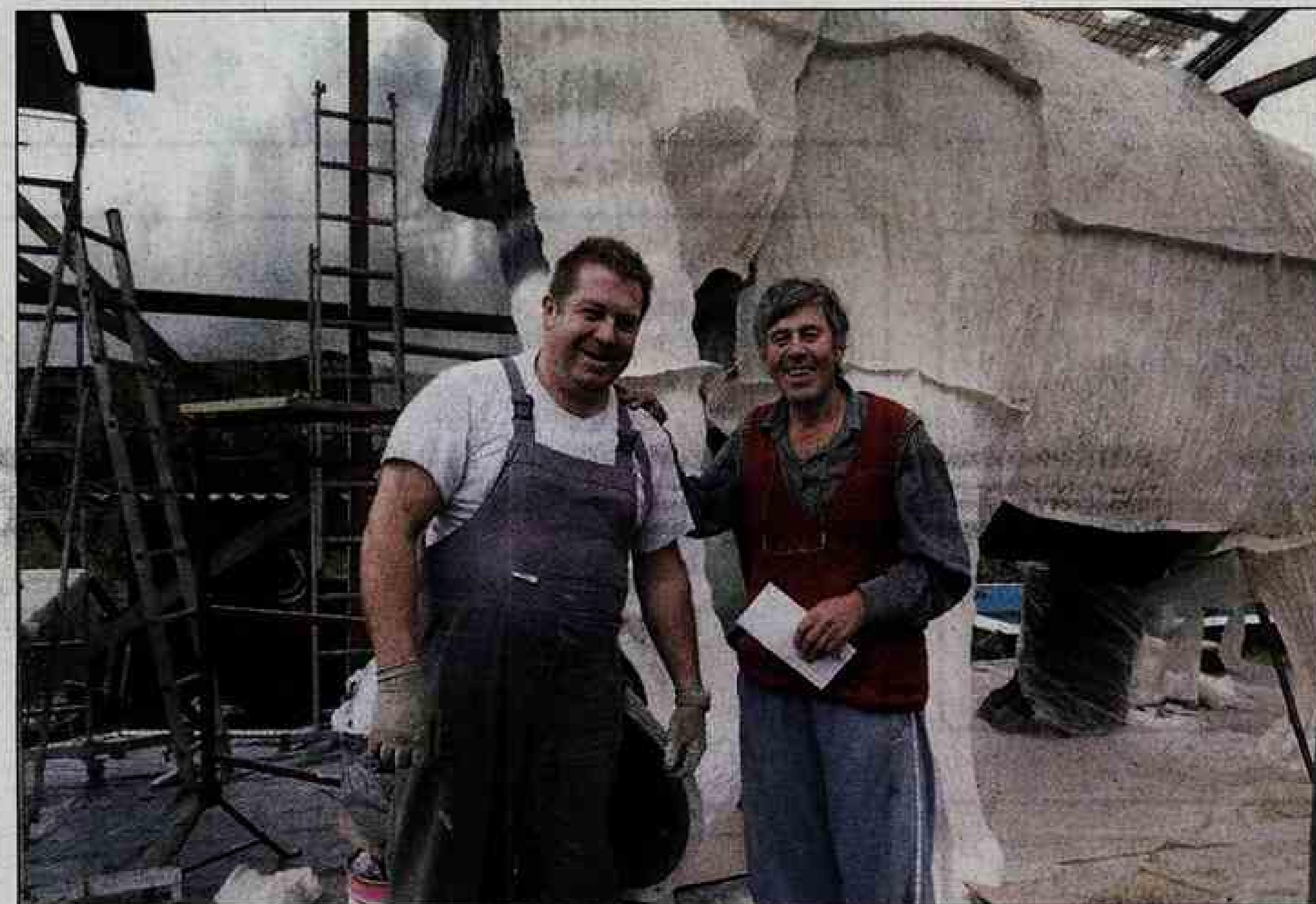
Mamut že v gumijasti preobleki

Livar Roman Kamšek iz Gore pri Komendi je začel z izdelavo negativa za odlitek bronastega mamuta v naravni velikosti.

JASNA PALADIN

Bistrica - Postavitev mamuta v naravni velikosti, največje skulpture v Sloveniji, ki bo stal na sotočju Kamniške Bistrice in Nevljice v Kamniku, je še korak bliže uresničitvi. Dobro leto dni po tem, ko je kipar Miha Kač iz Bistrici pri Stahovici na svojem domaćem vrtu izdelal maketo marmuta v naravni velikosti, se je po številnih zapletih med kiparjem in občino le premaknilo in te dni je lahko začel delati tudi livar. Z javnim razpisom je bil izbran Roman Kamšek iz Gore pri Komendi.

"Ujeli smo skrajni čas, saj bi model mamuta, ki sem ga že lani junija izdelal iz lesenega ogrodja, stiropora, betona in kokosovih vlaken, že začel propadati, svoje zahteve, povezane z vremenom, pa ima tudi livar, zato v tem tednu lovimo zadnje tople dneve, ki še omogočajo kakovostno delo," je povedal Miha Kač, ki je v projekt Mamut vložil več let svojega živ-

Livar Roman Kamšek in kipar Miha Kač pred skulpturo mamuta v naravni velikosti

ljenja in ogromno energije. "Pogodbе za ulivanje v bron z občino še nismo podpisali, a razpis je že zaključen, zato smo zaradi vremena že začeli delati. Na model vbrizgavam posebno gumo, ki jo bom nato prekril še s poliuretanom in tako dobil ustre-

zen negativ. Tako obloženega mamuta bomo razrezali, dele pa odpeljali v mojo delavnico, kjer jih bomo kasnejše ulili v bron in zaradi velikosti nekje na prostem zvarili skupaj in obdelali do končne podobe," je delo, ki ga s svojo ekipo na modelu, ki

ima površino kar 45 kvadratnih metrov, opisal Roman Kamšek. Prevoz modela iz brona v debelini približno pet milimetrov bo pravi logistični zaloga, če bo šlo vse po napovedih, pa naj bi v Kamniku stal že prihodnje leto.

RADOVLJICA

Test hoje na dva kilometra

Zdravstveni dom Radovljica organizira jutri od 9. do 10.30 pri Osnovni šoli A. T. Linharta Radovljica tretji letošnji test hoje na dva kilometra. Pred testom boste lahko izmerili vrednost holesterola in sladkorja v krvi.

ŽIROVSKI VRH, ŽELEZNICKI, ŠKOFJA LOKA

Brezplačno v utrdbo in po fužinarski poti

LTO Blegoš v sklopu Dnevov turizma na Loškem jutri vabi na brezplačen ogled Rupnikove linije na Hrastovem griču, v nedeljo pa na Goli Vrh in na brezplačen ogled fužinarsko-kovaške poti v Železnikih (pri mostu na Grivi). B. B.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo zmerno do pretežno oblačno, v gorskem svetu bodo lahko posamezne plohe. V soboto in nedeljo bo delno jasno, zjutraj bo ponekod po nižinah nastala megla.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

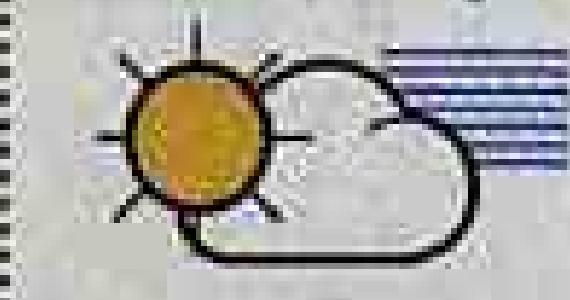
10/21°C

SOBOTA

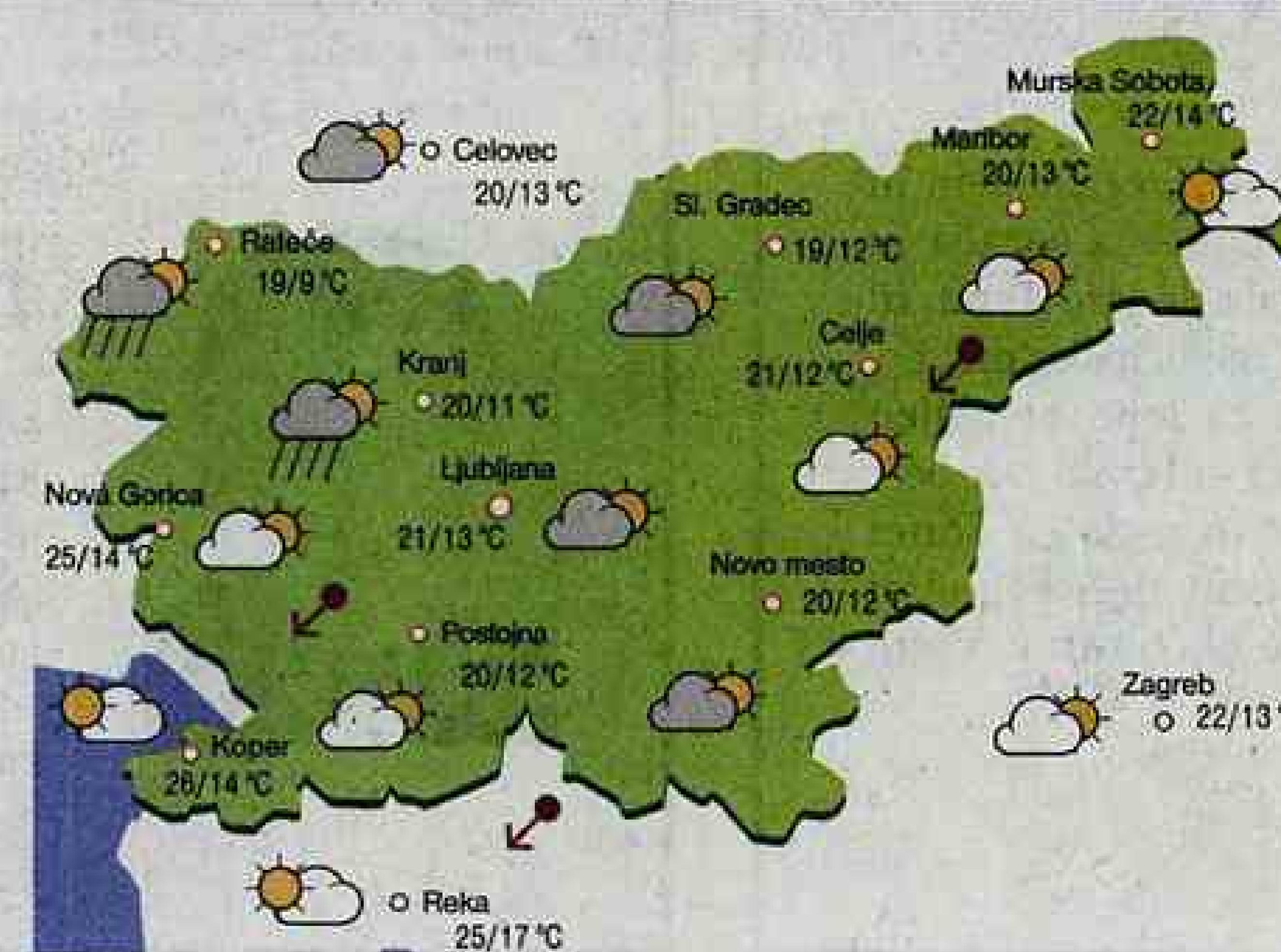

9/22°C

NEDELJA

9/22°C

RADIO KRAJN d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRAJN

TELEFON: (04) 281-2220 REDAKCIJA

(04) 281-2221 TRŽENJE

(04) 2022-2222 PROGRAM

(051) 303-505 PROGRAM GSM

FAX: (04) 281-2225 REDAKCIJA

(04) 281-2229 TRŽENJE

E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si

RADIO KRAJN d.o.o.
Stritarjeva ul. 6, KRAJN

97,3 MHz

GORENJSKI MEGASRČEK

www.radio-kranj.si